

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATE
OFFICIAL REPORT

Forty-Fifth day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 1st September, 1972.

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker, Sri C. Jammalatha Rao in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

HOUSE-SITES TO JOURNALISTS OF VIJAYAWADA

571—

*976 Q.—Sri V. Srikrishna (Mangalagiri):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the journalists of Vijayawada applied for grant of house sites in the Government para-boke near the Layola College;

(b) whether the then District Collector recommended the same in the year 1965;

(c) if so whether the Government has granted them the house-sites so far; and

(d) if not, the reasons for the delay?

The Chief Minister (Sri P. V. Narasimha Rao):—(a) Yes Sir.

(b) No, Sir. The Collector Krishna recommended the case of the Journalists to Board of Revenue in 1969 and it was forwarded to Government by the Board of Revenue only in 1970;

(c) Not yet Sir.

(d) The delay is due to observance of various Departmental preliminaries like consulting various District Heads of Departments regarding their needs of the land and also checking up the requirements of the weaker sections of the Society, like Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Denotified Tribes for the land for use as their House-sites. The matter is now before the Government. Necessary orders will be issued soon after a decision is taken.

శ్రీ వి. శ్రీండ్రా: — సెడుల్డ్ కాప్టెన్, ఇంహార్డ్ లేక్కింగ్ రమితిప్రథంకేవన్ ఎప్పుడు ఉప్పుంది?

శ్రీ పి. వి రచించిగాను: — 1957 నేడు ఈ సాధారణ వారు పెద్దార్థం కే నొంగా నుండి బ్రూచు చాలా ప్రాచీనమిత్తి దీను కుంటున్నాము, ఇక్కడ ప్రాచీనమిత్తు భూమి సామిద్ధా అదే వాచుకు ఇష్ట కూడదు అనీ దీన్ని గురించిగా దా ఎలోచి చెపుని వాసి యింపిచారు. పరువాత మళ్ళీ దాన్ని పంశిటమని చెప్పి యూ నుండి ప్రాచీనమిత్తులు కాపుదు, ప్రాచీనమిత్తు అంర లనుగాగా లేదు నుండి ప్రాచీనమిత్తులు కాంపికి గ్రామిణి చాగుంటుంది, వీళ్ళాసే గా ఎనుగూలు నుండి ప్రాచీనమిత్తులు లని వ్రాశాయి మొర్కుకే కావించే దా నుండి ఇష్ట గాలి కా కా ద్వారా గా 512 ఏకాలు, దా అంశమైపే నూ అధ్యాయాల్ని వాసి చేసి వారించి యి పూర్వానిమి కునేల రా కు చెప్పి అడగాము వారు, మసి పూర్వానిమి గూర్చి పాచాని నుండి వాసి వాసి వాసిని నుండి ఉంటారు.

శ్రీ వి. శ్రీండ్రా: — 1957 నేడు పూర్తి కాప్టెన్ కావాని ఒని దరఖాస్తు పెట్టారు కేసిపీస్ ల్యాన్ రాంగు, కంచు చేశారు. అది నుండి క్రీడా లేదో? లైలా కా పెది ఉప్పు నాన్ని కేసెన్ నుండి గుర్తు రేపు అండం జరిగింది. కాని మొత్తం పీడికి కాపాలి పీగా పీసెక్కి చూచి నుండి ఉంటారు.

శ్రీ పి. వి. రచించిపోటు — అనే మా రికార్డులో లేదు అధిగాయ అక్కడ ఉన్నదాయినే ఇంద్ర చెరిగము అంచే భద్రతికి సరిగా ఉండదు ఐరుకొనుటా నుండి ఉన్నం ఉంచే పూర్తిగా వారికి ఇవ్వాని వరసంకల్పించాలి.

శ్రీ నల్లపుర్చెట్టి (శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి ప్రచారు): — జాపాన్ న్ని కప్పివుచ్చు కునేదానికి వీస్కెర్ సెప్టెంబర్ నుండి అంశున్నారేగారి, అయి వీస్కెర్ సెప్టెంబర్ వారి అస్తు కేషవ్ లేవని వారే ఇంటున్నాడు. కల్పోర్గారు తీఁఁడ్లో ఇస్ట్యూషన్సును ఉన్నాడు. లెచ్చ 7 లెచ్చ కేసులా కనబడు ఉని ఆంశమై వ్యాంపు, 7ప్పుఁ లేకెన్నా పోర్చునుచి ప్రభత్తాయ్యో కన్నే రెపు సంచుర్చుచు చి ప్రభత్తాలో ఏ పకు జాప్పం ఇరుస్తోంది?

Sri P. V. Narasimha Rao While the matter was under examination in consultation with the Collector and the Board, it was noticed the Social Welfare & Tribal Welfare Departments were going in for costly acquisition of land for providing house-sites to Scheduled Tribes, while the Government land was available near Gunadala village which was being proposed for assignment to Journalists etc. at a nominal price thus involving the Government in unnecessary expenditure from the Budget allocation of Social Welfare & Tribal Welfare Departments. ఇది ఒకరు చెప్పశంచాడా కామ. గౌ వుమ్ముల రాచా అనవయి. ఒక వైపు మరం వేలకి వేలు ఇచ్చి వారిజనులకొరకు గిరిజనులకొరకు కొసచు, మన ప్రాచీన ఇంకోకరికి ఉచితంగా ఇవ్వడం ఇది న్నాయిమా అని చెప్పి ప్రాచీన అవ్వితంగా అడగడానికి అన కాంశం ఉన్నది మాకు రిస్క్ చేస్తే వచ్చి ఉటపాశి యి పరిస్థితి ఏమిటో కమాన్డ్స్ నుండి వాచాను It is a very strong S.

శ్రీ సిద్ధి శ్రీసహం లోడ్డి :— ఈ భాగి వీర్ సి న్నిం కావాలి ఒకే తెంచుటప్పన్న పొను రాస ఒక ప్రథమ ప్రాంతమను చే ఉచ్చిశి. యాకి మజులు చేయడంలో ర్యాం ఎంచుకు ? ఎక అద్భుతమో సమాంగా ఎడురు పీరికి ఇష్టకూళదు ? పొను వీర్ సి కున్ననుచి ఆ భాగి మాక కావాలి ఏ రిప్రెసపటేషన్ రాలేదు.

శ్రీ పి. ని. చెంబిచుగావు :—సమాం ద్రుష్టి క్రాల్ ని వాడు ఏమి ఎలా ? వీర్ సి కున్ననుచి రాస గ్రామేదు క్రిక్కెట్ లో ఇష్టకూళదు.

శ్రీ సిద్ధి శ్రీసహం లోడ్డి :— ఏచ్చి ప్రిపుచ్చుకోవడానిఁఁ ప్రపాఠి అన్న కేమన్ పెట్టినివాళ్ళ నిగురించి ప్రసాద ఎంచుకు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :—ఆచి తపు పంచాంగ్ మరోకటికాదు.

శ్రీ వి. శ్రీపతి :— కై దొలా ను క్రిందియుండా పీటు ఇష్టయానికి నిర్ణయించాడి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :—ఉన్న కూర్చులో క్రింది చేసి ఇష్టయం వ్యక్తికి అసమయాలంగా ఉంటున్న కాబ్లె పెట్టిపుంకు వాడు రోరిస్తుటుతే క్రిందిను ఇవ్వాంచి అన్నాము. అపే కస్తుమాలి చెప్పాను.

ASSIGNMENT OF HOUSE-SITE IN NAGIREDDIPALLI VILLAGE, RAJAMP. T TALUK

572—

* 746 Q.—Sri. B. Ratnasabhapati (Rajampeta) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether one Mr. G. Narayana Reddy had made an application for the assignment of three (3) cents of house-site in Nagireddipalli village of Rajampet Taluk;

(b) when was the application first sent by him; and

(c) why is the delay in the assignment?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) The application was received in the Taluk Office Rajampet (Cuddapah) on 4-8-1969;

(c) The application is not pending now. It was rejected by the Tahsildar, Rajampet and orders to that effect were issued in Taluk H.S.R.O. 2/79 dated 6-11-1971. The delay in disposing of the case was due to the time taken to obtain the opinion of the Grami Panchayat and examining the objection petition filed against the assignment.

శ్రీ ఎమ్. నగిరెడ్డి (గుర్రాల) :— రిజిష్ట్రేషన్ చేయడానికి కారకాల ఏమిటి ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—On a representation made by the applicants sometime in September, 1971, the Tahsildar Rajampeth inspected the site on 8-11-71. The inspection revealed that the site apart from being hardly 3 cents in extent it is a long narrow stretch

so irregular in shape that it is not at all useful for construction of a house and further look like a part of public street than vacant site for assignment. The objection abuts the site applied for and Village Munsif has already got a house of his own elsewhere in the village.

శ్రీ అంతపెం టాడ్డి (అనంతపూర్) :—భాద్రి పేదలకు పంచే విషయంలో రహశ్యార్థ రివెన్యూ ఇన్‌ప్రెక్షర్ అనవసరమైన జాగ్యం చేస్తున్నారు. కలక్కరకు కూడా క్షణ్ణదేహ. తిథి విషయంలో ఎల్లువ క్రష్ణ పీసుకోమని కల్కరకు ఆదేశం ఇస్తారా?

శ్రీ పి. వి. సంగింపోరావు :—ఇది విలేక మున్సిప్ అఫిగిలది.

HOUSE-SITES TO FISHERMAN ETC. OF DIBRAPALEM VILLAGE, VZAG TALUK 573—

* 38. Q Sri P Sanyasi Rao(Visakhapatnam):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the fisher-men etc., belonging to other communities of Dibrapalem village, Visakhapatnam Taluk have requested for the sanction of house-sites in the banjar land adjacent to the side village;

(b) if so, when have they requested for the same; and

(c) when the house-sites will be sanctioned to them?

Sri P.V. Narasimha Rao :—(a) The Sarpanch, Grampanchayat, Dibrapalem hamlet of pecaganyada village, with his letter sent an urgent petition of the villagers of Dibrapalem to the Tahsildar, Visakhapatnam, in July 1971, requesting for the sanction of house sites for construction of houses in the banjar land situated towards north of the existing village site.

(b) The request came through the Sarpanch, Dibrapalem village on 23-7-1971.

(c) The land applied for stand registered as an unassessed waste. The land proposed for assignment was sub-divided and the S.D. records were prepared and got scrutinised. The Tahsildar, Visakhapatnam has sent the S.D. Records to the Deputy Surveyor concerned for demarcating the individual plots on ground. As soon as this item of work and other formalities required are completed, pattas will be distributed to the beneficiaries. But the Tahsildar has since reported that the Sarpanch of Dibrapalem approached him on 14-8-1972 and requested him to change the site selected previously and to propose another site for grant of house-sites. The Tahsildar is examining the matter. Necessary further action will be taken by the Collector, on receipt of further report of the Tahsildar, Visakhapatnam.

శ్రీ పి. సంగింపోరావు :—ఇప్పుడు ఎస్తేన్ చేసిన సైట్స్ మరుగుదొడ్డు, తహశీల్ చారు, దిప్పాయిలీ సర్క్యేయరు వచ్చి చూశారు అవవాళ్ళ మరుగుదొడ్డుగూడా ఎస్తేన్ చేస్త వాళ్ళకు ఇబ్బండికచా. ఈ రకంగా ఎస్తేన్ మెంటుజరగడం మూలాన్ని అది ఆగిపోవడానికి కారణమైంది. అనులు ఇలాంటి సమయంలు వచ్చి వచ్చుడు తహశీల్ చారుగారు స్టోయింగ్స్ వెళ్ళి, ఆ సైట్లు ఎంతో మనకు ఉన్నప్పుడు

కొత అయినా ఫిర్మ్ మన్కు ఒక్క వెసుఁడిన జాతుగుకు ఇవ్వడం ఎంచుకు చేయ లేదు అని నము పరిశీలన చేయిస్తారా ? దూని ప్రశ్నలంచెనటలు తే ఈ పము స్వీరాకపోను. ఈ విధంగా అంచ్చంగా అపుష్టం అపుష్టం న్నది

శ్రీ పి. వి. నరసింహోరావు :— ఈ విపగ్య క్రా బహుళ ఆ సర్కంచ్ గారు చెప్పినమాట నిజం అనుకూలి మొదట ఏమి చూపి చూస్తాడు. అదే ప్రాసి పంచించారు. అస్క్యుడికి పోయి చూచేసరికి ఆయనే మశ్శా వట్టి అపి కాదు ఆక్కాకటి అన్నాడు. ఆ ఇంకోటి పరిశీలనలో ఉంది. ఇది తొంపరగాకే ఆశ్చర్యంచు.

శ్రీ కుదుపూడి ప్రభాంరావు అమలాపురా :— ఇంపుము ఆ విధంగా ఒడింటికిల్ సర్కుంపెన్సీలో ఉన్నటు ఠండివి ఉన్నాయి. ఫింక్ మెన్కోసం అడిగి సటువంటి రిషర్వ్ ఫారెస్ట్ బుములు తమిలాపురం తాలూకాలఁండి, కోలూకాలూకాలలో అడగడం ఒడిగింది. ఫారెస్ట్ మిసిస్ రూ వాళ్ళపు ఉళ్ళ ఉలాలకు, సెట్టుపు అరబోసుకోడానికి. ఇతర కమూర్చిటి సర్వెన్స్ రోడం ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొన్నారు. కానీ కాంగ్రెస్ మీటింగులో దాని లై టప్ప చేశారు, ఆ సజ్జెపు కినుక అట్టాంటి ఒడింటికిల్ సర్కుంపెన్సీలో ఉన్నటువంటి భూములను పెంటనే వాళ్ళకు ఇవ్వడానికి అలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహోరావు :— ఒడింటికిల్ సర్కుంపెన్సీ కాఁండి. ఇంపుడు సాగ్యసిరావు | ప్రశ్న గ్రామ పంచాయితీ పరపురు ఒకటి వచ్చింది. ఆ వచ్చినటువంటిదానిని వారు పరిశీలన చేసి దానికి కావలసిన ప్రాపులు చేశారు. దరుచాత తి గ్రామ పంచాయితీ సర్కంచ్ పచ్చి అసి నాయు అని అనుషుగాలేదు అని ఇంకోటి అడిగారు అడికూడ ఇస్తున్నాడు. దాని కినీ అబ్బంది లేదు. మరి ప్రభాకారరావుగారు చెప్పేది ఏమిటో నాకు పెంచయదు. వారు గమక నాకు ప్రాసి ఇచ్చినటులు తే నేను చూస్తాను

శ్రీ పి. సాగ్యసిరావు :— సర్కంచ్ మొదలు చెప్పి:ది బ'టి, మంల మాగ్రించిందికూడ సర్కంచే అంటున్నారు అసలు తిథిల్లారు ఆ పేసుపు వెళ్లి లేదు. ఏటో రిట్రబట్టి తాల్లిల్లారు సంతము పెట్టారు. సర్కంచ్ పచ్చి రిపోటు చేశారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహోరావు :— నేను అస్క్యు, సర్కంచ్ చెప్పింది నమ్మి చావినే ఆయన పంచించడంమూలాన అది వచ్చిందని అన్నాను.

COMPLETION OF SURVEY OF D.O.S. IN NARASAMPET TALUK
574—

* 788 Q.—Sri M. Omkar (Narsampet):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of villages in Narasampet Taluk, Warangal District in which the Andhra Survey known as D.O.S. has been completed so far ;

(b) the number of villages in which the said survey has yet to be done ; and

(c) the reasons for not completing the same ?

P. V. Narasimha Rao :—(a) 68 villages.

(b) 15 ; Villages.

(c) The survey in the above villages has not been completed as the operation relating to the resurvey of the villages in the Telangana area under the D&O system has been suspended w.e.f. 20.7.1971.

శ్రీ ఎం టికార్: — ఇంకా 125 గ్రామాలు పైగా చేయవలసియన్నదన్నారు ; సస్పెండ చేశామన్నారు. ఇక్కడ రెదు పాయింట్లున్నాయి సర్వే చేయబడేటుండి గ్రామాలలో ఒక పైగా అములకు రాయపేయింపుటకి ల సర్వే నిమిత్తము జరిగిసచుపటి ఖర్చులు అన్ని పొనులుచేయబడుతున్నాయి కానీ పాత సర్వే అములలో కూడి కొత సర్వే అములలో లేదు మిగా గ్రామాలలో చేయబడు అన్నిటిలోను ఏయినా ఒక యూనిఫోర్మ్ ఉపడాలిసా ? నుక్కాన్నిగురించి అనోచిస్తారా ?

శ్రీ వి. వి. కర్ణాచార్: — అప్పి అప్పంగాడ తార్కారింగానే దీనికి సమయం పదుతుంది ఇసిపెరింగు చేసించి తా పూర్తి చేయమచి “న్నాము ఏయే గ్రామాలలో ఇవి టిస్కోషిండం జరిగినచో దాని ఫార్మాట్లేసు అన్ని పూర్తి చేయమను ఈ లోపం 2, 3 అటుకాటు పచ్చాయి ఉయ్యి ఎక్కుసఖర్చు అవందే రాని పది సంవత్సరాలలో ఇది పూర్తి చేయమని అనుకొని ట్లు అది పూర్తి కాకాడానికి పీలుతేదు రెడవది, ఈ మర్గ్య యో లంగాచా ఉప్పుండ నింఫుంలో దీని తేదినటువంటి సిబ్బుంది అంధ్రప్రాంగమనుచి పచ్చింటి ; ఉటవాళ్ళు కాబట్టి అక్కడ కొత ఇంజైంపచ్చిచ్చి, వాళ్ళద్వారా ఇక్కడా కాట్ర్ట్ర్ పూర్తి బరిపేండంలో ఇబ్బందివచ్చింది కాబట్టి వాళ్ళను పంపించపటి ఇచ్చింది ఇప్పుడేమిఅనుకోటున్నా మంచే ‘It is, however, proposed to consider the need for extending the D & O system to the remaining Telangana area after the experience gained in the working of the system is made available in another Three or four years. In view of the above, the Government have issued orders suspending the operation relating to the resurvey in Telangana area under the D & O system.’ అది ఇర్ణిశి.

శ్రీ ఎం టికార్: — రామచ్చ 4, 5 సుపాపురాలకోసం జరిపే సమయం లేదని దీనిని వాయిదా వేస్తున్నారు కానీ, పూర్వుము పడ్డతి ఉండి అది జరిపినా శాగుండేది. సగము గ్రామాలలో ఆ పద్ధతి, సగము గ్రామాలలో యో పద్ధతి ఊగుతున్నది కాబట్టి మృత్రిగారికి మనవిచేపిది, లాభమో సప్పమో మొత్తానికి అన్ని గ్రామాలలోను ఒకే రకంగా చేయమని. 4, 5 సంవత్సరాలు దీనికి వేచి ఉండవలసిన అవసరంలేదు. కనుక దీనిని తిరిగి పరికీలిస్తారా ? రెదవది, తెలంగాచా ఉద్యమంవలన అంధ్ర ప్రాంతి అంతా పోయింది కాబట్టి ఇక్కడ సర్వే కుంటుండింది అంటున్నారు కానీ తెలంగాచావాళ్ళకు క్రైయినింగు ఇచ్చి చేయించవచ్చుకదా. ఆ రకమైన ప్రయాసాలు చేస్తారా ?

శ్రీ వి. వి. కర్ణాచార్: — అప్పుడు తాతాక్కలికంగా జరిగిన డెవలప్ పెంటు చేప్పామనాని తెలంగాచా స్ట్రేచ్ కు | ఉయినింగు ఇప్పుడం అసంభవమని చెప్పలేదు. ఆ సందర్భంలో అన్ని రతిసివచ్చినాయి కాబట్టి అప్పుడు అది ఇట్లా అగిపోయాలి. మళ్ళీ ప్రారంథించవచ్చు. కానీ దీంట్లో ఉన్న చింపులు

విషిటంకీ మాను కొన్ని ప్రశ్నల కు రాయ లాచా లమ్మేచిత్తులేదు దానికి దబ్బు ఎల్లాగ్రా అప్పులు ది లంగ్ 4 స్థితి అత్యవుంచిని స్థితి అంచనావేస్తే ఇప్పుడు 0, 12 లంగ్ ఈ పెంగేచటు వాడుచి. ప్రస్తుతమును ఇస్తే కాంశాలచేత ఆరి నా ఛాండ సక్కి బింబి ఉ మిస్ట్రీ మా ఎల్లా ఇన్ పూర్తిచేసిన రదువార అణ్ణ ఏ విదింగా అన్నాను రుగుసుచేస్తే. అనుభవవహించి నిష్ట రుం చేసుంచు ఉ మెచ్చును స్టోర్స్ బింబి కూర్చు ప్రార్థిచేయవసరిందే. ఓ సెగు ఎంచుపోతే కొన్ని ఉత్సవాల్ని ఏముకేదు. అంశుకు నిరయ ఈ ఉత్సవాల్ని కూడా ని.

శ్రీ పీ. కోర్కెల్ — నా నీ ఏ గ్రామాలలో ఆని పూర్తిచేసి అధికారి కూడా ఉత్సవాల్ని కూర్చుకోవాలి.

శ్రీ పి. వి. నార్సింహరావు: — అని కూర్చు చేస్తారు అని పూర్తిచేసి దానిని అము వేసేసి పద్మ నుండి పూలు ఉంటి అన్న వానినుకు ది చూడం ఇచ్చిని అంట లును ఇంకించి చేస్తారు. ఒక్కాన్ని క్లెప్పే ఉనవు నుండి ఇంచు కొని చేస్తారు. అన్న ఇంచు కొని చేస్తారు. అన్న ఇంచు కొని చేస్తారు. అన్న ఇంచు కొని చేస్తారు.

శ్రీ ప్రెసిడెంటు: — ఈ కోర్కెల్ రేడ్యోలు రుగు తున్నాయాని కొర్కెల్ గ్రామాలలో ప్రశ్నలు వాడిని గొరిచి ఏమీలు పరిష్కారించు కూడా సామాన్లనటువంటి ఏర్పాటును చేసుకోవాలి. చూరి ఇప్పుడు క్రొచ్చు అంగోల్ లైఫ్ సైని దానిని ప్రమాంగా ఇస్తున్నాము?

శ్రీ పి. వి. వెంకటరావు: — నీ ప్రెసిడెంటు కొర్కెల్ సంబంధములేదు. కీర్త్యోవేసి ఉత్సవాల్ని కొని అన్నారు కొని, మళ్ళీ ఆ రికార్డు తయారుచే నుండి ఉనికింది.

శ్రీ ప్రెసిడెంటు: — ఈ ప్రశ్నల కు ఏమిదం తేవండి, ఆ ఉత్సవాల నంబుల్లు అంగ్రేషు మోకామీలు, బ్రిటిషు లే పోయినపుటికి వాటి సర్కేర్లు కొల్పుకొడిపోవాడు ఉంటుందిని తనువు నీమి స్ట్రోంగుండా జరుపించిదు. ఇను అపి సహృంగా తెలుసుంగచే దానుటు ది. మా అనుభవముబట్టి చెయ్యును గ్రామము. మా స్టోర్సు, సుర్కించి ఉన్నాన్నాను.

శ్రీ పి. వి. వెంకటరావు: — క్రొల కొర్కెల్ సైని దేయ ఉత్సవాలు అంగ్రేషు కొల్పుకొడిపోవాడు. కొని వస్తును కొని చూడాక మాణిక్య తయారు చేస్తారు.

శ్రీ పురాణ్యక్ డాస్(అస్క్రిప్టు): — ఈ ప్రశ్న పూర్తిచేసేందువాకు, ఈ సర్వోత్తములు పసూటు చేస్తున్నాము. ఈ దానుచి అపుచల చేస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నార్సింహరావు: — ఈ ప్రశ్న కొని వోటుల పసూటు చేయసంతేదు, అయి వోటునే పసూటు చేస్తున్నారు.

శ్రీ మహామాన్ రఘురాము: — చాలా బలవంకంగా చేస్తున్నారు మీరేమో అది ప్రశ్నలక్షేత్రమే చేయడానికి కొంత బ్రిము పసుపురని అంటున్నారు. అయిపస్పదు ఆ సర్వోత్తము ఆపడానికి ఒల్లో విస్తరా?

(శ్రీ) పి. వి. సక్రంపో రావు — అది యచ్చేయంది ఏ డేమ్ గ్రామాలలో ఈ కాల్చి మము తెసుకొన్నారో అక్కడ పచూలు చేయం జరిగింది. దానిని ఛైనట్లెట్ చేసి పోన్న పాతచం ఒఱగుతున్నది.

(శ్రీ) మహాచ్ఛద్ పూర్వాలీ — ఏఖాతే సెక్షన్ 8 ప్రిమాం ఇంతవరకు శోటసు ను సర్వే యివేసి, దైతాంగానికి. అవి లీలీ ర్ లెక్కన్ అని అదివరకు ఎనుకొన్నాము అంధ చి దాచిని గురించి యోచన చేస్తారా? ఎదుకుచే చాచికి లీలీ ఫార్మాస్టిక్స్ పూర్తి కాలేదు.

(శ్రీ) పి. వి. సరసింహారావు — లీలీ ఫార్మాస్టిక్స్ ఎంచుడ పూర్తి అయినాయి. ఎక్కడ పూర్తికాఁ, అసేది ఫోట్యూ నా దగరలెదు షట్టి లీలీ ఫార్మాస్టిక్స్ ఫార్మాస్టిక్స్ అయించు ఈ స్టోర్ ఎక్కడ ప్రవేషముల్చుకోి అంచుడ వసులు చేయు అ ఇంకానుంచు.

(శ్రీ) ఎం నాగిరెడ్డి — ఇచ్చుకు ఈ తెలుగుభాషలో పాటు, అంధ్రా ప్రాంతపులోకూ ఆ పోరాలు, ఇంములు సర్వే సెటిల్ మెట్టు ఎగిన తమివాక, ఇంధ్రాలు ప్రించెం పూర్వులేవు. పెత గ్రామాలకు ఎంపుడో 50కళ్ళ ప్రే, ఆ రావు, ఇంధ్రాలు పూర్వును అపశీలించి చినిగిపోయినాయి. అసలు ఆ రికార్డు కావాల చే దొరండంలేదు అంగావల్ల వాటన్నింటిని రి ప్రింట్ చేయడానికి పూనకొంటారా?

(శ్రీ) పి. వి. సరసింహారావు — ప్యాన్నాగు మీరు ఏ ప్రాంతము గురించి అడుగుతున్నాడో? నా దగ్గర ఫోట్యూసేము కావలసివస్తే తెప్పించి ఇస్తాను. మీరు చెప్పేది మీందాచిలు, టేంక్ టుంక్ ఎస్టేట్లు గురించికిరా?

(శ్రీ) ఎం నాగిరెడ్డి — ఎమీందాచిలు, టేంక్ టుంక్ ఎస్టేట్లో అసలు ఇంతవరకు పిగ్గిపెక్క పూర్వు లేనే లేవు.

(శ్రీ) వి. శత్యరారాయణ (వెనుగోండ) — ఈ ఉర్మై చేయడంలో కో 50 సెంట్లు లోపల ఉండేవాటి న్నింటిని, దా టో ముగులు, నలుగురు ఇండిపిడ్యూయల్సు ఉన్న పుటికి ఒకరి పేరుతో టే ఉర్మై చేస్తున్నారు విశాఖపట్నం జీలాలో దాన్ని గురించి కంపెయింటమాడ వచ్చించి ఈ విధంగా ముగురు, నలుగురిది కలిసి చేసే, వాళ్ళకగర ఈ సర్వే కబ్బి ఎసూలు చేసే ప్పుడు అది ఎవరు ఇవ్వాలో అనే సమర్పించి బింపకలు ఉడడం ఒరుగుతుంచి ఏను ఆ విధంగా కాకుండా. ఎవరి పొజిషన్ లో ఎత ఉన్నదో, ది 15 నంట్లు గాని, 25 నంట్లు గాని, దానే వేరగా ఉర్మై చేసిటిల్లు నేస్తారా?

(శ్రీ) ప. వి. సరసింహారావు — బారి పూమి ఇంకొకరికి ప్రాంతుడు ఆంగ్ల అరగదు కదా అయినా అలాంటి ఇన్ ప్రసెన్ ఉంటే చెప్పండి

(శ్రీ) ఎం. నాగిరెడ్డి — విశాఖపట్నంలో కో 50 సెంట్లు కాపుచ్చగా స్టోర్ దా టో 4, నీ గురు ఉన్నాకుడ.

(శ్రీ) ప. వి. సరసింహారావు — కాప్టెన్ విషాదు కచ్చి ఇంట్లు కొన్కంటాను.

శ్రీ సి.పా.న్ పరశురామశాయము (పార్వతిపురం) :— శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వేలకొలది పట్టాలు భూమి నద్యే చేరారు. అనుభవములేవాట్లు చేసినట్లు కన్నది. అందువలన ఒకరిది ఇంకోకరికి ప్రాసి ఇండ్యూడిం ఇరిగింది. దానికి దావాలుకూడ కెట్టారు నెటీల్ మెంటు అఫీసులో. కొడు తై ము ఆలస్యమైందని కొట్టివేశారు. అందుచేత శ్రీకాకుళముజిల్లాలో ఉండే ఆ నద్యే పొరబాట్లు రెట్ ఫిక్షన్ భీఫ్ మినిస్ట్రీ ఏమైనా కలిగెస్తారా?

శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు :— చెంప్యోలో పొరపాట్లు ఇరిగితే దానిని పరిచెయ్యానికి ఒక ప్రొఫీసర్ యున్నది. తైమ్ లిమిట్ యున్నది దానిపీద దరఖాస్తులు తీసుకోవడం, పాట్లు లను పంపించడా అవం కా యున్నది. దాని ప్రకారంగా చేస్తాము.

MILK PLANT AT HYDERABAD

575—

* 15081 W. Q.-Sri K. Ram Reddy (Pargi) :- Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have decided last year to establish a Milk Powder Plant at Hyderabad and if so, the reasons for not implementing the said decision;

(b) the capacity of proposed plant and the estimated expenditure therefor;

(c) the amount sanctioned by the Regional Committee for this plant and the persons responsible for the failure to commission the said plant in spite of the grant of the amount by the Regional Committee; and

(d) whether there is any proposal to raise the capacity of the proposed powder plant; if not, the reasons therefor?

The Minister for Agriculture (Sri K. Venkatesam) :— (a) Government have taken a decision to establish a Milk Powder Plant at Central Dairy, Hyderabad this year only and accordingly orders sanctioning the scheme have been issued in G.O.Ms. No. 1003 Food & Agriculture dated 6-7-1972.

(b) Capacity—10 tonnes of Milk Powder per day. Estimated cost Rs. 65.50 lakhs including civil and mechanical works.

(c) Rs. 13.80 lakhs provided under Special Telangana Development Fund and Rs. 6.70 lakhs provided in the normal plan for 1972-73 have been sanctioned. It is expected that the plant will start production by the end of the year 1978. All possible steps are being taken to start and complete the works as expeditiously as possible. The question of failure to commission the plant does not arise.

(d) The capacity of the proposed powder plant has been fixed after consulting the experts of the Government of India according to the needs of the anticipated milk production of the Integrated Milk Project, Hyderabad area. Hence, the question of raising the capacity of the Powder Plant does not arise.

ఎ. దా ప్లాంట్ ఎసి సీఎస్ కోటి 10 లక్షల రుంపొయట. ప్రైవేచరాబాద్ సెంట్రీల్ డెయిరిలో పాలపొడి పాక్టరి ఫ్యాఫిండడం జరుగును. 19 సంవత్సరంలోనే ప్రభుత్వం నిర్మయం తీసుకొనును.. ఆ ప్రకాశ్ మే జి.బ. ఎమ్. ఎస్. 1008, అగ్రి ల్యూక్, ర్టీ-197-క్రిస్టల్ న్యూలో రస్తారికి మంసారీ లువ్వుడం జరిగింది.

బి. రోహకు 10 టన్నులు పాలపొడి ఉర్వత్తి చేయగల ప్లాంట్ ఖర్చులు అంచనా 45.50 లక్షలు నిధిల్ మెకానికల్ చనులతో ప్రవో.

సి. తెలంగాణ ప్రత్యేః అథికృద్రి నిధులనుంచి 18.30 లక్షలు మరియు 1972-73 సంవత్సరం ప్రాథారీకా నిధులనుంచి 670 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది, దా ప్లాంట్ 73 సంవత్సరానికి ప్రారంభించబడవచ్చు. పనులు ప్రారంభించి పూర్తి చేయడానికి ఎన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి⁹ అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇంట్ ప్లాంట్ ప్రారంభించకపోవడం అన్న ప్రశ్న రాదు.

డి. ప్రైవేచరాబాద్ కె.యు క్ర పాల ప్రోఫెస్చర్ ప్రోంటంలో¹⁰ పాల ఉత్పత్తి అవసరాలు ద్వారాపీలో ఉమ్మాని భారత ప్రభుత్వ నిపుణుల సలవాతోనే ప్రతిపాదించిన పోదర్ ప్లాంట్ క్ర నీటుయించబడింది కనుక పోదర్ ప్లాంట్ క్ర కి వెంచడం అనే ప్రశ్న లేదు.

శ్రీ కె. రామి రెడ్డి: — ఈ పాలపొడి కర్కాగాం పోయిన సంవత్సరమే సెలకొల్చులని రీజినల్ కమిటీలో నిక్షేపించబడం జరిగింది. ఆ మేరకు డబ్బు కొరత ఉంచే డబ్బు కూడ యస్తామని చెప్పాము పోయిన సంవత్సరం మొదలు పెట్టి ఉంచే ఈ సంవత్సరం పూర్తి అయ్యే అవకాశాలు ఉండే. ఈ సంవత్సరం పొళ్ళకై షేస్‌న్ లోకూడా మీవ్ అయ్యే అవకాశాలు ఉండే దానికి జాప్యం జరిగిన కారచాలు ఏమిటి? 10 లక్షలనుంచి 30 లక్షల మేరకు అదనగా డబ్బు యిచ్చినట్లు ఉంచే ఇప్పుడున్న కోసాసిటీకస్టు డబుల్ కేపాసిటీ చేసే అవకాశం ఉంటుందని కొందరు నిపుణులు చెప్పారు. అటువంటప్పుడు డబుల్ కేపాసిటీ అయ్యే ప్లాంట్ వే వెడికే శాగా ఉంటుంది.

శ్రీ కె. వెంటర్టర్స్ గాం: — దీనికి అలస్యం వీమి లేదు. 1971 నవంబరులో మిల్క్ కమిషనర్ గవర్నర్ మెంట్ కు ప్రాశారు. అల్ యిండియానుంచి కూడా 23-11-71 తేదీన వచ్చిన నిపుణులు 7-1, 10-1 తేదీలు యిక్కుడ ఉండి దీని యొక్క కోసాసిటీ, మంచి చెడూ అన్ని ఆలోచించి వారు యిచ్చారు, అలస్యం మాత్రం ఏమి లేదు. ఇది గత సంవత్సరము ఎప్పుడో పూర్తి చేసే వీటి వచ్చేది అనుకుంచే అది ఎట్లా ఇప్పగలిగేది? కోటి 10 లక్షల రూపాయలు కావాలి. అందుకని అన్ని చూచే యిప్పుడు శాంకన్ చేశారు ఇప్పుడు లన్ లీటర్స్ క్ర కి కలిగిన ప్లాంట్ గానే తయారు చేయబోమన్నారు.

శ్రీ బి. శ్రీకృష్ణ: — గత సంవత్సరం చేసివుంచే ఏదో జరుగుతుంది అనుకుంటున్నారు అది పొరపాటని మంత్రిగారు అంటున్నారు. మన వ్యవసాయ కొఫలో మిగతాని అన్ని దండుగమారి పమలు జరుగుతున్నవి, ఈ పాల సరఫరా కొఫలో ఆర్థిక కాల మంత్రిగారు 10 కోట రూపాయలు అప్పుడు నే జికిగి

10 1/2 కోట్ల యిస్తున్నది. ఈ మిల్క్ ప్రాణెల్ స్క్రోమ్ ఎన్ని దంపుగలు ఉన్నాగానీ అంతా ఆదా యివ్వేదానిలో త్వరగా రమపాయ, చేసి పూర్తి చేసే పని చూస్తారా ?

(శ్రీ) కాకాని వెంకటరావు :— త్వరగా పనులు పూర్తి కావాని పనులు చేస్తున్నాము గాని వైనాన్ని డిపార్ట్మెంటువారు అప్పుడప్పుడు అడ్డం తపులూ ఉంటారు. ఎంది అడ్డం దాటడానికి పీలు లేండాతున్నది. వైనాన్ని డిపార్ట్మెంటువారు 10 కోట్ల యిస్తున్నారు. అదుగుతున్నాను. ఏవో కొన్ని అడ్డంటలు పెడుతూషటారు. చివరం శాంక్షేపిస్తూ ఉంటాడు. అలస్యం అపుచూతంటుంది.

(శ్రీ వి. ప్రాణె) :— ఒందు మారి వాటికి యిప్పుడంటే — ఆర్థిక కాఫి 10 కోట్ల రూపాయలు యిస్తే 10 1/2 కోట్ల రూపాయలు సంపత్తునం అయ్యే బప్పటికి యిస్తున్నారు. అట్లాగటి వాటిలో జావ్యం ఎందురు చేస్తారు ?

(శ్రీ) కె. వెంకటరావు :— ఇచ్చే మాట నిజమే, తీసుంన్న దబ్బు వెంటనే రోజువారి గానే చెల్లిస్తూ నేడుంటాము కాని ఏవో అడ్డంకులు సహజంగానే ఉంటాయి.

Sri T. E. Morris :— As now, some local milk suppliers have come into the picture and are making capital out of the present bad situation of milk supply in the twin cities. Would the Minister for Agriculture kindly see to this and put a check on this very bad situation which is now worsening in the twin cities ?

(శ్రీ) డి. రామిరెడ్డి :— ఒక సంవత్సరం గవర్నర్ మెంటర్లో వెండింగ్ ఉండడానికి కారణం ఏమిటి ? పోయిన సంవత్సరం శార్క్రూన్ డెయిరీ శారమ్స్ పెట్టిన శారు, చిన్న చిన్న రైతులు భారహస్తి సంగతి మంత్రిగారికి తెలుసు. డెయిరీ శారమ్స్ వార్డు పాలను కొనలేకపోతే ఆ పాలను చల్లిశారు. కొందరు అవులకే తాగ్గిగించినట్లు మేము టూర్ లో పోయినప్పుడు వారు చెప్పుడం జరిగింది. సంవత్సరం డిలే అయినప్పుడు వ్రిభుత్వానికి నష్టం. రైతులు నష్టం. వైనాన్ని డిపార్ట్మెంట్ వారు అడ్డంకులు వేస్తూ ఉంటారటి చెప్పారు. ఒక సంవత్సరం వెండింగ్ పెట్టడానికి కారణం ఏమిటి ?

(శ్రీ) కె. వెంకటరావు :— గౌరవ సభ్యులు అదేవనిగా అదుగుతున్నారు. పాలు మిగలడం అనేది గత సంవత్సరం నవంబరు చివరి రోజులలో వచ్చినటి. కాని మొదటి రోజులలో చాలీచాలకుండానే ఉన్నాయి. అటువంటి స్థితిలో ఒక సంవత్సరం ముందుగానే అని గౌరవసభ్యులు అంచే అది ఎట్లా చేసేది ? నవంబరు చివరి రోజులలో మిగిలినాయి కాబట్టి అందుకనే వెంట నేక బైస్తున్నాము.

(శ్రీ) జె. దామోదరరావు :— ఒక శిటర్న్ పాలను పొడిచేసే ఏర్పాటు చేసినారు. రెండు లక్షలకు మార్కులి అనుకుంటే ఎంత పెట్టబడి ఎక్కువ అవసరం అవుతుంది ?

శ్రీ కె వెంకటరమ్మం : —ఆ విధంగా మారినే చాల డబ్బు అవుతుంది. అవసరమైనది 1981 సంవత్సరందాకా ఈ డబ్బుతోనే నరిపోతుంది. ఈ కెపాసిటీతో యిక్కడ ఉత్సుక్తియైన్న పాలు నరిపోమరంది అనుకుంటున్నాము. అప్పటికి పాలు హెచ్చుగా వచ్చినప్పుడు, పాలు రావడమే కాదు, దానిని వినియోగించుకోవడంకూడా చూడాలి. ఊరికి ఉత్సుక్తి చేసేనే నరిపోదు. ఖర్చు కాకపోతే నష్టం వస్తుంది.

శ్రీ డి. రామేశ్వరరావు .—డబ్బుల్ కెపాసిటీ చేయాలి అనుకుంచే ఎంత పెట్టుబడి అవసరం అవుతుంది. కన్నసంపున్ అడగడంలేదు. కేవలం ఎంత పెట్టుబడి అవుతుందని అదుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరమ్మం : —తెక్కులు అన్నీ యిప్పుడు జెప్పాను. దీనికి కావలసిన పెట్టుబడి కోటి 10 లక్షల రూపాయలు. 1,27,50,000 ఉంచే కోటి 10 లక్షల రూపాయలు ప్రిమ్మతం చేయాలని నిర్ణయం తీసుకొని అంతవరకు దానిని చేచారు.

శ్రీ పి. జనార్థనరాద్ది (కములాపూర్) :- తెలంగాచాల్ ఇటువంటి ఛాల్కి రీమెండ్ బట్టి. కాకాని వెంకటరమ్మంగాళికి గనుక చాలగాళిపోతే, అది ఛాల్కి రీగనుక, ఇండ్స్ట్రీ క్రిందకు వస్తుంది కాబట్టి, వెంగళరావుగారికి అప్పగినే త్వరలో ఖూర్చి చేస్తారు. ఇది వ్యవసాయంకాదు, ఛాల్కి రీ నిర్మాణం కాబట్టి వారికి అప్పగించాలని మనవి జీస్తున్నాను.

(జవాబు లేదు).

శ్రీ పి. జనార్థన రాద్ది : —వారికి చాతకాదు. అందువల్ల ఇండ్స్ట్రీన్ మినిస్టర్ గారికి అప్పగించండి.

శ్రీ కె. వెంకటరమ్మం : —గౌరవ సభ్యులు మర్యాదగా మాట్లాడాతి అదికూడా నేర్చుకోకండోతే ఎట్లా ?

CHARGES AGAINST THE SUPERINTENDENT OF T. B. HOSPITAL, VIZAG 576—

* 1516-H. Q.—**Sri N. Venkata Ratnam (Rapur):** - Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether any charges are pending against Sri D. Gopala Krishna Murthy, Superintendent of T.B. Hospital, Visakhapatnam ;

(b) if so, what are the charges ; and

(c) the action taken by the Govt. against the said Superintendent ?

The Minister for Health and Medical (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari) :—(a) Yes, Sir.

(b) The charges pertain to corruption.

(c) The charges are under enquiry and the officer is under suspension.

Sri M. Venkataratnam :—What is the form of investigation now being conducted against this particular Officer ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—The Anti-Corruption Bureau is conducting the enquiry.

Sri M. Venkataratnam :—As this particular Officer had bad record even while working in the Guntur Hospital, were any reports received by Government ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Previously we had no such reports. Only after this trap he was placed under suspension.

Sri V. Srikrishna :—Is it not a fact that the person who replaced this Doctor was also a person who had corruption charges against him and is there any investigation ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—I do not have any such report.

Sri V. Srikrishna :—The Minister has given information that the Officer has been transferred. One corrupt Officer has been transferred and another corrupt officer has been brought in.

Sri M. Venkataratnam :—There is rampant corruption prevailing among Doctors, especially of T. B. Hospitals. Is the Government contemplating any particular steps to put down this corruption among these Doctors ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Whenever any particular case is brought to our notice, we are taking action.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—టి. బి. చా. ని. టోరి యమ్సు లో ఎకామెడేషన్ లేక, డిమాండు ఎక్కువగా వున్నందువలన యది కరపున్నికు దారితీస్తున్నది. ప్రతి తాలూకాలో కూడ టి. బి. చాలా రాంపెంటీగా పుంది; మాల్ నూర్తిషన్ వల్ల. అందువలన, ప్రతి తాలూకా పొడ్ క్వోర్టుర్సులో టి. బి. చానిటోరియం, చెంగ్ లిన్క్స్ పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—We shall consider.

Sri D. Venkatesam :—What are the charges that have been levelled against this Officer and when did they come to the notice of Government ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—The Dy. Superintendent of Police, Anti-Corruption Bureau, Visakhapatnam, reported on 16-10-71 that Dr. Gopalakrishnamurthy, Superintendent, T. B. Hospital, Visakhapatnam, was trapped successfully on 16-10-71 at 17.10 hrs. when he demanded and received a bribe of Rs. 100.

శ్రీ విజయశిఖామణి (తిరుపతి) :—మదనవల్లి లో ఒక చానిటోరియం పుంది. దానికి ప్రఫుత్వం ఏమాత్రం నహాయం అందజేస్తున్నది ? ప్రఫుత్వం తరపున అక్కడ కాచైషన్ నిర్మించడం జరిగిందా ? ప్రఫుత్వం అక్కడ ఏవిధంగా నహాయం అందజేయబడుతున్నది ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Separate question, Sir.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఎడ్కిషన్స్ లో రద్దివలన, పెయటింగ్ లిస్టు తయారు కేయడం, అందులోకరప్ప ప్రాక్షీన్ ఎక్కువగా పుండడం జరుగుతున్నది. ముగ్గురు

సబగురితో ఒక కమిటీనివేసి, లోంగ్ ఎం ఎక్సెప్యూటివ్ కూడా ఎస్టోనియిట్ అయ్యేటుగా చేసే, హెప్పుటల్ ఎడ్జ్యుక్యులర్ కూడా అప్పటికష్టుడు చేసేచేయడానికి అవకాశముయొంది; యో పరిశ్రమ నూడా గ్రాడానికి ఏలవుతుంది. 'లోచిస్టారా?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—For each and every T. B. Hospital we have a Committee to check up the admissions.

Sri V. Srikrishna :—Who are the members of these Committees and what is the principle of representation?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—I shall furnish the information.

OPERATION DAYS FIXED FOR SURGEONS IN CITY HOSPITALS

577—

* 1510-Y Q.—Sri G. V. Anjaneya Sarma :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of operation days fixed for general Surgeons and specialist surgeons in different city Hospitals;

(b) whether they are in accordance with the standards prescribed by the Indian Medical Council, and

(c) if not, the reasons therefor?

Sri Ibrahim Ali Ansari :—(a) 2 days in a week.

(b) The Indian Medical Council have not fixed the number of operations per day for any particular Surgeon, whether General or Specialist.

(c) Does not arise.

Sri G. V. Anjaneya Sarma :—He is saying that the Indian Medical Council has not fixed any particular number of days, but the standards are prescribed by it which show that the days mentioned by the hon. Minister are totally insufficient and that the man-power is not being utilised properly.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—It is true. But in teaching institution the Doctors are first professors and then Surgeons. All the same they are given opportunity once a week or twice a week, but in emergencies they are always available.

Sri G.V. Anjaneya Sarma :—In the Madras Hospital, 20 Operation theatres are there whereas in the Osmania General Hospital the number is only 4, while the strength is almost equal in both.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—It is a fact. In Osmania two more theatres are under construction and they will be commissioned shortly.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కారీ యోలడి ఎక్కువర్ల సిటీలో వున్నారు. మనం, అరేవన్ కావాలంటే కొన్ని లక్షల ఇర్పు పెట్టి, గవర్న్ మెంటుకూడా ఇర్పు పెట్టి రాయి పెల్లారుకు పంపించడం ఇదుగుతున్నది. పది వన్నెండు లక్షలకో ఇక్కడ కారీ యోలడి యూనివెర్సిటీ ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది. మూడు లక్షలకో ఇర్పు పెట్టి

చేసిల్లయితే వెంటనే డాక్యుమెంటీ పోకర్యం ఏర్పడుతుంది. అపేక్షన్ ఎక్కువుమెంటుతో కూడి యొఱజి యానిట్ ఏర్పాటు చేయడానికి యొచిస్తారా?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—We have a Cardiology Unit in Osmania, but the instrument for open-heart surgery we do not have; we are trying to get one.

Sri V. Srikrishna :—It is pending for the last three years.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—We shall find out if we can get some amount sanctioned.

INCREASE OF HOUSE BUILDING LOANS TO THE STATE GOVERNMENT EMPLOYEES

578—

* 1514-N. Q.—Sri C. V. K. Rao Kakinada):—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to increase the amount of loan for House building purposes to Government employees from 40 times to 70 times, including dearness pay on par with the employees of Central Government ; and

(b) if so, whether any final decision has been taken by the Government in this regard ?

The Minister for Finance (Sri A. Bhagwantha Rao):—(a) Yes, Sir. The proposal is to enhance the ceiling to 60 times the pay (including Dearness pay countable for pension) on par with Central Government Employees.

(b) Yer, Sir. Orders of Government are being issued.

Sri C.V.K. Rao :—When were the orders issued ?

Sri A. Bhagwantha Rao :—20th July 1972.

Sri C.V.K. Rao :—When will they come into operation ?

Sri A. Bhagwantha Rao :—Immediately.

REORGANISATION OF A. P. WELFARE FUND COMMITTEE

579—

* 1514-T. Q.—Smt J. Eshwari Bai (Yellareddy) :—Will the hon. Minister for Home be pleased to State :

(a) whether Government have decided to reorganise the A. P. welfare fund committee to enable it to function as usual ; and if so, by what time ; and

(b) whether the Government have appointed any officer to carry on the duties of the secretary ?

The Minister for Home (Sri V. Karishnamurthy Naidu) :—(a) and (b) No, Sir.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—ఇప్పుడు, దీనిలో మిస్ట్రీ ప్రిమేచన్ ఒరిగిండనే అభిప్రాయంలో ప్రిస్టుశానికి రాఫిల్స్ మానివేళారు. మరల ప్రథమ దృష్టిలో యా రాఫిల్స్ గవర్నర్ మెంటు నడిపించే విషయం రివైవ్ చేసే విషయం యొచసలో వుందా? తిరిగి గవర్నర్ మెంటు రాఫిల్స్ నడిపిస్తుందా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయకు :—మిస్టర్ ప్రైమేచన్ అయినదని తప్ప ఎంత ఎవోంట అయినదో చెప్పింది లేదు. కానీ there were several complaints from several legislators and there was lot of criticism also from the Public against the Raffles conducted by Sri Thakur V. Hari Prasad. రాకూర్ హారిప్రసాద్ కై కేవు ఇస్టేపుగేట్ చేయడం ; పన్నెందు కేసులు ఫైల్ చేయడంల్ల —In view of that Government feel that it is not desirable to conduct raffles.

శ్రీ సి. వి. కె. రాఘు :—రాకూర్ హారిప్రసాద్ కంచే సమర్థులైనవారు యింకొరు యా రాష్ట్రంలో దౌరంపోవడంల్లనా యిప్పుడు తిరిగి దానిని ఘంతను చేయించడానికి పూనుకోక పోవడం ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయకు :—ఆదికాదు ఉద్దేశం. ప్రస్తుతం యిది పెండింగులో ఉన్నది కీటిసిజంకూడా ఎక్కువగా ఉన్నది. ఆది డిస్ట్రిక్షన్ అయ్యేవరకూ రాఫిల్స్ కండక్ట్ చేయడం మంచిది కాదనుకొని ప్రస్తుతం ఆవడం జరిగింది.

శ్రీ ఇంజెంజర్ రావు :—ఆవ్రుప్రాయంగా రాష్ట్రానికి ఆదాయం రావలసినదానిని కొండరి స్టోర్స్ పరుల మూలంగా నామరూపాలు లేకుండా చేయడం, తిరిగి నడివే అలోచన లేదనడం కోచనియం. దినిని పునరుద్ధరించడానికి వ్యాయామిస్తారా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయకు :—పూర్తిగా నామరూపాలు లేకుండా చేయాలనేది ప్రఫుత్వ ఉద్దేశం కాదు. చుంపారంగా అప్పుచేయడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఎ.పి. వెల్సేరు ఘండు—కమిటీని డెంబుల్లుచేస్తూ గవర్నరుమెంటు రిజల్యూషను పాస్ చేసిందా ? లేక పెక్కటరిగా ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరు రిష్ట్స్ చేసినతరువాత ఘండను కాకుండా పోయిందా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయకు :—శ్రీ ఇయర్స్ పీరియడ్ కంపీల్ అయిపోయింది ఆ ఎష్టిక్యూటివు కమిటీ ఘండును కావలసిన ఆచ్చెండు అయిపోయింది.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ చాపూళీ (ఖనగిరి) :—ఆ పీరియడ్ ఎప్పుడు అయిపోయింది ? దానిని తిరిగి ఎప్పటిలోగా ఘండునింగులోకి తీసుకురావాలని ఆధ్యాత్మికాయవడుతున్నారు ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయకు :—ఎష్టిక్యూటివు కమిటీ పీరియడు అయిపోయింది. రాఫిల్ కండక్టు చేయడానికి 11-3-71లో గవర్నరు యిచ్చిన ఆర్డరు వ్యాపారం 31-3-71 వరకూ రాఫిల్స్ కండక్టు చేయవచ్చు. కానీ కమిటీని ఎప్పుడుంటు చేయడనునేది మూడు సంవత్సరాల పీరియడుకు ప్రార్థ చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం లాప్స్ వచ్చాను కాబట్టి, కేసెన్ ఫైల్లు లుఱయి వున్నాయి కాబట్టి ప్రస్తుతానికి ఆది స్టోపు చేయబడింది.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—మన రాష్ట్రంలో సంఘమనిధి అసిఫోయింది, ఇంచర్ రాష్ట్రాల సంఘమనిధులకు మన రాష్ట్రంలో రాష్ట్రాల టోకెట్లు

ఒకారులలో అమ్ముదు పోతున్నాయి. అంగువల్ల మన రాష్ట్రంలోని దబ్బంతా యా విడంగా యితర రాష్ట్రాలకు పోతున్నది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అయినా వెంటనే దీనిని పునరుద్ధరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు: —ఆలోచిసాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: —నుఁడైన నిధికి మామూలుగా కాంక్ష నుఁచేయించ దానికి ప్రస్తుతార్థికి ఆపేళాము అన్నారు, కొన్ని కంప్యూటంట్టు ఉన్నాయిన్నారు. ఆ కంప్యూటంట్టు ఏమిటో దానిని నిర్వహించిన వ్యక్తులెవరో చెబుకారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు: —ఈ రెండు సభలలోనూ చాలా సార్లు దానిమీద కీటిసిజం రావడం జరిగింది. ఎం. ఎల్. ఏలు, ఎం. ఎల్. సి లు కూడా చాలా కీటిసై ఈ చేయడంల్ల దానిలియి స్వేచ్ఛిగేటు చేయించి లాపైన్ ఉన్నతరువాత కేసులు తైల్ చేశామని చెప్పాను In both the houses there was criticism.

శ్రీ డి. వెంకటేశం: —మిసెప్రోఫ్రెంచేషను ఇరగలేదు కానీ సీరియ్స్ ఎలిగేషను యా రెండు సభలలోనూ చేయడం జరిగించినటంనున్నారు శాకూర్ హరిహరసాద్వైన కేసు నమోగు చేయబడినాన్నారు భారీలు ఏమితి? మిన్సిప్రోఫ్రెంచేషను ఉన్నట్టు తేలిందా లేదా సి. బి. ఎంక్యూయిలో?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు: —మై లైట్ చేసిన కేసులు—వివరాలున్నాయి. ఒకటికాదు రెండుకాదు 12 భారీలున్నాయి. లా ప్సెన్ ఉన్నాయి. మిసెప్రోఫ్రెంచేషను ఎంత, ఉన్నదా అనేచి తెలడం లేదు.

శ్రీ కొండా లత్కుణ్ణ శాహుఛి: —మంత్రిగారు చేపేచి ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. లత్కల రూపాయలు కాఁసేనారాని వారి డిపార్ట్మెంటువారే ప్రాసెక్యూషన్ చేసినటరువాత, స్పెషంగా ఎలిగేషన్సు—మిసెప్రోఫ్రెంచేషను చేసినట్లు ఉన్న తరువాత, ఫార్మడ్ జరిగింది అన్న తరువాత లాపైన్ అని మంత్రిగారు తైల్ ల్యాట్ చేసి చెబుతున్నారు. అది వారి శాధ్యత. కానీ ఇప్పుడున్న కేసులలో ఏమీ నిమిత్తం తేకుండా—యిందులో శాక్ లాగ్ అనే సమస్య ఉండదు—ఫెవ్రిరికార్డులో లాటరి నడవచ్చును. పీచియన్ రికార్డును ఆ విధంగానే భద్రంగా వుంచి.. కొర్మిత్తగా కమిటీని వేసి రాఫిల్స్ కండపు చేయించవచ్చు. ఇది లేకపోవడం మూలంగా ఆంద్రప్రదేశ్ లో వెళ్లేరు యాక్టివిటీన్ చాలా నష్టపడుతున్నాయి. కావున కొర్మిత్తగా ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించ దానికి సిద్ధంగా ఉన్నదా? ఉంచే ఎప్పటిలోగా దీనిని ఫంక్షను చేయస్తారు?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు: —12 కేసులు కోర్టులో పెండింగుగా ఉన్నప్పుడు దానికి సంబంధించిన తైల్ ల్యాట్ కోర్టులో సబ్సిటీ చేయడం జరిగింది. వాటిరి ప్రత్యేకంగా భద్రంగా ఉంచవలసిన అవసరం లేదు. I think it will be proper to take any action or again commence conducting of the raffle proper, after the cases are disposed of.

శ్రీ కొండా లత్కుణ్ణ శాహుఛి: —ఆ కేసులు రెండు మూడు సంవత్సరాల వరకూ దీస్పోజార్స్ కావు. ఇక మంచు లాటరి నడవడానికి ఆ కేసులకూ ఏమీ

సంబంధంలేదు. పాత వ్యవహారంతో సంబంధం లేకుండా క్రొత్తగా కమిటీ రై క్రొత్తగా యూప్పికిటీ ప్రారంభం చేయడానికి లీగల్ డిఫికల్టీ ఏమీలేదు. ఇక ముందు లాటరి నడవడనుంచే క్రొత్తగా టికెట్స్ యిస్ట్ర్యూ చేయడం, డబ్బు కలెక్చు చేయడం, ద్రా చేయడం, ఎక్స్‌పెండిచర్ చూడడం—జరుగుతుంది. వారు చాపే సమాధానం ఇవేష్ట్ గా కనిపిస్తోంది

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు : —నేను దీనిని ఎగ్గామిన్ చేయస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీ కృష్ణ : —మంత్రిగారు ఘైల్సు భార్యలు నే ఉన్నాయింటున్నారు. రాఘవేంద్రరావుగారు నాలుగు అడుల మాపాంచలు రియలైజ్ చేయాలని తయాగు చేసిన ఘైలు మిన్ అయినదా లేదా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు : —ఆటువంటిదేమీ లేదు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : —పోలీసు మంత్రిగారు నేను ఎగ్గామిన్ చేయసాంటున్నారు. వారు ఇంతవరకూ ఎగ్గామిన్ చేయలేదన్నామాట. ఇప్పుడు ఫ్రీవ్స్ గా ఎగ్గామిన్ చేయాల్సున్నారా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు : —ఈ కేసులు డిస్ట్రిక్టు కావుండానే క్రొత్తగా కమిటీవేసి కంట్రెక్టు చేయాలనేడానిని ఎగ్గామిన్ చేయస్తాను అన్నాను.

ROPEWAY TO TIRUMALAI HILLS

580—

* 305 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasulu Reddi :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether there is a proposal to have a rope way to Tirumalai hills ;

(b) when will it be finalised ?

The Minister for Endowments (Sri Ch. S. R. V. P. Murthy Raju) :—(a) The proposal to Construct a rope way to Tirumala Hills was dropped by the Tirumala Tirupathi Devasthanam Trust Board.

(b) Does not arise.

శ్రీ సిహెన్. ఎస్. ఆర్. వి. పి. మూర్తి రాజు : —ఎ. తిరుపుల—తిరుపతి దేవస్థానం ధర్మకర్తల మండలిచే తిరుపుల కొండపై త్రాదు మాగ్గం నిర్మించే ప్రతిపాదన తోసి వేయబడింది.

మి. ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ నల్లపారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి : —కోటీ అరవై లక్షల రూపాయిలతో వ్యతిఫలిత వాస్తవం చేయించినవారు అంతర్జాతీయ ప్రాముఖ్యం వుండే తిరుపతి కొండ మీదకు రోవ్ వే వేయడానికి ఎందుకు తిరస్కరించారు ? ఆ కారణాలేమిటో చెబుతారా ?

శ్రీ సిహెన్. ఎస్. ఆర్. వి. పి. మూర్తి రాజు : —ముందు ఆవసరాలు తీరిన తరువాత సరదా పని చూడవచ్చునని ముందు రెండవ మాగ్గం—ఫూక్ రోవ్ చేయించడానికి ఏర్పాటుచేసి యిది ప్రస్తుతానికి తిరస్కరించబడింది.

(శ్రీ డి వెంకటేశ :— మొదట యా రోవ్ వే సరై చేయబడింది. నదై చేసిన తరువాత సెకండ్ ఫూట్ రోడ్ చేశారు. రోవ్ వే కు ఎంత ఖర్పునుతుందని అంచనా చేశారు ?

(శ్రీ సిహెచ్. ఎస్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు :— అది సెందుకం వేసీలకు యిచ్చాము. వారిద్దరూ కూడా రెండు రకాలుగా పంపించారు. అది చూచిన తరువాత — 80 లక్షలకు మొట్టమొదట గవర్న్ మెంటు కూడా అంగీకరించారు. ఈ తరువాత రెండవ ఫూట్ రోడ్ పరిశీలించినప్పుడు రాని అవసరం ఎమ్ముచ్చ వున్నదని తలచి, రోవ్ వేను అంటటితో నకి పెట్టారు.

(శ్రీ విజయ కిథామణి :— తిరుమల-తిరువతి దేవస్థానం బోడ్ వారి నిర్భయం ఏ పద్ధతితో తీసుకోబడింది ? కొన్ని వందల ఇస్కులు ఫూట్ రోడ్లునో నడుస్తున్నాయి. ఫూట్ రోడ్లు వేసినట్లయితే అందులోని చాలా మంది ఉప్పీగాలకు ఉద్యోగాన చెప్పువలసి వుటుండని ఆ నిర్భయం తీసుకోబడిందా లేక ట్రాఫిక్ తగ్గుతుందనే అభిప్రాయంతో ఆ నిర్భయం తీసుకోబడిందా ?

(శ్రీ సిహెచ్. ఎస్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు :— త్రాదు మార్గం కంచే రెండవ ఫూట్ రోడ్లు ఎక్కువ మంది ప్రజలను తీసుకువెళ్ళడానికి ఉపయోగవదు తుంది కాబట్టి ముందు అది తీసుకోవడం ఇరిగింది. అది అయిన తరువాత అవసరమైతే కీనిని కూడా తీసుకోవచ్చాలికి ఆలోచించవచ్చు.

(శ్రీ సల్లి పురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— మూర్తిరాజుగారు టి.టి.డి. వారిని ఒప్పించి ఈ పని జిపించ గలిగితే వారి నిలువెత్తు కాంస్ట్ విగ్రహాన్ని అక్కడ పెట్టాలని ప్రశ్నలు అనుకుంటున్నారు. అందువల్ల పునః పరిశీలన చేస్తారా ?

(శ్రీ సిహెచ్. ఎస్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు :— ఆ యన మంత్రి ఇనప్పుడు అయినకు కూడా అటువంటి ఏర్పాట్లే జిగెట్లు వేను చూస్తాము.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— మూర్తిరాజుగారు ఎందో మొట్టన్న మంత్రి ఐనారు కదా. రోవ్ ట్రిక్ తెలియదా ? అంచే రోవ్ ను మంత్రించి వదిలితే కొండ వరకు ఎక్కిపోతుంది. అది తెలియకుండా ఎట్లా మంత్రి ఐనారు ? తెలిసి ఉంచే దానిని ప్రయోగించాలని కోరుతున్నాము.

(శ్రీ సిహెచ్. ఎస్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు :— సి. వి. కె. రావుగారికి తెలిసినంత ట్రిక్ నాకు తెలియనప్పుడు రోవ్ ట్రిక్ ఎట్లా తెలుస్తుంది ?

(శ్రీ కుదురుణి ప్రభాకరరావు :— చంద్రగిరి ఏరియాలో ఈ రోవ్ వే ను వేసే తిరుపతి లోని వ్యాపారం పోతుందని పెద్ద విజినెన్ మాగ్నెట్స్ కలిసి ప్రఫుత్యంపై ప్రెషర్ తెల్పి ఈ ప్రపోల్ట్ విల్డ్ ప్రోట్ జెయించారని నాకు తెలుస్తున్నది. తెవలం కొద్ది మంది వ్యక్తుల ప్రెషర్లు లోంగిపోకుండా యాత్రీకుం కన్స్ట్యూనియన్స్ ను తర్పిలో పెట్టుకుని అక్కడ రోబు రోబుకు యాత్రికుల కంపెనీ ఎక్కువ అవుతోంది కాబట్టి పునః పరిశీలన చేస్తారా ?

(శ్రీ సిహెచ్. ఎస్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు :— ఆ మాట నక్కనది కాదు.

శ్రీ కుడపూడి ప్రభాకరరావు .— అక్కడి ప్రజాభిప్రాయం అది— వాక్స్ పాపులై .

శ్రీ సిహెచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. ముర్తిరాజు .— ప్రజా భిప్రాయం అంటూ మీరు అన్నారు, ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి చెబుతామే కాని మీరు అనుకున్నరి చెప్పడానికి కాదు మేము ఇక్కడ ఉన్నది. రోవ్ వే వేయాలా అన్నప్పుడు మొత్తం పరిస్థితులను డబ్బును బట్టి సిర్రయం తీసుకుటాము కాని ప్రజలు అంటున్నారు కాబట్టి ఎందుకు చేయరు అంచే అవసరాన్ని బట్టి పరిస్థితులను బట్టి చేయడం ఇరుగుతుంది. ఎక్కడో అనుకున్న మాటలను బట్టి ఒరుగదు.

శ్రీ డి. వెంకచేశం — గత మాసం ఆదేవష్టానానికి ఆదాయం అర్థ కోటి రూపాయిలు వచ్చింది. రోవ్ వే కావాలని ప్రఙలు కోరుతున్నారు. ముఖ్యంగా త్రీలకు బస్టులలో వెడుతుంచే వామిటింగ్ చేసుకుంటున్నారు వారి సొకర్యమైనా గమనించి రోవ్ వే పునః పరిశిలన చేస్తారా ?

శ్రీ సిహెచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. ముర్తిరాజు :— ప్రజల మీర నిష్మాన ప్రేమ ఉంచే ఎలక్ట్రిసిటీ సరిగా రాకుండా ఎప్పుడు పడితే అప్పుచు ఆగిపోయే ఈ రోజులలో రోవ్ వే కావాలని కోశం సరైన సలవో కాదు.

శ్రీ డి. వెంకచేశం .— అన్ ఎ పాయంట్ అఫ్ ఆర్డర్. సర్ — పునః పరిశిలన చేస్తారా అని నేను ఇడిగితే ప్రశంసి మీద ప్రేమ ఉంచే అంటూ మంత్రిగారు ఇవాటు చెప్పారు. ఆ విధంగా చెప్పడం సరైన పద్ధతి కాదని చెబుతున్నాను.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ .— అందులో పాయంట్ అఫ్ ఆర్డర్ ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— రోవ్ వే పెట్టినట్లయితే మధ్యలో ఆగిపోయి నట్లయితే అట్లాగే ప్రేలాడుతూండాలి. నిద్యవ్యవ్హర్తికి మంత్రిగారిని సంప్రదించి క్రైక్‌చాన్సీ రావని గట్టిగా హామీ తీసుకుని అప్పుడు పెట్టడానికి అలోచించండి.

శ్రీ సిహెచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. ముర్తిరాజు :— ఆ హామీ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఇచ్చినప్పుడు ఆలోచిస్తాము.

ఒక గౌరవ నభ్యుడు :— తిరుమలకు రోవ్ వే వేయడానికి రెండు మార్గాలున్నాయి. రెండు మార్గాలు సరై చేయించారా ? ఒక్కక్కమార్గానికి నర్సే ఖర్ప ఎంత ? ఘూట్ రోడ్ రపాచా ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు ?

శ్రీ సిహెచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. ముర్తిరాజు :— రెండూ సరై చేయించాము. ఒకటి 86 లక్షలు, మరొకటి 180 లక్షలు.

ఒక గౌరవ నభ్యుడు :— ఏ కంపెనీ వారు ఇచ్చారు ?

శ్రీ సిహెచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. ముర్తిరాజు :— ఏ కంపెనీ ఐవాళ్ళాపెండు అవసరం లేదు,

శ్రీ విజయ శిఖామణి : — తిరువతి కాసన సథ్యనిగా తిరువతి ప్రజల ప్రతినిధిగా నేను చెప్పేది ఏమిటంచే రోవ్ వేళ ప్రజల వ్యతిరేకత ఉంది. ఈ పపోజల్ మానుకోడమే కాక ఇకమందు తీసుకోలుండా ఉంటారా?

శ్రీ సిహాచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు : — వార్డ్ నే ప్రతిపాదన ఇప్పుడే ఉంది.

శ్రీ ఎ. హానుమంతరావు (కొవ్వారు) : — కౌరవ మంత్రిగారు అవసరాన్ని బట్టి చేస్తాము అన్నారు. 150 లక్షలు పెట్టి రక్త ఖచిత హరం చేయించడం అవసరం అంటారా? ఇతర దేశాలలో మాదిరి మన దేశంలో రోవ్ వేలు కనపడడం లేదు. తిరువతిని వినోద యాత్రా కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేయడానికి ఇది కూడా చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహాచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు : — రెండవ ఫూట్ రోడ్ పూర్తి ఉన తరువాత డబ్బును బట్టి చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి డి థాను తిలకం : — తిరువతి కలియుగ వైకుంఠంగా చెప్ప బిడుతుంది. కనుక ప్రజల సౌకర్యార్థం రోవ్ వే వేయవలసిందిగా ప్రభుత్వ మనకు మనవి చేస్తున్నాను. మరొక సారి పరిశీలింఘాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహాచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు : — రెండవ ఫూట్ రోడ్ కొచ్చి నెలల్లో అవుతుంది. అది పూర్తి ఉన తరువాత ఆలోచిస్తాం. అప్పీ ఒక సారి వేసే ఉపయోగం ఏమిటి?

శ్రీ జి. భూపతి (నేరెల్) : — దేవాలయంలో నాయకులకు ధనవంతులకు దర్శనం చేయడానికి ఎక్కువ అవకాశం ఉంది. సామాన్య ప్రజలు మాదు నాలగు రోజులు ఉండిపోవలసి వస్తున్నది. అక్కడ కూడా సోమవిషం పెడతారా?

శ్రీ సిహాచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు : — డబ్బున్న వారికి వేరే పద్ధతులు పెట్టారు కాని పేద పారికి ధర్మ దర్శనం ఉంది.

శ్రీమతి ఎన్. విజయలక్ష్మి (తుని) : — తిరువతి కొండల రమణీయ ప్ర్యాతి శాందర్భం ఇనుమడింప చేయాలంచే రోవ్ వే మేనప్పుడే కోథస్కరంగా ఉంటుంది కనుక దానిని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహాచ్. ఎన్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు : — అక్కడకు వచ్చే జనానికి నీళ్ళు తెచ్చి ఉన వైపు. రెండవ ఫూట్ రోడ్ వేస్తున్నాం. ఇంతమంది జనానికి దేవుని దర్శనానికి ఏర్పాట్లు చేయవలసి ఉంటుంది. ఇప్పీ చేసిన తర్వాత రోవ్ వే సంగతి ఆలోచిస్తారు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : — దేవుళ్ళు మాడాలంచే కాళ్ళ నడకన ఏదు కొండలు ఎక్కు పెడితే నే పుఱ్ఱిం, లేకపోకే లేదు కాబట్టి మోకాళ్ళ పర్వతంతో సహా ఆ రకంగా ఎక్కు పెడితేనే మంచిది. ఈ లోగా లాక్ మార్కెట్లులో

ఊర్ సంపాదించిన వారికి ఉనుకూలంగా రోవ్ వేలు, నిమూనాలు వంటి లగ్జరీలు పెదుతున్నారు. అటువంటివి లేకుండా నడిచి వెళ్ళే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ సిహెవ్. ఎస్. ఆర్. వి. పి. మూర్తిరాజు :— నిమూనాలు తొలగించి రఘ్యకు కూడా కాలి నడకను పెళ్ళిన నాడు ఇచ్చి కూడా ఆణ్ణిచిస్తాం.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— నముద్రం మీద బ్రిష్టీ కట్టించండి, అట్లాగే చేయ వచ్చును.

E. S. I. DISPENSARY AT VISAKHAPATNAM

581—

* 1518-B. Q.— Dr. Mr. Deen (Visakhapatnam-1) :— Will the hon Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether the Government is aware that the E. S. I. Dispensary at Visakhapatnam which has been constructed at an enormous cost is lying vacant since the last 3 years;

(b) is it a fact that the E. S. I. Hospital constructed for the industrial workers at Visakhapatnam is going to be converted into a full fledged Eye and E. N. T. Hospital; and

(c) if so, are the Government, aware of the hardship the citizens and industrial workers experience?

The Minister for Labour (Sri T. Anjiah):—

(a) The E.S.I.Hospital, not dispensary, constructed at a cost of Rs. 40,36,000/-, has been commisioned from 26th January 1972 with 25 beds.

(b), No, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. డిన్ :— ఇ. ఎస్. ఐ. హాస్పిటలు పెట్టి 3-4 సంవత్సరాలైనది. హాస్పిటలు అన్నప్పటికి డిస్పెన్సరీ మార్కిటిగానే ఉంది. దానిని కనీసం 20 వేల కార్బూక్ కుటుంబాల అవసరం కోసం పెట్టారు. అక్కడ ఫివ్ యార్డు కోరమాండల్ పర్టీలైజన్స్, కాల్కెన్స్ వంటి పెద్ద పరీక్షమలున్నాయి. అక్కడ మంచి సీటీ సొకర్యం కూడా లేదు. ఒక లిన్సు కావి త్రవ్యారు. దానినే ఉపయోగిస్తున్నారు. చేతులు కడుకోకూడానికి పీలులేని సీరు అక్కడ వస్తున్నది. అక్కడ అవసరాలు కీరదం లేదు. అభివృద్ధి వ్యుతునా చేస్తారా?

శ్రీ టి. అంబయ్య :— మంచిది. ఆణ్ణిచిస్తాం.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— హాస్పిటలు ఏర్పడిన తరువాత మూడు చంపత్తాల నుంచి వేకెంటుగా ఉండా?

శ్రీ టి. అంబయ్య :— లేదు. అట్లా ఏమీ యిన్న శ్రేష్ఠము లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ప్రశ్న ఈ విధముగా ఉంది. “Whether the Government is aware that the E. S. I. Dispensary at Visakhapatnam which has been constructed at enormous cost is lying vacant since

last three years?" యిన్న రైపును ఏమి వచ్చింది? వేకెంటుగా ఉండా? పని చేస్తున్నదా?

శ్రీ టి. అంజయ్ — 20 బెడ్సు అక్షాద ఉవ్వాయి. పని చేస్తున్నదని యిన్న రైపును ఉంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — బెడ్సు కాదు. హాస్పిటలు పని చేస్తున్నచూ? దాని గురించి కీ యరు యిన్న రైపును ఉండా?

శ్రీ టి. అంజయ్ :— హాస్పిటలు పని చేస్తున్నది.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :— హాస్పిటలుకు ఎత్త ఖర్చు అయినది? ఎప్పుడు పూర్తి అయినది? ఆ తోషపు పోతూంచే చూస్తున్నాం. అది గోదల మీద నానా ప్రాతలు ప్రాసి ఉంది. 125 బెడ్సు అని బోర్డు కనిపిస్తున్నది. దానికి ఎప్పుడు విముక్తి కలుగుతుంది?

శ్రీ టి. అంజయ్ — రూ. 40,26,000 లు ఖర్చు పెట్టారు. వేళే ఇ. ఎన్. టి. కి తరాలు ప్రాశాము.....

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (బోడరం) :— ఎప్పుడు పూర్తయినది.

శ్రీ టి. అంజయ్ :— 26-1-1972 సాదు నిక్ష 25 బెడ్సు.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ రాఘవాజీ :— యాన్యువల్ బడ్జెటు ఎంత?

శ్రీ టి. అంజయ్ :— అది ఆరిండియా ఫండ్ముతో రన్ అవుతున్నది. నీటు గవర్నుమెంటు యచ్చిన డబ్బు కాక.....

శ్రీ కె. లక్ష్మణ రాఘవాజీ :— టోటల్ బడ్జెటు ఏమిటి?

శ్రీ టి. అంజయ్ :— వేళే ప్రక్క వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— లోకల్ కాసనరథ్యలు అది పనిచేయడం లేదని చెబుతున్నారు మంత్రిగారు అది పనిచేస్తున్నదంటున్నారు. ఆ ఫౌన్ట్ యార్డం వెరిఫై చేస్తారా?

శ్రీ టి. అంజయ్ :— నేను చెప్పాను 26-1-72 నుంచి 25 బెడ్సుతో పొరు చేశారని.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— అది భాషిగా ఉండని ఆ ఏరియానుంచి వచ్చిన మెంబర్స్ అంటున్నారు.

శ్రీ టి. అంజయ్ :— 1972లో అది పొరు ఆయినది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— లేతెస్టు యిన్న రైపును ఏమిటి?

Sri T. Anjiah :—Some decisions are there. Workers are there.

శ్రీ ఎ. కాసనరావు :— అర్ధా హాస్పిటలు 40 లక్షల రూ.పాయలు ఖర్చుయినది. ఎన్ని బెడ్సుకు ప్రాప్తే దు చేశారు? 25 బెడ్సు మాత్రమే ఏర్పాటు చేశారు. దాని పుత్రీ కెపాసిటీ ప్రాప్తాటు చేయడానికి ఉన్న ఆటంకాలు ఏమిటి?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— 1,000 వర్షాన్న గురించి ప్రావిజను ఉండి ఇప్పుడు 25 బెద్దుతో పొరు చేశారు. కొంతమంది వర్కుర్సు వచ్చి అది అవసరం లేదు, కంపెనీవారు యిచ్చిన సౌకర్యం చాలునని ఎజైంప్సును అడిగినారు దానిని ఎగ్గామిన్ చేసున్నాం.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— ఆ హస్పిటల్ యిప్పుడు ఇంఎస్.ఏ. వర్కుర్సుకు ఉపయోగపడడంలేదు సంతాన నిరోధానికి రోజుకు 4-5 బెద్దు ఉపయోగ పడుతున్నాయని తెలుసునా ? అక్కడి యిళ్ళను ప్రీమిషన్ యితరులకు అద్దెలకు యిస్తున్నది తెలుసునా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— తెలుసును.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— దానినిబట్టి అది పనిచేయడం లేదనేకదా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— కాదు. అది 8 మైళ్ళ దూరం ఉందని వర్కుర్సు అంటున్నారు

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— 40 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి అంతదూరంగా కట్టడం అనాలోచితం కాదా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— అది 1968 లో పల పొరు అయినది. 72 లోపల కంపీటు చేశారు. దానిగురించి మళ్ళా కమిటీని పిలిచి మాట్లాడి పోతు మిశిష్టరు గారితో మాట్లాడతాను.

శ్రీమతి డి. తిశ్వరీభాయి :— 1968 లో పొరు అయినది. 48 లక్షలు ఖర్చు అయినది. ఇంతవరకు 25 బెద్దు మాత్రమే ఏర్పాటు చేశారు....

శ్రీ టి. అంజయ్య :— అదికూడా అవసరం లేదని వర్కుర్సు చెబుతున్నారు. కార్బూనాలోపల ఉన్న సౌకర్యాలు చాలు ఎజైంప్సును చేయండి అని కార్బూకలు అడుగుతున్నారు.

శ్రీమతి డి. తిశ్వరీభాయి :— 40 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయిన దంటున్నారు ? ఎంత మిగిలింది ? ఎంత లాప్సు అయినది ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— 40 లక్షలు ఖర్చు పెట్టిసాము. మిగిలిన సంఘతి నాకు తెలియదు.

శ్రీమతి డి. తిశ్వరీభాయి :— ఇటువంటి ఉప ప్రశ్న వస్తుందని మంజుగారు ఉపాంచి ఉండవచ్చు. నేను అడిగినది ఎప్పుడు చెబుతారు ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— వారు అడిగినదానికి చెప్పాను. 1,000 బెద్దుకు ప్రావిజను ఉంది. 65 లోపల వర్కు పొరు చేశారు. 72లో కంపీటు చేశారు. కొంతమంది కార్బూటులు వచ్చి అవసరంలేదు. ఎజైంప్సును అడిగారు. The whole question we will review. వారందరితో మాట్లాడి పోతు మినిష్టరుతో మాట్లాడి అవసరం ఇయితే వెద్ద హస్పిటల్ గా కన్వపర్టు చేయాలా అఫేది....

శ్రీమతి జె కశ్వరీబాయి :—అది నా పాయింటు కాదు. ఎంత ఖర్చులునది ? ఎంత మిగిలింది ?

శ్రీ టి. అంజయ్య.—40 లక్షలు ఖర్చులునది. మిగిలిన సంగతి ఏమీ నా దగ్గర లేదు.

శ్రీమతి బి. కొవతి (మాడుగుల) :—కార్బైడులకు శ్రీకాకుళం, విశాఖ పట్టణం, తూర్పు, వశిష్ఠ గోదావరి జిల్లాలలోని వారికి అటువంటి హస్పిటల్సు చూలా అవసరం. శ్రీహరిష్టరం మలకాపురంలో ఎక్కువముని కార్బైడులున్నారు. అందుచేత దూరం అనడానికి వీలులేదు. చుట్టూప్రక్కల గ్రామాలకు యిది దూరం కాదు. అందుచేత అక్కడ 1,000 బెద్దును ప్రాప్తి దు చేస్తారా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—అద్యాతా, కార్బైడులు అవసరంలేదని అన్నారని యిచివర కి చెప్పాను We will review everything.

శ్రీమతి బి. కొవతి :—ఛేంబిటీన్ లేక వద్దంటున్నారే మోకాని వారికి చూలా అవసరం ఉంచి, ఎందుచేతనంచే నారు క్రానిక్ డిసెషన్స్ లో కాథ వడుతున్నారు.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఛేంబిటీన్ ఉన్నాయి. లేకన్నా ప్రాప్తి దు చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము అది అవసరం లేదని కార్బైడులే రిప్రెసెచేషన్ లు చూచ్చారు.

శ్రీ విజయ కిథామడి :—అద్యాతా, ప్రస్తుతము ఈ ఆఫీసు సూపరింటెండెంట్ ఎవరు ? స్టోఫ్ మెంబర్సు ఎంతమంది వున్నారు ? వారికి సంవత్సరానికి అవుతున్న ఖర్చు ఎంత ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ప్రశ్నేక ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ ఎ. పీరపు (సల్లుక) :—అద్యాతా, హస్పిటల్ అవసరము లేదని వర్కుర్చు అంటున్నారని మంత్రిగారు అన్నారుకడా. అప్పుడు హస్పిటల్ కావాలని వర్కుర్చు కోరారా ? ఇప్పుడు ఎందుకు వద్ద అంటున్నారు ? అప్పుడు వర్కుర్చు అథిప్రాయము తీసుకోకుడానే 40 లక్షలు ఖర్చుచెట్టడం జరిగినదా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఇది పెద్ద స్కూలు ఇండస్ట్రీయల్ సెంటర్సు విశాఖపట్టణము, సనత్ నగర్ లలో కట్టించారు. పెద్ద హస్పిటల్ క్రింద కన్వోర్లు చేయాలని కొంతమంది కార్బైడులు రిప్రెసెంట్ చేచారు. పౌలు మినిప్రెర్గారింగ్ మాల్డ్ డి చెప్పగలుగుతాను

CLUSTER SCHEME IN GUNTUR TALUQ

582—

* I507 - O Q - Sri C. Peter Paul (Prathipadu) :—will the hon. Minister for Power and Women Welfare be pleased to state:

(a) the names of the villages in Guntur taluk which have been included under cluster scheme for electrification ;

- (b) what are the steps taken to electrify these villages ; and
 (c) whether the Government propose to electrify the remaining villages in the taluk, not included under cluster scheme during the current year ?

The Minister for Power and Women Welfare (Smt. Jayaprada):

- (a) Cluster scheme for any village in Guntur taluk, Guntur district has not been formulated ;

(b) Does not arise in view of (a) above.

(c) There is no budget provision during this financial year to take up new villages for electrification. The unelectrified villages will be taken up as and when funds are available.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ : — అధ్యక్షా, కప్పర్ స్క్యూమ్ క్రింగ్ తాలూకాను నెపు రేటు చేశారని ఇన్న క్రేచును వుంచే నుంత్రిగారు లేదా ఎటున్నారు రషతోస్తవాలు జరుపుకొంటున్న ఈ నంవడ్స్టర్ములో హరిషచ వాడును ఎలక్ట్రిఫై చేస్తామని ప్రీకటిస్తారా ? ఉన్న పట్లె ను వేళే పథకముక్రిం అయినా ఎంట్లిఫై చేయడానికి ప్రీయత్వము చేస్తారా ?

శ్రీమతి వి. ఇయ్యప్పా : — హరిషచ వాడు అంటే in the entire State, not in a district or taluk, Sir. యాచ్ పెర్ ప్రాంత్ర హరిష వాడును తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ పాలవెల్లి : — అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రములో ఎన్ని కప్పర్ స్క్యూములను అమలు చేశారు ? ఇప్పుడు ఎన్ని పెండింగ్లో పున్నాచి ?

Smt. B. Jayaprada : — Schemes sanctioned by Rural Electrification Corporation are : 1. Palnadu in Vinukonda taluk, Guntur District, 2. Kadiri taluk, Anantapur district; 3. Nandigama and three other taluks in Krishna district; 4. Jangaon taluk, Warangal district; 5. Pathikonda taluk, Kurnool district; 6. Ibrahimpatnam taluk, Hyderabad district; 7. Pulivendala, Cuddapah district; 8. Bhongir taluk Nalgonda district, 9. Venkatagiri taluk, Nellore district; 10. Kanigiri taluk, Ongole district; 11. Madanapalle, Chittoor district; 12. Bobbili and Pa'lakonda taluks, Srikakulam district; 13. Chennur in Adilabad district; 14. Chodavaram, Visakhapatnam district; 15. Wanaparthy, Mahabubnagar district and 16. Kamareddy taluk, Nizamabad district.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి : — అధ్యక్షా, కొత్త గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేయడానికి బడ్జెటు ప్రావిష్టను లేదని చెప్పారు పర్మార్కు సిల్లాలకు మాత్రమే బడ్జెటు ప్రావిష్టను లేదా ? తెలంగాణాకు, రాయలసింహకు బడ్జెటు ప్రావిష్టను ఎట్లా వచ్చినది ? పర్మార్కు సిల్లాలమీన ఎందుకు ఇంట కోపము ? రీకన్సిడర్ చేసే కొన్ని గ్రామాలను అక్కడకూడ ఎలక్ట్రిఫై చేయస్తారా ?

శ్రీమతి వి. ఇయ్యప్పా : — నాకు కోపము వుందనే సంగతి నాకు తెలియదు కానీ ద్వారా గురించి ఆలోచిస్తాను.

శ్రీ ఒ. ఎంకటముళ్లయ్య (వెంకటరి) — అధ్యక్షా, కప్పర్ స్కూము ఎక్కడ కొంక్రెను అయినా వంచాయతిలో పుండే మెయిన్ విలేషని చేస్తున్నారు. మిగతా ఏరియాలను చేయడమని లేదు. వాటిని కూడ పూర్తి చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీమతి బి. జయప్రద :— కప్పర్ స్కూములలో హామ్సెలట్స్‌ని తీసుకొన్న ఇన్‌సెవ్ సెన్ వున్నవి. నా రగ్గర పున్న లిస్టలో ఇంగాం తాలూకాలో 15 మెయిన్ విలేషన్ 15 హామ్సెలట్స్ వున్నవి. అక్కడున్న పరిశీతులను బట్టి హామ్సెలట్స్‌ని తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ పి. సన్మాధిరావు :— అధ్యక్షా, నేను సభ్యునిగా వచ్చి 6 సం. లు అయినది. కానీ ప్రతిపత్తమువాడిచి అనే కారణముతో మాపు ఎలాటిసిటీ యిస్ట్యడములేదు కృష్ణా రివాయుడుగారు పవరు మినిషర్సుగా వున్నపుడు చెప్పాను ప్రతిపత్తమువారు కాబట్టి చేయకూడదు అనే నిర్మాయముతో ఒక్క గ్రామానికి చేయడములేదు మంత్రిగారు ఏమంటారు?

శ్రీమతి బి. జయప్రద :— నావు తెలియదు. కనుక్కొంటాను. As I have submitted in my answer, as and when funds are available, the electrification will be taken up and priorities will be given.

శ్రీమతి డి. ఈశ్వరీబాయి .— అధ్యక్షా, డిప్పిక్కుషై టీ చదివారు. ఒక తాలూకా, రెండు తాలూకాలు అనే చెప్పారు. షైహ్యాల్టు కేస్ట్స్ గురించి ఈ స్కూమ్స్ చేశారు.

శ్రీమతి బి. జయప్రద :— కప్పర్ స్కూములు తీసుకొన్నది షైహ్యాల్టు కేస్ట్స్, షైహ్యాల్టు కేస్ట్స్ గురించి కాదు. రెయిన్ పాట్ రియిన్స్‌లో అగ్రికల్చరల్ ఫాసిలిటీస్ క్రిమెట్ చేయడానికి తీసుకొన్నాము.

శ్రీమతి డి. ఈశ్వరీబాయి :— ఈ విధంగా ప్రతి తాలూకాలోను షైహ్యాల్టు కేస్ట్స్ ఉన్న ఏరియ నీని తీసుకోవాలని జి. ఓ. ని ప్రభుత్వము ఇమ్మా చేసినదా? దానికి క్రిందికి పంపడం ఇరిగినదా?

శ్రీమతి బి. జయప్రద :— వారిషన వాడలను గురించి చెప్పాను. సెల్యూర్ బూటి సెలిబ్రేషన్సు సందర్భములో హారిషనవాడతను ప్రత్యేకముగా ఎల్పిటి'పై చేయకూడదా అని పీటర్ పాల్గారు అడిగితే అది మొత్తము సైటుకు సంబంధించినది అని చెప్పాను దానికి కప్పర్ స్కూములకు సంబంధముతేదు. మెయిన్ విలేజి ఎల్పిటి'పై అయి వుంచే పంచాయతిలో రిజల్యూపను పెట్టి వారిషనవాడ లను కూడ చేస్తున్నారు.

శ్రీమతి విజయలక్ష్మి .— అధ్యక్షా, కొన్ని విలేషన్స్ ని తీసుకొనడానికి వున్న బేసిన్ ఏమిటి? సర్కారు కెల్లాలను ఎందుకు ఇగోర్ చేశారు? అక్కడ కూడ నాన్ ఎల్పిటి'పై విలేషన్ చాల వున్నవి కాబట్టి వాటిని గురించి కూడ ఆలోచిస్తారా?

Smt. B. Jayaprada :— So far as Telangana is concerned, there are T. R. C. funds and so far as Rayalaseema is concerned,

Rayalaseema Development funds are there. అంచువల్ల వాటిని చేక్ అవ్వేయడం ఇరిగింది There is no question of neglecting, Sir.

శ్రీ ఎమ్. శ్రీనివాసరావు (బాస్వవాడ) :— అధ్యక్షా, మనము 40 పెర్సంటు ఖర్చు పెట్టటము, కేంద్ర ప్రభుత్వము 60 పెర్సంటు యివ్వడము ప్యాతివైన పుద్రాసు. మహారాష్ట్రలో అదినముగా కొన్ని గ్రామాలను తీసు కొనాల్సిరు మన రాష్ట్రప్రభుత్వము ఒక్కచోట కూడ ప్రవేశపెట్టలేదని చెబు తున్నారు. మనము 40 పెర్సంటు పెట్టి, 60 పెర్సంటు కేంద్రము నుంచి తీసుకొని ఖర్చు పెడతే ఎమ్మక్కణ గ్రామాలను ఎలాట్టిప్పా చేయడానికి వీలు వుంటుంది దా. దాన్ని గురించి ఆలోచించి రా ?

శ్రీమతి బి. జయప్రద :— 60 పెర్సంటు ఖర్చు పెట్టే విషయము ఒక కాప్ట్రక్ స్క్యూమే కాకుండా రెండవ కాప్ట్ర స్క్యూము కావాలన్నపుండు వరిస్తుంది. Wherever the people are coming forward, second scheme will be taken up in the concerned district, Sir.

శ్రీ యమ్. నాగిరెడ్డి — అధ్యక్షా, కాప్ట్ర స్క్యూము క్రింద పల్నాదు తాలూకా ఇన్క్రూప్ అయివుంది. దానిలో పిదుగురాళ్ల సివారు గ్రామాలు రేగులగడ్డలో యివ్వుకుండా తీసుకు వెదుతున్నారు గురజాల భ్రాతులో యివ్వలేదు. వాటిని వెంటనే పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీమతి బి. జయప్రద .— ఇవ్వలేదని గౌరవ సభ్యులు చెబుతున్నారు. That is why it has to be taken afresh, Sir. ఇంటి ఆఫ్ పంచ్ అని చెప్పాను. As and when funds are available, they will be taken up.

శ్రీ యమ్ నాగిరెడ్డి .— కాప్ట్ర స్క్యూము క్రింద యిచ్చారు. అది అమలు కంచడమని లేదు. ఈసారి ఈ స్క్యూమను అమలుచేసనపుడైనా హామ్ లెట్స్కి యిచ్చేవిధంగా చేస్తారా ?

Smt. B. Jayaprada :— Cluster scheme are being implemented as per the programme, Sir.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రథాకరావు :— అధ్యక్షా, రాయలసినుకు రాయలసిను ఘండ్స్ నుంచి, తెలంగాణాకు తెలంగాణా ఘండ్స్ నుంచి ఈ పనులు చేస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. కోస్తా ఆంధ్రలో ఎప్పుడు చేస్తారు ? ఎప్పుడు చేస్తారని అడగ కుండా మా ప్రాంతము నుంచి వచ్చిన మంత్రులు మూగళోము పట్టుకు కూర్చున్నారు. ఇక మాకు దీక్క ఎవరు అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి బి. జయప్రద :— మూగళోము పట్టిరుంచే యింటనేపు ఎట్లా మాట్లాడుతాము.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రథాకరావు :— ఈ చిలక పలుకలవల్ల వుపయోగము లేదమ్మా.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— ఈ కాప్ట్ర స్క్యూమును ప్రతి జిల్లాలోకూడా ఏ వర్షతిక్కేన అమలు ఇరువుతున్నారు, దానికి ప్రాథిషిక ఇమిటి ? దాని

వివరాలు చెబుతారా ? వెనుకబడిన ప్రాంతాల గురించి ఏ విధంగా త్రిధృతిసుకుంటున్నారు ?

శ్రీమతి వి. ఇయ్యప్రద :—కాస్టర్ స్క్యూమ్సును తీసుకుంటున్నప్పుడు క్రైచేరియానుట్టి... economic development as indicated by pattern of per capita income, per acre profit; irrigation facilities; intensity of rain fall and extent of dry farm, susceptibility to drought or flood; availability of infra-structure; degree of electrification already achieved because of extension of electricity as indicated because of energizing pump sets. etc., As per these criteria only, they will be taken up.

శ్రీ సి. కె. రావు :—ఈ కాస్టర్ స్క్యూమ్సు అంచే విమిలో కొన్ని నూటలలో చెబుతారా ?

శ్రీమతి వి. ఇయ్యప్రద :—అదే చెప్పాను, క్రైచేయా అంటూ పెట్టి చాసిప్రకారము కాస్టర్ స్క్యూమ్సు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ సి. పిటర్ పాల్ :—మంత్రిగారు హారిజనవాడల విద్యుతీకరణ గురించి చెబుతూ ఫండ్సు లేవు యిప్పుడు అన్నారు, ఫండ్సు వచ్చేలోపల స్టేట్ ప్రైవెట్ ప్లాను ఏడైనా తయారు చేశారా ? సర్కారు జీలాలకు ప్రయోరిటీ వుంటుందా ?

శ్రీమతి వి. ఇయ్యప్రద :—హారిజన వాడలకు ఫండ్సుకు సంబంధము చెప్పలేదు A pilot scheme has already been sponsored for electrification of Harijanwadas.

శ్రీమతి టి. ఆ. ఎస్. అనందాబాయి (గన్నవరం) :—అద్యాతా, కోస్తా అంధ్ర జీలాలలోకూడా రేవ్ పూడి రీసియన్స్ చాలా వున్నాచి. కోస్తా అంధ్రకు కావలసిన ఫండ్సు లేవని చెబుతున్నారు ఈ కాస్టర్ రు స్క్యూమ్సును అమలుపరచడానికి ఏ ఫండ్సునుటి అయినా డైవర్ట్ చేసి యీ వథకము అమలు చేయడానికి ప్రతిపాదన వుందా ?

శ్రీమతి వి. ఇయ్యప్రద :—కోస్తా అంధ్ర జీలాలలోకూడా కాస్టర్ రు స్క్యూమ్సు వున్నాచి....

శ్రీమతి టి. ఆ. ఎస్. అనందాబాయి :—చాలా తర్వాతగా వున్నాచి.

Smt. B. Jayaprada :—I have already read out the list.

PROMOTION OF EXECUTIVE ENGINEERS IN THE ELECTRICITY BOARD

583—

*1515-X. Q.—Sarvasri K. Ram Reddy, Paga Pulla Reddy (Gadwal) and Jinna Malla Reddy (Peddapalli):—Will the hon. Minister for Power and Women Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Electricity Board has prepared a panel of names of Executive Engineers for the promotion to Superintending Engineers posts and recommended to Government for approval; and

(b) if so what action the Government has taken?

Smt. B Jayaprada :—(a);—Yes, Sir.

(b):—The matter is under consideration of Government.

Sri K. Rami Reddy :—May I know the reason for this delay?

Smt. B Jayaprada —The matter was pending in the Supreme Court. Now, I think there is some interim stay. Now, I think recently the stay has been vacated. I think the matter can be disposed of now.

శ్రీ మి. పుల్లారెడ్డి —అధ్యక్షా, చేసవ క్రపోబ్లెన్ట్ ఏప్లై నా మార్పులు పశుశ్వము చేయదలచుండా? మార్పులు చేయదలచుకుంచే ఎన్ని రోజులలో యా లిస్టును పరిష్క చేసారు?

శ్రీమతి బి. కయ్యరు —మార్పుల ప్రశ్నగాదు I have said that the matter was pending in the Court and I understand that the matter is disposed of

శ్రీమతి డి. ఈక్వరీశాయి —అధ్యక్షా, ర్హిశ్చ ఏమాచే, ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీర్సు మొత్తము ఎంతమంది పునాదు? ఇది సియి రిట్ ప్రకారముగా తయారు చేశారా? ఎంతమంది స్క్రిప్చుల్ యింజనీర్సుల ప్రమోషన్ ఇచ్చారు? తెలంగాణ, అంధ్రాలో సియి రిట్ ఏమి వుంది?

శ్రీమతి బి. జయప్రద ——ఎంతమంది వున్నారనేది సెంచెట్ క్వాల్స్ : But so far as SC-eduved Castes are concerned, it is a selection grade post where the merit-cum-seniority will be taken into account.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, పానల్ తయారు చేసాడు కొంతమంది రిట్ కు వెళ్ళిపోవే యివ్వడం జరిగింది అన్నారు. వారు రిట్ కు నెళ్ళడానికి కాగఱము ఎమిటి? పానల్ తయారుచేసినవ్వును ఏ ఏ అన్యాయాలు జరిగాయని వారు చెప్పారు.

శ్రీమతి బి. జయప్రద :—కామన్ గ్రెడేషన్ లిస్టు There was a Common Gradation List of 1965 and 1966. వాటమీద ఓర్టుకు వెళ్లారు.

శ్రీ కె. రామిరెడ్డి :—ఎత్త పానల్ ప్లేన్ సేవ వచ్చిందా? సేవెట్ అయింది అంచే ఏ పొజిషన్ లోవుందో తెలుసుకోడానికి అవకాశము వుందిగా. After vacating the stay, why so much delay?

శ్రీమతి బి. జయప్రద :—పానల్ మీద స్టేట్ కాదు ..As I have submitted earlier on the entire list of Common gradation list. కామన్ గ్రెడేషన్ లిస్టు మీద స్టేట్ వచ్చింది As I have submitted this is a selection grade post where merit-cum-seniority will be taken into account.

శ్రీమతి డి. ఈక్వరీశాయి :—అధ్యక్షా, ఆ సేవెటున్నవారు రిషియన్సుకు సంబంధించినవారు? The question is very clear..(a) whether it is a fact that the Electricity Board has prepared a panel of names of Executive Engineers for the promotion to Superintending Engineers posts and recommended to Government for approval?" మీరు

చానిని ఎందుకు టీయర్ గా చెప్పడము లేదు

శ్రీమతి వి. ఇయ్యడు :—నాకు ఏ రీజియచ్ చాసు అనేది తెలియదు. Because I never went into those details. But the matters are pending before the Court. యా కోర్టు సే రావడచువల్ల, it could not be finalised.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (పద్ధతి వేల) :—అద్యాతా, ఎల క్రిసిటీ బోర్డు సర్కిసెన్ గురించి నర్సీపెన్ కమిటీ రిపోర్టుకూ యిచ్చినటువఱచు విషయము మంత్రిగారె దృష్టికి వచ్చిందా? దానిలో ఆన్ని కేట్లోనీలో తెంగాచావారికి ఏ మేరకై తే రాగలనిపుంకో ఆ మేరకు రావగానికటువఱటి పునర్హీగాలు రాలేగు; ప్రమోషన్స్ రాలే, నే పిండితుంగాల్స్ ; క్రీ-ఎంట్ మిట్ స్టర్పింగ్ లినిపీడికి వారి దృష్టికి రాలేదా?

Smt. B. Jayaprada :—That has no bearing on this.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—నేను పాయింట్ ఫీజు-కామన్ గ్రెడేషన్ లిపు అయినా నీనియారిటి అయినా, రీజియన్ కెన్ సర్కిసెన్, విటి అన్నింటికి సంబంధించి నర్సీపెన్ కమిటీ ఒక రిపోర్టు యిచ్చింది, ఆ రిపోర్టును రిజిస్టర్ కమిటీ చ్యార్ట యా సభకు సమర్పించడం జరిగింది. ఆసుకుటి పర్ట్ నెంట్ విషయము మంత్రిగారికి తెలి కుక్కావడము ...

Smt. B. Jayaprada :—That relates to general services.

Sri T. Purushothama Rao :—No, Sir.

Mr. Deputy Speaker :—Hon'ble Minister is not denying your statement. She said that it has no bearing on this.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—వారు ఆస్టర్ చెబుతూ మూడు విషయాలు చెప్పారు, ఒకటి కామన్ గ్రెడేషన్ లిపు, శెండవది, ప్రమోషన్స్, డీనితోపాటు యాక్యరిబాయిగారు చెప్పినట్లు రీజిస్టర్ సర్కిసెన్, యా మూడు అంశాలకు సంబంధించి యిప్పుడు వారు వివరంగా చెప్పుకొని తే యింకొకసారి సమయము తీసుకొని వివరంగా సమాచారము అంద జేస్తారా?

Smt. B. Jayaprada :—Very well, Sir.

శ్రీ కె. రామిరెడ్డి :—ఈ ప్రక్కను ప్రైవైర్ ట్రైన్ కు సంబంధము లేదన్నారు, శెండవది, వ్యాఖ్యానికి ఒక పాసల్ పంపించిన తరువాత వ్యాఖ్యానులో మార్పులు తీసుకుచూపడం మళ్ళీ మంత్రిగారు రిటర్న్ చేయడం జరిగింది. ఈక్షణ ఏ ఫ్యాక్ట్?

శ్రీమతి వి. ఇయ్యడు :—సంబంధము వుండని మనచి చేశాము. If there are any matters to be clarified పంపించి వుండవచ్చు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—మంత్రిగారు యా సభ వాయిదా పడేలోగా ఆ వివరాలను అంద జేస్తారా?

Smt. B. Jayaprada :—I will try my best.

DEMANDS OF TODDY TAPPER'S ASSOCIATION

524—

* 1051 Q.—Satvasri M.Nagi Reddy, B Rama Sarma, Md Rajab Ali, G. Bhoopathy and A. Hanumantha Rao :—Will the hon. Minister for Excise be pleased to state:

(a) whether any representation has been submitted to the hon. Minister for Excise in May 1972, on behalf of the tappers association with a request to entrust the toddy shops to the Toddy Tappers, Associations instead of entrusting them to outsiders;

(b) if so, what are the demands; and

(c) the action taken thereon?

The Minister for Excise (Sri P. Mahendranath):—(a) Yes, Sir,

(b) Various requests were made by the both individual representatives and by the societies, 1) for allotment of new toddy shops to the Tappers Co-operative Societies for 1972-73,

2. to abolish the system of enhancement of rentals;

3. regrouping of shops and leasing the same etc.,

(c) The whole matter is under consideration of the Cabinet Sub-Committee consisting of Minister for Finance, Minister for Excise and Minister (M.A).

శ్రీ యం నాగరెడ్డి —టాపర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సాసైటీస్ ఎంటపు చేసినప్పుడు వారికి నామినెల్ రేటువయిన ఇస్తున్నారా లేక ఏ రేట్ వైన ఇస్తున్నారు?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ . గత రెండు సంవత్సరుల వివరేష్ తీసుకుని ఆ రేటువైన ఇస్తున్నారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం —గత అయిదు సంవత్సరములలో ఆంధ్రప్రాంత ములో ఎక్కువ రేటున్న ఉన్నాయి, తెలంగాచా ప్రాంతములో తక్కువ రేటున్న ఉన్నాయి కానీ ఆంధ్రప్రాంతములో వివరేష్ రేటుకు ఇస్తున్నారు అన్నారు. గిత కార్బూకలకు ఏమీ అందచేయడమందే తక్కువ భర్తలూ పరిస్థితులలో ఇస్తున్నారు? యిందుల్లో ప్రాంతముంచి లిప్పు పశ్చిమ చేశారు. అటువంటి ప్రాంతములో చెట్లు లేవు ఆటువంటి ప్రాంతములో వివరేష్ రేటు అంచే వారికి గిట్టుబాటు అవడంలేదు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ (అచ్చంపేట):—చెట్లు గ్రామంలోగాని ఆ గ్రామానికి పదిమైళ్ళ లోపులో ఉంచే సాసైటీగా చేస్తారు చెట్లు లేక పోతే సాధ్యంకాదు

(శ్రీ) ఎ. వానుమంతరావు :—ఆంధ్రప్రాంతముంచి అప్పి కేషన్స్ ఉన్నాయి. ప్రభుత్వానికి కో-ఆపరేటివ్ సాసైటీస్ డబ్లు కట్కపోతే శాశవేషమవారు గ్యారంటి ఇస్తున్నారు ఆంధ్రప్రాంతముంచి వచ్చిన అప్పి కేషన్స్ అన్ని పరిశీలని కో-ఆపరేటివ్ సాసైటీకు ఇవ్వణికున్న ఇవ్వాలని కోరున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : —యూ సంవత్సరం ఎక్స్‌ప్రిమెంట్ల్ బేసిస్ కైన 500 వరకూ ఇచ్చాము.

శ్రీ నసీత నాగేశ్వరరావు (నందిమ) : —ఆంధ్ర ప్రాంతములో గీత కార్యకులు సహకార సంఘాలు లేవు. జనరల్ ఎలక్షన్స్ వారు వాటలు ఎక్కువగా పాడారు. కాబట్టి వారికి ఏమైనా ప్రత్యేకంగా ఏవోఫిరేటు ఫిక్స్ చేయాలనే ఉద్దేశం ఉన్నదా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : —ప్రభుతానికి ఏమీ లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ : —ఆంధ్రప్రాంతంలో 500 సాసై టీఎస్ కు ఇచ్చామన్నారు. కోరిని 500 మార్లి మేనా లేక ఇంకా అదనంగా ఏముయినా కోరినారా? పాట రేటు విలువ 5 శాసం పెంచారు కాబట్టి అది తగించాలనే కోరిక ఏమీ లేదా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : —ఆంధ్రప్రాంతంలో తెలఁగాచా ప్రాంతం మాదిరిగా పెట్టాలని ఉంది. అది అంగీకరించారు. 5 శాశం తగించాలనేది ఒకటి ఉంది. అది కాబిట్ సట్ కమిటీ అలోచనలో ఉంది.

శ్రీ. కె. రంగదాన్ (కొల్కాపూర్) .—ప్రభుతానికి యం. యల్. ఏన్. ఇచ్చిన రిపబ్లికేషన్స్ ఏమీ భాతరుచేయడంతే ము. ఇప్పటికయినా ఎం ఎల్ ఏన్. అడిగినచోట్ల ఏర్పాటుచేస్తారా యూ సాసై టీఎస్?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : —ఇది వేరే ప్రశ్న. టాపర్సు అసోసియేషను డిమాండ్సుగంచిన ప్రశ్న ఇది.

శ్రీ కె. రంగదాన్ : —ఇప్పుడు జరిగే విషయం ఈ సాసై టీఎస్ విషయంలో ఏమి జరిగేది ముత్తిగారికి తెలుసు కాబట్టి ప్రత్యేకమైన ప్రశ్న అవసరంలేదు. నాలుగవ తేదీన ఆముసు ఉంది. వారికి తెలుసు కాబట్టి సమాధానం చెప్పచుట.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : —యూ విషయంలో కలక్కరునుకు కైనలోపరు ఇచ్చారు. వారే నిర్ణయం తీసుమఁటారు కలక్కరు తీర్పుకు విరుద్ధంగా ఏమి చేయడానికి వీలులేదు

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : —కల్లు చాలముది త్రాగుతున్నారు. లాభం కూడా బాగా పసున్నది. ఈ లాభం జీవ్ గా పెట్టి టాడి టాపర్సు అఖ్యాన్ తికి ఉపయోగిస్తారా? పరువాత కల్లు ఇశర ప్రాంతాలకూడా ఎగుమతి చేసి లాభాలు గడిస్తున్నారు. ఆ లాభాలకూడా టాడిటాపర్సు అఖ్యాన్ తికి ఉపయోగిస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : —గీత కార్యకుల సంక్లిష్ట విధి ఏర్పాటుచేయాలని ఉంది. అది కాబిట్ సట్ కమిటీ పరిశీలిస్తున్నది. విదేశాల ఎగుమతివిషయం ప్రభుత్వం ఆలోచనలో లేదు

శ్రీ యం. నానాదాన్ (సర్కైపట్లి) : —ఆంధ్రప్రాంతంలో 500 సాసై టీఎస్ కు అదేశాలిచ్చారన్నారు. ఎవరికి ఇచ్చారు? కో-ఆపరేటివ్ సాసై టీఎస్ రికిఫర్సు

చేయాలి, ఎన్నియజ డిపార్టుమెంటు పొవ్వు అనుష తి ఇవ్వాలి కో_ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటును అడిగారా రిస్టోరు చేయాలని పీరు పంచించారా?

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ :— ఈ లక్రు, కో_ఆపరేటివ్ రిస్టోర్స్, ఎన్నియజ స్టోర్స్ లోంగెంటు ముగ్గులు చేస్తారు

శ్రీ వి. యల్లారెడ్డి (ఇందుర్తి) :— మంత్రిగారు ఒక్కరును పూర్తి అధికారా లిచ్చానున్నారు. కానీ మంత్రిగారి ఆఫీసునుచి కోన్సి టైరకున్న దీపంచవలవ టాడి టాపున్న కో_ఆపరేటివ్ ఛాకెషనుతోంచర్చిగించి నీరుయించం లని అన్నారు కానీ యం యల్ ఏలు రిప్రెటెంటు రోస్టే అవి పరిశీలనలోకి తీసుకోవాలని వారి డైరక్టనుకో లేదు యం. యల్. ఏలు పొప్పు కావాలని రిప్రెటెంటు చేసే పరిశీలనలోకి తీసుంటామన్న ప్రపు అక్కడ ఎం. ఎల్. ఏల్ ను చిన్న చూపు చూస్తున్నారు.

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ :— యం యల్. ఏల్ ను నిర్ణయిం చేయడం అనేది లేదు. యం. యల్. ఏల్ నుంచి వచ్చిన రిప్రెటెంటును క్రోడీం రించి కలక్కరును ఇచ్చారు. కొప్పన్న ఎసోసీమేపను ప్రవినిధులతోకూడా మాట్లాడారు యం యల్. ఏల్ రిప్రెపెంట్ చెసినవాడోకి ప్రాముఖ్యం ఉచ్చారు. వాడా చెప్పిన చాలా గ్రామాలు తీసుకొన్నారు క్రిచేరియన్ కాని అప్పయికాఁ పోతే అటువంటి గ్రామాలు అంగీకరించలేసు. యా యల్ ఏల్ ను చిన్న చూపు చూడడం ఏమీ లేదు.

శ్రీమతి డి. భానుతిలకం (కొత్త పేట) :— ఈ ల్లు పాటలవలన ప్రఫుతావ్విని ఎంత ఆరాయం వచ్చింది?

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ :— ఇప్పుడు వేలంపాటకు దేట్ నిర్ణయించారు ఇప్పుడు ఆ విషయం చెప్పలేను.

శ్రీమతి డి. భానుతిలకం :— బోయిన సంవత్సరం ఎంత లాఫం వచ్చింది?

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ :— 34 కోట్లవైన వచ్చింది.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— ఆంధ్ర ప్రాంతంలో శాసన సభల యొన్నికలు, పచాయితీ యొన్నికల ముందు యొప్పుడూ దీనిమీద బ్రతికే వారికి పోటగా యొక్కవ రెట్లు పెట్టి పాటలు పాడడం ఆ విషయం భగవంతరావుగారికి కూడా తెలుసు అందువల్ల ఆ రెట్లు యొక్కవ అయిపోయింది. అందువల్ల ఇప్పుడు కనీసం 5 వర్షాంటు అయినా పాడినటువంటి పాట రేటులో తగించి ఆ టాడిచేపర్కు యివ్వడానికి ర్ఘషి చేస్తారా? కొంచెం డబ్బులు తగినా పర్మాలేదని భగవంతరావుగారు ఒప్పుకున్నారు...

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ :— ఈ విషయం కేళిసెట్ సభ కమిటీ అలోచనలో ఉంది. రైపు 2వ తారీఖున కూర్చుంటున్నాము.

శ్రీమతి డి. కశ్యారీబాయి :— ఈ చేపర్కు ఎసోపియన్కు యొప్పి పాటలు యస్తున్నారు కాగానే ఉంది. కానీ భా పాపుకు యొంత వసూలు

చేస్తున్నారు. వీరికి యిన్ని చెలు అని యిస్తున్నారా? ఒక చెటుకు యింత అమోంటు యవ్వాలని యిస్తున్నారా? ఏ పద్ధతి పైన యిస్తున్నారు?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— గత రెండు సంవత్సరములు దీపరేష పైన ఏ పర్మోంటు పెంచ్చింపు చేసి యిస్తున్నారు.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీబాబు :— నాకు తెలిగీసంతపరకు ఆ రిప్రెజిటేబిల్స్ ఒక పాటుకు 125 రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ డబ్బు యొరికి పోతోంది? ఎందుకు కల్పు చేస్తున్నారు? ఖచ్చితంగా యొత కల్పు చేయాలి?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఎవరు వసూలు చేస్తున్నారో నాకు తెలియదు.

శ్రీ ఆర్. నరింహారుచ్యు :— ఈ కేపర్ సాసైటీలకు యొక్క ప్రశ్నేక సంఘాలకు పెంచబోతున్నారో అది నరియైంది కాదని సాసైటీ వారు ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. అది ప్రభుత్వం అంగీకరించిందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఇప్పుడే చెప్పాను. ఇవన్నీ ఆనోచిస్తున్నాము.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ యింతకు ముందు ఉన్నటువంటి రెండు సుపత్నరముల రెంట్ కన్నా యేవో కొంత పర్మోంటు పైన ఎగ్గుంగా సాసైటీల మీద యిస్తున్నారు. కానీ గత రెండు సంవత్సరములు పంచాయితీ యెన్నికలు, ఇనర్ల్ యెల్లికుల దృష్టిలో పెట్టికొని గ్రామాలలో ఉన్న పార్టీలలో యొక్కవ పాటలు పాడి గిత కార్బూకులు బాధ పడుతున్నటువంటి సమయంలో యింకా యొక్కవ పచ్చింటు చేసి వాళ్ళకు యివ్వడం అంచే అది గిత కార్బూకుల పొలిట అర్థాయం జరుగుతున్నట్లు ఆవుతోంది. అటువంటిది విరమించుకోవాలని, విరమించుకొనే ప్రతిపాదన ఉన్నదా అని అదుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ప్రస్తుతానికి లేదు.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :— ఆంధ్ర ప్రాంతానికి యిచ్చిన రిజిస్ట్రేషన్ యాఫియంలో యనత్తుక్కనే కూడా యింకా అందరెవని కలెక్టర్ వగైరా వారు చెబుతున్నారు ఈ రిజిస్ట్రేషన్ యివన్నీ అయ్యెటపట్టికి చాలా కాలం అవుతుంది. అందులోనే వేలం నోటిష్మెంటు చేస్తున్నాసని అంటున్నారు. సాసైటీస్ ఫారమ్ అయ్యెది యొప్పమ? ఒకవేళ అఱువ జర్మాత యూ యూస్ నే చేస్తారా? అప్పుడే కార్బూకులకు న్యాయం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— మేము ఆర్డర్స్ యిచ్చాము, ఆర్డర్స్ అందించి. సెప్టెంబరు 15 వ తేదీ వరకు వారు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవచ్చును. కావలసినంత త్వం ము ఉండి.

శ్రీ కుమార్ పూడి ప్రభాకరరావు :— ఈ ఆంధ్రా యేరియాలో ప్రాహిలిషన్ సాగ్రీవ్ చేసిన తరువాత యూ తాడి పావ్స్ పాడినటువంటి వాటిలో అదర్ దెన్ బేస్ వర్క్ రమ్యాశిషన్ యొక్కవగా పాట పాడడం జరిగింది. కానీ యివ్వడు బాక్ వర్డ్ కల్సెన్ ఎమ్మూల్ రేషన్ కోసం కేవలం ఆ కమ్మూనిటీకు

మనము స్టాసైటీస్ యివ్వడం ఇరుతోంది. అటువంటప్పుడు యివివరకు రేటు పీడ యేవరేస్ చేసి యిస్తాము అంటే అది గేరింగ్ ఇన్జినీర్. దీనికి మరల క్రింది వర్ణించు యాడెడ్ అంటే ఇటీస్ టూ మహీ లెన్ అవుతుంది. గవర్నర్ మెంటు కాక్ పర్ట్ కొనెన్స్ కు చూపించే ప్రత్యేక మైన్ కనెప్షన్లో యా రేటు కూడా తగ్గించడానికి అన్నాచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రశాస్త్ర — ఈ విషయం కేవినెట్ అతోచన్లో ఉంది. కానీ యా సంవత్సరానికి మాత్రం ఒక నిట్ల నిరయం తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ మహమ్మద్ రాజబాలి — యా సంవత్సరం తెలంగాచా ప్రాంతంలో १५० ప్సెట్స్ యిచ్చినట్లుగా చెప్పారు. కానీ గతములో ఉన్నటువంటి గ్రూవ్స్ యొన్ని? దీనిలో నుంచి స్పీట్ చేసిన గ్రామాలు యొన్ని? ప్సెట్స్ యిచ్చినటువంటిది కాన్స్ వేర్గా చెబితే సరిపోదు. వారి నగర నుంచి స్పెస్చిఫిక్ గా సమాధానం రావాలి. రెండవది మహేంద్ర గారు వచ్చిన తర్వాత న్యాయం జరుగుతుందని అనుకున్నాము దానిని మోనాపరి చేసి పెట్టారు. తెలంగాచాలో మన చేపర్ను అంత హీనంగా ఉన్నారు. ఈ విషయం అందరికి తెలిసినదే. కానీ దీనిని నాధ్యమైనంతవరకు యొక్కాన చేస్తామని మరల పొత పట్టాలమీదనే వారు నడిపించినటువంటి ఉద్దేశ్యాన్ని కూడా కొంచెం చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మహేంద్రనాథ్ — ఈ చేపర్ను అసోమీ యేషప్పు వక్కన రెండె రెండు అతి పుట్టుమైన డిమాండ్స్ కోరారు. తెలంగాచాలో १०० స్టాసైటీస్ కావాలని వారు అడిగారు. १०० స్టాసైటీలు ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. రెండవది పెద్ద గ్రూపులను తగ్గించ చిన్నవి చేయమన్నారు. అదికూడా చేశాము.

శ్రీ టి. పురమోత్తమరావు — కప్పడు వారు అంగీకరించిన १०० లు సరిపోదు. ఎలా చెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఛెడ రేపన్ దానికి ప్రభాప్రాతిషిధ్యం సంపుర్ణంగా ఉండేట్లు స్వరూపం ఉందా? వారి గ్రుపుమొక్క ప్రభావం తప్పితే దానిలో ఏ విధమైన నాయకుల స్వరూపంలేదు ఈ శాసన సభ్యులయొక్క సలవో పాటిస్తామన్నారు. మొమోరాందాలో శాసనసభ్యులయొక్క సలవోలను పాటించాలని దానిని యిన్ సెర్లు చేయిలసిన అవసరం ఉంది. చేస్తారా? ఎంత మంది కాంగ్రెసు శాసన సభ్యులనుంచి నలవో వచ్చిలది ప్రతిపక్షం నుంచి యొంత మందినుంచి సలవో వచ్చింది? ఆ సలవోలు ఏమే దుకాచాలవరకు హాటించినారు?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ — ప్రతిపక్షంలో చాలా మందినుంచి ప్రాతిషిధ్యం వచ్చింది. ప్రభుత్వపక్షం నుంచి చాలా తక్కువ ప్రాతిషిధ్యాలు వచ్చినవి. ఈ వచ్చినవి అన్నాయి కలెక్టర్స్ కు అందచేయబడినవి, దానికి పార్టీముఖ్యత యిచ్చి ఆలోచించమని కలెక్టర్స్ ను ఆడేశించడం జరిగింది.

ROYAL TIES AND CESS ON THE MINERALS

(a) the amount derived in the shape of Royalties and Cess on the Mineral Unearthed in the Mines for the years from 1965 to 1972 in the state ;

(b) the schemes for which the said amount is being spent ; and

(c) whether the Government are spending any amount from the cess for the development of the said Mines ?

The Minister for Technical Education (Sri A. Madanmohan) :-

(a) A statement is placed on the Table of the House.

(b) & (c) The amount is not earmarked for expenditure on any specific scheme, but it is credited to the general revenues of the State.

ANSWER TO THE CLAUSE (A) OF THE L. A. Q. No. 211 [*585] (Starred) Tabled by Sri D. Venkatesam, M. L. A.

Y E A R	Mineral revenue collected	
	Dead rent & Royalty	Cesses
1965-66	Rs. 40,71,686.50	Rs. 6,53,382.06
1966-67	72,68,770.16	7,54,924.58
1967-68	94,70,728.77	6,80,836.4
1968-69	93,88,673.93	7,21,080.81
1969-70	45,10,979.81 (excluding revenue on coal)	7,1,7895.48
1970-71	45,15,664.80 (excluding revenue on coal)	Particulars awaited from Collectors.
1971-72	Particulars awaited from the District Collectors.	-do-

శ్రీ డి. వెంకచేశం :— ఈ స్టేట్ మెంట్ ప్రకారంగా 68-69 లో 93,88,673 రూపాయలు చీలర రాయలీ వచ్చింది అన్నారు. అది 1970 సంవత్సరానికి 45 లక్షలవరకు తగ్గిపోవడానికి కారణం ఏమిటి ? దానిలో మైకావైన వచ్చేటటువచ్చి రాయలీ యింక్కాడ్ అయిందా ? లేదా ?

Sri Madan Mohan :—For 1969-70 the figures have been shown as Rs. 45,10,973 (excluding revenue on coal). Even for 1971-72 the figure is excluding revenue on coal.

శ్రీ డి. వెంకచేశం :— మైకావైన వచ్చే రాయలీ దానిలో యింక్కాడ్ అయిందా లేదా అని అడిగాను. దానికి జవాబు రాలేదు, తగింది అన్నారు. The royalty on the coal has been included in the previous year and so whether the royalty collected on mica is included or not ?

Sri A. Madan Mohan :—I have no idea. I will have it examined.

శ్రీ సి. వి. దౌ. రాఘవ :— ఇప్పుడు 1965-'6 లో కు రె 1 టల రూపి వేల గొన్న వచ్చింది అన్నారు. రాయట్లీ 41 లక్షల 71 వేల వచ్చినప్పుడు తర్వాత 67-68 టల 95 లక్షల 70 వేల వచ్చాయి. రెంట్ రాయట్లీ లఘుదు రె 1 లక్షల 30 వేల ఆచ్చింది. రెంట్ రాయట్లీ అవనంగా-గూడ వచ్చినప్పుడు వచ్చిశాయి. రెంట్, రాయట్లీ ఎక్కువ వచ్చినప్పుడు అదే సెన్స్ రావడార్థి మాత్రిగారు ఏమి ఎంపివేసిన యస్తారు ?

Sri A. Madan Mohan :— I will enquire into it and let you know of the same.

శ్రీ వి శ్రీ పట్ట :— 50 లక్షల రాయట్లీ కాయి ఉన్న ఫామ్ ఏమైనా ఉన్నదా ?

Sri A. Madan Mohan :— I have no information at the moment.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— రాయట్లీ : సూలు ఉనేప్పుడు ఒకే రకమైన మినరల్ కింగ్ డా ఒక జీలాలో ఒక రెస్ట్ రైట్ ఇంకో జీలాలో ఇంకో రకమైన రేటు ఉంది. పల్నాదు తాలూకాలో ఒక రేటు ఉంచే కర్మాలులో మరొక రేటు ఉంది. ఈ డివ్యూరిటీ ఎందుకు ఉన్నది ? కొన్నిచోట్లు తల్కువ ఉంటోంది. అది మీరు పరిశిలించి అన్ని చోట్లు ఒక బేటి మెలీరియల్ లు ఒకే రేటు ఉండేటు చూస్తారా ?

Sri A. Madan Mohan :— It will be examined.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— కొంతమంది ఔంప ఆవరేటు చెయుకుండానే పబదం కొలది ఎక రాలమ ప్రథమయింలో పలుకుబడి ఉపయోగించి లైసెన్సులు రీసుకొని 20, 30 ఏక్కు లాయినా రాయట్లీన్ కట్టకుండా మినరల్ న్ తీయకుండా ఇశరులకు ఇవ్వకుడా ఉండే మధ్య దళారీలకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది భేషాడ రెడ్డి అనే ఆయన్నుగురించి నేను ఒక పెటిషన్ ఇచ్చాను. రెంటుచింపలలో మార్పుల్ స్టోన్స్ కి సంపల ఎకరా ~ తీసుకొని 20 ఏక్కు అయిశా రాయట్లీ కూడా కట్టడం లేదు. అందువల్ల ఒక లిమిట్ పెట్టి నాళ్ళకు ఇస్తామా ?

Sri A. Madan Mohan :— I have in fact received representation from Mr. Nagi Reddy and I have also replied him. This is the first representation that was brought to notice, about such transactions. I will get it examined and let him know about it.

Sri D. Venkatesham :— Cess collected on this going to be adjusted towards the maintenance of the local bodies. Is there any consideration before the Government to adjust cess to the concerned local bodies ?

Sri A. Madan Mohan : Yes, Sir. It is under consideration of Government. I will ask Director Mines & Geology to contact all the District Collectors and find out and examine whether, this can be spent for local development.

శ్రీ సి. వి. కె. రాఘవ :— డెడ్ రెంట్ అంచే చచ్చిన రెంటా ? చచ్చే వరకు ఇచ్చే రెంట్ అనా ?

శ్రీ ఎ. మరణ్ మోహన్ :— డెడ్ రెంట్ అంచే ఫన్క్స్ న్ కానటువంటి మైన్స్ ఇవ్వవలసింది. మైన్ ఫన్క్స్ న్ అయితే రాయట్లీ లెపి చేస్తారు. రాయట్లీకి

ఇద్ద రంచ్ కంపెనీ చేసించ్చాడు ఏది మార్కెట్ లో ఉన్నాడు? అదే గణరాజు మొత్తు వసూలు చేస్తుంది పనికి కేయప్పుడు రాయల్ వసూలు చేసే ఆవకాశం ఉండదు అందుకనే డెడ్ టె ట్ వసూలు చేస్తున్నాడు.

శ్రీ ని. సత్యనారాయణ : — ప్రింటింగ్ మెదలులోని 70-71 నాటక ఈ సేటుమొంటలో రాయల్ సెస్టు ఇవ్వారు. ఈ రిపోజిషన్ రాయల్ కుడా ఏ ఫర్మ్ గణరాజు మొంటుకి ఉంటే లేదా కి ఉనిటో దూర్భార్య ఇష్టులేదు. అది కుడా ఇన్నే గాని ఇని ఏలా ఫన్కెస్ చేస్తున్నాయో కొండ్రాల్ గ్లోబ్ గా అర్థం కాదు దూర్భార్య ఏమీ లేవా? ఉంచే ఆ వినరాలు ఇస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ హోస్టిల్ : — ఈ ను ఇప్పుడు ఇది చేపే బిస్టిస్ లేనుడి. అవసరమైన ఇంజెనీర్ సేవలు కొరకపరస్యుల్కా చెంగతాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాఘవాన్ : — అరియర్న ఉండి క్రాక్ లిపు చేయబడిపు ఫర్మ్ స్టుక్ మళ్ళీ ఇవ్వకుండా ఉండే ప్రైనిపుల్ ఏమైనా ఉండా? అట్లా జరుగుతుండా?

Sri A. Madanmohan :—As it is, it is not within my knowledge. I will find out and let him know.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

S. No. 585-A : EXPLOSION OF COUNTRY BOMB ON 25-7-72 AT RENTACHINTALA PALNAD TALUQ

S. N. Q. No. 1531-U.— Sarvasri M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana :—Will Hon'ble the Chief Minister be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that one person died in Government Hospital, Guntur due to the explosion of Country bomb on 25-7-72 at Rentachintala Palnad taluk, Guntur district;

(b) if so, the action taken by the Government in the matter; and

(c) whether it is also a fact that the place of occurrence is very near to the police picket stationed at Rentachintala?

Sri P. V. Narashima Rao :—

(a) One person died in Government Hospital, Guntur on 25-7-1972 due to injuries caused by the explosion of a cracker at Rentachintala.

(b) A case was registered and later referred as a mistake of fact.

(c) Yes, Sir.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి : — రెంటచింటల గ్రామంలో ఒక సంవత్సరంగా వంటల సంఖ్యలో నాటు బాంబులు తీసుకువచ్చి వేయడం, కోణ్ణికిల్లేదై, కివారెడ్డి ములా ఊరిలో అందరి దగ్గరా ప్రోటోటులు వ్రాయించి 4 లక్షల దాక్కా వసూలు చేయడం ఉండవల్లి మట్టవలి అనే అతను ఇన్ న చచ్చిపోయాడు. మళ్ళీ డెగల జార్జి అనే అతనిని మనుషుల మీద వేయమని బాంబు ఇచ్చి పంపుకూడా ఉన్నాడు.

ఉంచే అది చేతిలోనే ప్రేతికే అకని చేయి మొత్తం పోయింది. ఆ బాంబులు దాచి పెడితే అని పేరి ఒక ఇల్లుకూడా కూలింది ఉండంతా రలిసి నవా లక్ష సార్లు హామ్ మినిపీటర్ గారికి పిటిపన్నీ పెట్టుకున్నాము కల్కర్కీ, ఎన్ పి.కి, ఎ జి.కి కూడా పెట్టాము. మనుషులు చుట్టున్నారు, ఇశ్వరీండా బాంబులు పెట్టుకున్నారు, దినిమీద ప్రభుత్వం హామ్ డిపార్ట్మెంటు ఏమి చేస్తోంది, పోలీసులు ఏమి చేస్తున్నారు ? ఇంకా ఎంతమంది చావాలని ఉంది ?

Sri P. V. Narasimha Rao :— The question of stationing punitive Police at Renjachintala village is under consideration of the Government.

శ్రీ ఎమ్ నాగిరెడ్డి :— పోలీసు పికెట్ పెడితే దానికి 5 గజాల దూరంలో బాంబులు పెట్టి పోతుంచే పోలీసు వాళ్ళు త్రాగి నిద్రపోతున్నారు. వాళ్ళు కరపు అను పోయారు వాళ్ళకు 4 లక్షలు వనూలు చేసి పెట్టారు. దానితో వాళ్ళను క్రి దనుంచి పైదాకా మేఘులున్నారు. వారు ఏమి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— అందుకనే పునిచివ్ పోలీసుని పెడతాం

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— ఈ మురా దౌర్జన్యం ఫలితంగా ఆ ఉరిలో ఉండే జనం అంతా కూడా ఇల్లు వదలి పెట్టిపోయారు. మొత్తం జనం పారి పోతున్నారు. ఉరిలో ఆనలు సేఫిలేదు. ఎవరు పది వేలకి నోటు ఇన్నే వాళ్ళను ఉర్లోకి రాసిస్తున్నారు. లేకపోతే రాసియడం లేదు. అట్లా నోటు ప్రాయించుకొని 4 లక్షలకి దగ్గర పెట్టుకున్నారు. ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుంది ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— ఇప్పుడు విను చెప్పినవన్నీ నేను మొదటి సారిగా వింటున్నాను. మీరు కాన్త వివరాలు ఇవ్వండి—I will get a special Report and depute somebody specially to go into the matter.

శ్రీ వి శ్రీపటి :— కి విషయాలు చెప్పారు. ఇల్లు కాలిపోవడం, చేతిలో బాంబు పేలడం, ఒక మనిషి చచ్చిపోవడం. పునిచివ్ పోలీసు ఉన్నపుట్టకిమాడా ఇంట్లో బాంబులు ఉండి ఇల్లు కూలిపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి అని అనుక్కుప్పుడు అనలు పునిచివ్ పోలీసు ఏమి చర్య తీసుకుంటోంది? వాళ్ళు ఏమైనా డబ్బు తీసుకొని వాళ్ళతో చేఱలు కలిపి ఇది చేస్తున్నారా? ఇది పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు :— ఆక్కడ ఇంకా పునిచివ్ పోలీసును వేయలేదు. వేయడానికి ఆలోచిస్తున్నాం. ఆక్కడ పోలీసు అపుట్ పోస్టు ఒకటి ఉంది.

శ్రీ వి. కృష్ణ :— వాళ్ళనైనా కొంచెన్ ఆలోచించి ఇది ఎందుకు జరుగుతున్న వరిశిలించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— రెంటచింతలలో బాంబులు తయారుచేసి ప్రేపుత్వాన్నారు. తయారుచేసివాళ్ళను పేర్కేవాళ్ళను పట్టుకొని కించించేఇమలు పునిచివ్ ఫోర్స్ అని ఆ ఉరిలో వారి అందరిదగ్గర పనిక్కుమెంటు క్రింద అది

పసూలు చేయడానికి పూనుకోవడం ఏమిటి? ఇంకరంచె అముర్తత ఏమైనా ఉండా? బాంబులు తయారుచేసేవాళ్ళని చేత్తేవాళ్ళని పట్టుకోడానికి ప్రథమం చర్య తీసుకంటుందా?

శ్రీ పి. వి. రసింహరావు :—వాళ్ళురకే పున్మిత్తు టీఎస్.

(శ్రీ) సి. ని.కె రావు :—దాన్ని దడవడానికి అందరిగ్గరం దబ్బు పసూలు కేయిం ఐణ్ణయం కదా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, whenever we find that a large number of people are directly or indirectly involved and certain atrocities are committed in the village, we put punitive police for a temporary period there. If no details are forthcoming I shall depute a highly-placed-officer to go into this and give a special Report and see what can be done.

శ్రీమతి డాక్టర్ కృష్ణరెణులు :—ఇస్కుడు నాగిరెడ్డిగారు చెప్పినట్టు బాంబులు ఎపరు గుంచురుచేస్తున్నారో వారిని పట్టిరా? వారికి పనిష్ట మెంట్ లచ్చారా? వేదవాళ్ళను పట్టుకోని పనివ్చేస్తే ఏమి ప్రయోజనం?

శ్రీ పి. వి. నసింహరావు :—అసలు పనిక్క మెంటు ఇవ్వాలేదు.

శ్రీమతి డాక్టర్ కృష్ణరెణులు :—బాంబులు చేయడానికి వర్ధించుచ్చే ఇచ్చిందా?

శ్రీ పి. వి. రసింహరావు :—ఒక్కిప్పన్ ఇచ్చే, ఇక నేపు ఏమంది? ఒపలకొల్లోల్గా మురాలు ఉటాయి కొండమంది ఒకరకమైన బాంబు తయారుచేసే, దాన్ని పతి బాంబుకూడ తయారుచేసేవాళుకూడ ఉంటారు. ఇది చాలా ప్రముచ్చాలకు చూరి తీసుంది. ఏ మురా దగ్గర ఉన్నాకూడ పట్టుకోవలసిందే. ఎవరి దగ్గర బాంబులు దొరికినా వారిని శిక్షించ వలసిందే. ఆ పని చేస్తాము.

శ్రీ ఎప్పంకటరెడ్డి :—ఈ నాటు బాంబులు కడవ, కర్మనులు, అనంతపురం జిల్లాలలో ఎక్కువ తయారు చేస్తున్నారు. ఇవి ప్రజలను చంపడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు కాబట్టి ప్రజలలో చాలా భయాందోళనలు ఉన్నాయి, కనుక దీంట్లో ఒక సైపాల్ ట్రైన్ చేసి వాటిని మాన్యఫాంచర్ చేసేవాళ్ళను పట్టుకోని వారిమిద కేసులు పెట్టి తప్ప లేకపోతే విఫరితమైన పరిస్థితులు సంభవిస్తాయి.

శ్రీ పి. వి. నసింహరావు :—ఇది రెంటచింతలకు సంబంధించి చెప్పారు. అక్కడ స్కానికంగా మురాలు ఉన్నాయని వారు ఈ బాంబు తయారుచేయడం నేర్చుకొని దావల్ల మురా తత్త్వాలు ఏర్పడి వాళ్ళలో వాళ్ళకు విరోధాలు వచ్చినందువలన ఈ విధంగా ఉరుగుతున్నది గనుక దానిమీద ప్రత్యేక సిఫూపెట్టి చూస్తున్నామని అన్నాము. ఆశర జిల్లాలలో సాధారణంగా ఇది ఉన్నరనేడి మాత్ర తెలియదు. అటువంటిది ఉన్న వోట్ల అటువంటి టైప్ చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీకాళిష్ట. — రెండు చింతలలో మరాలు ఉన్నమాట వాస్తవమే ఫీఫ్ మినిస్టర్ గారు సెల్పిన్నాఁ ఏరు దొరికితే వాని ఇట్లుకోఁంగా అనేది కాలుండా, కొన్ని ఇంజీనీర్స్ తీసుకొని దాట్లో ఎపరు అగ్రిగన్, ఎవరు విప్పిమన్న అని నిరయించుకొంచే, ఒక్క ర్జ్యానికి రావచ్చు. ఘన్ డిటర్క్యూన్ చేస్తారి, ఎవరు అగ్రిగన్ ఎపరు విప్పిమన్న అని అటువంటి ఇంజీనీర్స్ గిపన్ చేయస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహోరావు : — మరాలు ఆగ్రా ఉండపచ్చ, వాల్టో కేష్టాను ఉండఁచు దాట్లో ఎవరు అగ్రిగు అని కాదు. ఎందుకు బాంపు ఉంచే, వాళ్ల ప్రమాణము జగుగుపడి ఉంటే, వారు నేరము చేసినారు అప్పతారు వారు అక్కాజ్ఞ అస్తతారు.

శ్రీ వి. శ్రీకాళిష్ట. — ఇన్జీనీర్స్ టై. ఇస్ట్రీషన్ పిస్ కొని ఆ విధంగా డిస్టైంట్ చేయవచ్చు కదా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహోరావు : — ఏ బురు అనే సంబంధి లేకుండానే, ఆ విచక్షణ చేకుండానే ఎవరు నేరస్తాలో వారిని దాడింగుడం, చుగుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకాళిష్ట. — నేరస్తామీద పూర్వసిటీవ్ టూస్ వేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహోరావు : — ఏ చ్యా తీసుకొన్నప్పటిః నేము ఎవరి మీద రుజువు అవుతుందో వామీద చ్యాపీటీస్ వఃం ఐరుగుతుంది అగ్రా రెండు మరాలు ఉండపచ్చ దానితో మాపు సంబంధించు.

శ్రీ పి. శ్రీకాళిష్ట. — పూర్వసిటీవ్ టూస్ కూడ వారి మీద వేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహోరావు : — దానికి రూలున్న ఉన్నాంఱ దాని ప్రకారంగా చేస్తామా

శ్రీ ఎం. రాగిరెడ్డి : — ఇప్పుడు అప్పలు ఎవరు దానికి లీడర్సు అనేది కాకుండా, పోలిసువారు ఏమిచేస్తున్నారంచే, ఎవరినిబిటీతే వాళ్లను, దారినబోయే వాళ్లను పట్టి కొని అరెస్టు చేయడం ఇరుగుతున్నది. అనలు లీడర్సును ఇంతవరకు అరెస్టు చేయలేదు. ఇది సిరియస్ గా తీసుకొని అనలు లీడర్సును పట్టుకొని గానికి ప్రయత్నం చేస్తే తప్ప అనవసరంగా ఇంచులు భాధపడవలసివస్తుంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహోరావు : — అనలు లీడర్సు మరుగుపడి ఉంటారు. వాళ్ల మీద ఏమీ రుజువుకాదు. ఊరికినే ఇబ్రిడ స్ట్రీ చేసి ఉట్టుకొంచే, తరువాత వారిని ఎదుకు పట్టుకొన్నారు. రుజువు ఏమన్నదని మీరే అడిగితే దారికి జవాబు చెప్పడానికి పీలుండదు ఉత్సైనప్పటి ఉన్నటువంటి ఎవిజెన్సు బట్టి చండ్లి తీసుకొంటారు.

శ్రీ వి. నత్యవారాయుజు : — బాంబులు తయారుచేసే వాళ్లను వదలిచ్చేట్లు వాళ్లను పట్టుకొమండా మరెవనిసో దారినబోయేవాళ్లను పట్టుకోవడం వలస్తున్నారు.

ఏమి ప్రయోజనంలేదు పోలీసు స్టేషన్సును 5 గజాలు దూరములో బాంబు పేల్చి వారిని పట్టుకోతే పోయినాను దాన్ని ఒట్టి తెలుస్తుంది పోలీసు యొగ్గు ఎక్కిపియస్సి ఏం ధంగా ఉన్నాడో కను ఈ బాంబు మాన్యుఫాక్చర్ జేసే వారిని పట్టుగాంచే నేగాలి, లేపోచే ఇవి తయారు చేయడం, ప్రమాదాలు జరగడం తప్పదు. కను వారిని పట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ పి. వి నరసింహరావు —తప్పటిండా అది చేస్తాము. ఆ పెద్ద మన మృగులు దొరికేంతవరకు ప్రయత్నం మానుకోము.

PARLIAMENT'S POWER TO MODIFY FUNDAMENTAL RIGHTS

S. No.585-B—

Q. No. 1533-L—Sri C. V. K. Rao :—Will Hon'ble the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether Andhra Pradesh Government sought leave of the Supreme Court to intervene in the forthcoming hearing on Parliament's power to modify fundamental rights guaranteed under the constitution ;

(b) if so, whether A. P. Government consulted the Union Government for the purpose and whether it is aware of any state seeking intervention ; and

(c) who is our Advocate in S. C. ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) The union Government was not consulted and there is no need also. There is no official information, but from the press reports it is seen that some other States have also sought intervention.

(c) Sarvasri P. Ramachandra Reddy, advocate General, P. Parameswara Rao, our Advocate-on Record in the Supreme Court are appearing on behalf of our State.

Sri C. V. K. Rao :—At what stage does the matter lie ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—The hearing is going to be started on 12th October. We have entered our appearance.

Sri C. V. K. Rao :—Will the Chief Minister permit some of us also to assist the Advocate General in arguing this matter ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—You kindly send a letter to me. If you want to assist, we will see how you can assist.

Sri C. V. K. Rao :—Is the Chief Minister going to put me to test ?

(No reply)

శ్రీ నల్లపరిడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, అంత అవసరం ఏమి వచ్చింది ? ఆతర రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఇదేవిధంగా వంపించారా ? వాళ్ళ అడ్డోకెట్స్ ఆంటర్ ఫియర్ అనుమతాన్నారా ? కేంద్ర ప్రభుత్వము ఉండగా, అది వాయి

చూచుకుంటారు రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఎందుకు ఇంటర్ ఫియర్ కావడం దీంట్లో ? అనవసరంగా ఇఱ్పు తప్ప మరకు వచ్చేదేమీలేదు

శ్రీ పి. బి. నరసింహరావు : —గోక్కరాథ్ కేసు అప్పుడు కూడా అన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాలు తమ తమ అద్వైతీకేట్ —ఇనరల్స్పెన్సెంపించి వాచి చడం జరిగింది. చాని మాదిరినే ఇది కూడా కాబట్టి అన్ని సేట్లున్న కూడా ఇస్సుడు రావడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి : —లులు రాజ్యంలో చట్టము వ్యవస్థలను కేంద్ర ప్రభుత్వాలో ఇరుగుతుంది కదా, సైట్సుకు ఎందుకు అనవసరంగా దానికొరకు ఇఱ్పుపెట్టుకోవడం ?

శ్రీ పి. బి. నరసింహరావు : —అరీల్ లీట్ చదివితే, తెలుస్తుంది The States are very extremely vitally interested in the matter of fundamental rights. That is why all the States have put in appearance There is no question of expenditure, etc. being seen in this matter.

THE ENFORCEMENT POWER CUT IN ANDHRA PRADESH

S. No. 585-C.—

S.N.Q.No. 1532-F-Sarvasri M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Power and Women Welfare be pleased to state :

- (a) whether the Government has enforced the further cut in power supply in the State ;
- (b) if so, to what extent ;
- (c) the nature of cut imposed with regard to various categories of power supply ; and
- (d) whether the Government consider supply of power in full without any cut to the agricultural operations ?

Smt. B. Jayaprada :—(a), (b), (c) and (d) A paper is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

With reference to Short Notice Question No. 1532-F [* 585-C] given notice of by Sarvasri M. Nagireddy and Vanka Satyanarayana:

- (a) Whether the Government has enforced the further cut in power supply in the State ;

Ans : Restrictions in consumption of power which were removed with effect from 7-7-1972 have been reimposed with effect from 17-8-1972.

- (b) if so, to what extent?

Ans : The cut ranges from 7 1/2% to 25%.

- (c) the nature of cut imposed with regard to various categories of power supply.

Ans—All consumers of Electricity being billed under High Tension consumers and Cinema houses on L.T. supply shall so regulate their use of electricity as not to exceed in any month, the limits of maximum demand and energy specified hereunder:

The maximum demand limit will be 75% of the average monthly maximum demand during the period from 1st July to 31st July 1972. The limit for energy consumption will be 75% of the average monthly consumption (number of units) during July 1972. However, in respect of the following categories of industries concessions as detailed below are given:

(1) Category-A. In the case of the following industries of National importance and Export-Oriented and Foreign Exchange saving Industries, the limit shall be 92.5% instead of 75% in respect of maximum demand as well as the energy consumption:

1. Ship building.
2. Dry Dock.
3. Petroleum Products.
4. Coal.
5. Fertilisers.
6. Steel Products with export commitments.
7. Ferro Manganese.
8. Caustic Soda.
9. Select Chemicals with export commitments.
10. Metallic Sodium.
11. Jute Products with export commitments.
12. Solvent extraction of Rice, Bran and Oil cakes with export commitments
13. Synthetic drugs.
14. Nuclear Fuel.
15. Other industries with firm substantial export commitments to ship in the next three months

(II) Category-B. In the case of the following continuous process industries the limit shall be 87.5% instead of 75% in respect of the maximum demand as well as the energy consumption:

1. Cement.
2. Oxygen.
3. C.I. Spun Pipes.
4. Vanaspathi.
5. Acetic Acid.
6. Formaldehyde.
7. Glass.
8. Paper.
9. Polystyrene.
10. Starch from Maize.
11. Tobacco.
12. Textile mills using Humidifiers or Plants.

Supply for airconditioning installations in commercial and industrial establishments shall not be availed of between 6 to 10 hours and 17 to 22 hours in excess of 50% of the installed capacity of the air-conditioning equipment subject to a minimum of one unit.

Additional supplies to existing consumers and supplies commencing after the 18th August 1972 excepting domestic and agricultural services shall not avail power between 6.00 and 10.00 hours and between 17.00 and 22.00 hours.

Between 17 hours and 22 hours no consumer shall avail Low Tension Supply for Industrial and Agricultural purpose. Violation of this restriction will entail disconnection of supply.

The above restrictions imposed shall not apply to the following classes of consumers and purposes :

- i. Railways.
- ii. Hospitals including Nursing homes and Doctors Clinics.
- iii. Water supply.
- iv. For sanitary arrangements for the public.
- v. Radio Stations.
- vi. Telephone Exchanges.
- vii. Defence Service Establishments.
- viii. Harbour and Port installations.
- ix. Aerodromes.
- x. Observatories.
- xi. Teleprinters.
- xii. Police Radio Organisation.
- xiii. Large refrigerating plants run for cold storage purposes or production office for supply to hospitals and the public.
- xiv. Irrigation and Power Projects.
- xv. Government offices and offices of the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(d) whether the Government consider supply of power in full without any cut to the agricultural operations?

Ans:-

There is no restriction in the consumption of power by L.T. agricultural consumers. There is however prohibition from using the power for agricultural purposes during the peak load hours of 5.00 p.m. to 10.00 p.m.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—అగ్రికల్చర్ దానిమిద 25 పరసంట వర్షించదని మంత్రిగారు చెప్పుతన్నారు. కానీ ఈ మీ ఫిక్స్ చేచారు. 10 ఎకరాలు చేసుకుంటే రెండు ఎకరాలు తదుచుంది. వాటర్ కంటిన్యూటి లేకపోతే మళ్ళీ రెండు ఎకరాలు ప్రారంభించవలని వస్తుంది మంత్రిగారికి అగ్రికల్చర్ లో ఎక్కు పీరియన్స్ ఉన్నట్లుగా యున్నది. అగ్రికల్చర్ లోడ్స్కు ఏర్కమైన రిస్కున్న లేకుండా 24 గంటలు పెట్టుకొడానికి గవర్నర్ మెంటుకు అథ్యంతరం ఏమిటి?

Smt. B. Jayaprada :—Because of the inevitability of the cut, we have imposed the restriction between 5 P.M. and 10 P.M. because that is the time, perhaps, during which we require power for domestic consumption.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— మాతులలో నీరు ఎండిపోతున్నది. అగ్రికల్చర్ కు ఒట్ పెట్టచు వల్ల యింకా డ్రావ్ ప్రైమేట్ చేస వాళ్ళము అవుతాము. అందుచేత ఆ రిస్ట్రిక్షన్ అగ్రికల్చర్ లోడ్స్ మీర తీసివేస్తారా? తీసివేయరా?

Smt. B. Jayaprada :—The restriction is only between 5 P. M. and 10 P. M. I will get it examined. అస్పుపు ఉడ రిస్ట్రిక్షన్ పాజిలిటి ఉంటుంది మో?

శ్రీ టి. పురుషోద్దమరావు :—మంత్రిగారు డిపార్ట్మెంట్ కట్ లేదు అంటున్నారు కొన్ని తైమింగ్స్ లో కేవలం 8 రెంట్ మాత్రం బంద్ ఉంటుంది అంటున్నారు. కేవలం కొన్ని తైమింగ్స్ లో కాదు వారానికి ఒక్కాక్క లైన్ కు ఒక్కోక్క రోజు బంద్ చేస్తున్నారు. ఇది ఇరుగుషున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చినదా?

శ్రీ వి. జయప్రద :—సాకు తెలిసదు. I will make a note of it and get it clarified.

Sri C. V. K. Rao : There appears to be much neglect in the production of electricity in the State. Does the Minister take care to discuss with the Union Minister, Dr. K. L. Rao who, more than once has said that the State is extremely backward and has been neglected in this regard?

Smt. B. Jayaprada :—Yes.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామరాయుపు :— మంత్రిగారు సాయంత్రం 5 నుంచి 10 వరకు కట్ యున్నదని చెప్పారున్నారు. శ్రీకామిళం జీలాలో ఉయం 6 నుంచి 11 గంటలవరకు ఒట్ యింపోత్ చేస్తున్నారు. సాకు స్వయంగా తెలుసు. ఫాక్ట్సు ఎస్కోచెయిన్ దేసి అటువంటి పరిస్థితి లేకుండా ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఉత్తమి. జయప్రద :—తప్పనిసరిదా.

శ్రీ. వి. నాగేశ్వరరావు :— రాల పరిమితిలోగాని ఏర్పాంగా అనుభేవేనిచు కట్టుకొన్ని కోత విధించడంవల్ల వ్యవశాయాత్మక తీకి ఉపయోగపడే మోటార్స్ ఉపయోగించక పోడం వల్ల నష్టం నష్టున్నది. కోత మూలంగా వచ్చే నష్టం రైతుపెట్టుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాడు. కాబట్టియాన్యాయుల్ మినిస్టర్ గార్యరంబి తగించే అలోచన ప్రభుత్వానికున్నదా?

Smt. B. Jayaprada :—That is a separate question. Annual minimum guarantee అప్ప వారు మాట్లాడుతున్నారు. That relates to cut, and that is a separate question.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—వారు విధించిన కోత వల్ల రైతుకరెంట్ ను ఉపయోగించలేక పోతున్నాడు. ఉపయోగించుకోలేదనే నెపంలో ఆతనిమీద మినిమం గార్యరంబి వేయవద్దులి కోరుతున్నాను. దానికి సమాధానం చెప్పువలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(No answer)

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ — తెలుగుయొ కు లట్టో, ఓరుళ్ల లప్పొ మినిము గ్యారంటి ఎట్టి ప్రారా, చేయరా?

Smt. B. Jayaprada.—I will get it examined.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీవాచులరెడ్డి — ముక్కిగారు .. నుంచి 10 వరకు అంటుచ్చాను గానీ, నెల్లారు జిల్లాలో పోలు అంతా కరెంట్ రావడం లేదు పాడి క్రాన్ అంతా ఎండి పోట్టున్ని రాల్చిట్ నీళ్లు పెట్టుకోవడం అంచే చిన్న ఎని కాను. దీనిచి ఎగ్గామిన్ కేం పోంతా నీళ్లు వచ్చిప్ప ఉస్తారా? వెటనే ఈ కట్ట ఉండిస్తారా? థాప్పుతో వీరు ఏ విధంగా లచాళావంగా ఉన్నారు?

శ్రీమతి బి. జయప్రది :— వగంతా కరెట్ యున్నది సాయిత్రీ, 5 - 10 మధ్య లేదని ఒనవి చేశాను పారు పోలుతా లేని చేసున్నారు. I will ascertain and do the needful.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :— మినిము గ్యారంటిని ఎట్టువేసి, వాహిదార్సి బట్టి డబ్బు కట్టును చేసే పద్ధతి ప్రచేష పెదతారా? ఎత్త పవర్ వాడితే అంఠవరకు వాత్రిమే కట్టునుచేసే పద్ధతి ప్రచేష పెదతారా?

Smt. B. Jayaprada :—I will get it examined.

S i. Syed Jasan :— Does the Government not have the foresight and planning that in case production of hydel power fails because of lack of rains they should start with thermal units and supply thermal power? Does the Government not have the foresight and planning, when people and industries are suffering?

శ్రీమతి బి. జయప్రది :— నువ్వు యాక్షవల్ గా థర్మల్ పవర్ ఇన్సెపన్ ఎక్కువ పర్పుంచేత్త. Inspite of it, it is not sufficient.

శ్రీమతి కె. ఈజ్వరీశాయి :— 12 పై రెంచుంచి 16 పై సలు పెంచారు అంచే 18 పై సలే పెట్టామని తెప్పారు. ఆ ఎన్నామెంటు ఎప్పుడు చేస్తున్నారు.

Smt. B. Jayaprada :— That has been deferred.

శ్రీ ఎమ్ నాగిరెడ్డి :— మినిము గ్యారంటి విషయం మంత్రిగారు అలోచిస్తాము అన్నారు. సంతోషా ఇచ్చివరచు చెలాఫువరకు పోస్టో మని యాద్దర్ చేయడానికి వీలు ఉండేవి. ఇప్పుడు ఇది ఎత్తివేసి 21 లోపల కట్టకపోచే పీరందగు ఆఫీసుకు రండి అంటున్నారు లంచాల కొరకు, అచ్చు కొరకు కాటటి వెనురటి పద్ధతి ఉండడానికి నిర్దయం చేస్తారా?

శ్రీమతి బి. జయప్రది :— ఇది నాకు పెట్టియదు, తప్పనిసరిగా నిర్ణయిస్తాము.

శ్రీ బుద్దిపూడి ప్రీథికరరావు :— తెలుగు అండ్ ఎగ్జెన్ కు ప్లోర్లో అసేకమంచి శాసనసభ్యులు మినిము గ్యారంటి తగ్గించి వాడాన్ని బట్టి వారి రగరము చి చార్ట్ చేయండి అని అంచే మంత్రిగారు యిప్పుడు ఈ ప్రిశ్చ

ఉపన్నం కాదు, ఇంకో ఆస్తిడు వేయడి అని అసంలో యింకో 25, 30 రూసాంయలు ఒవ్వు మెంట్ ఈ అగ్ని అవుతాంది. ఈ ఒడంగా అసలే డబ్బులేని పరిస్థితిలో గొగ్గు మెంట్ కూ అసవసరిగా ఇఱ్చు కల్పిస్తున్నారు. ఇంకమంది ప్రిమాప్రీతినిధి , చెపుతున్నర్పుడు ఎందుకు ఆలోచించాడు ?

Smt. R. Jayaprada :—As I have submitted, we are actually considering that point.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీసుఖి శ్రీ ఉక్కరిశాయి :— కి41 లో నేను నోటీసు ఇచ్చాను. చీఫ్ మిస్టర్ గారు యక్కడే ఉన్నాను దాని విషయం ఏమైనది ?

మిస్టర్ డిస్ట్రాక్టీ స్పీకర్ :— జేను అది ఎగ్గామిన్ చేశాను. I have not allowed it. I have disallowed and I think you must have got it.

Smt. J. Eshwari Bai :— Why should you disallow it ?

Mr. Deputy Speaker :— Because it is a local matter. If hon. Member makes it a matter of urgency, I cannot allow it.

శ్రీమతి శ్రీ ఉక్కరిశాయి :— దేవు వారు బస్సులు తగలచేటి, వాడ్చు వైన ఫైర్-గ్ ఇరిగి లలు చచ్చిపోయిననాడా డిస్ట్రిక్టు శీపుకొనేది ? నేను కవేసిరన్ మినిస్టర్ లో మాట్లాడాను. ఆయన ఒప్పుకున్నారు ఆనర్ చేయడాకి తయారుగా ఉన్నాను అన్నారు.

మిస్టర్ డిస్ట్రాక్టీ స్పీకర్ :— నేను వారిని అడగవలసిన అవసరం లేదు. Once I have disallowed, if you talk, who is going to reply ? Once it is disallowed, it will not be sent to the concerned Minister. Hon. Member should know that I am not bound by what he says or does not say. If I decide that a particular matter is not important, I can *suo motu* reject it. I have got that inherent right.

శ్రీమతి శ్రీ ఉక్కరిశాయి :— బస్సులు తగలచేటినారు. ఫైర్-గ్ అయినది అంశే మనకే బాధ అశువంటిది కాకుండా వారు రెడీగా ఉన్నారు ఆ డిపార్ట్ మెంట్ వారుకూడ యువ్వుడానికి తయారుగా ఉన్నారు మళ్ళీ ఒకసారి కవేసిరన్ చేయాలి ఇ కొకటి అట్లాః టీస్ నిజమాబాద్ లో, ఆరుమూరు తాలూకాగాంధారిలో ఒక హారిజను చంపేశారు.

మిస్టర్ డిస్ట్రాక్టీ స్పీకర్ :— శ్రీ ఉక్కరిశాయిగారు, దయచేసి తమరు నాతో మాట్లాడి విషయం చెపితే నేను పరిశీలిసాను I shall definitely take it up. మీరు యక్కడ అఫ్ హండ్ గా లేచి నిలబడి యా విదంగా పాయింట్ రెయిక్ చేస్తే I will be put to inconvenience and I shall not be in a position to tell you.

శ్రీ భూషణి :— సబ్ యన స్పీకర్ చేట్ 10 వేల పెరిగింది.

మిస్టర్ డిస్ట్రాక్టీ స్పీకర్ :— నేను అలో చేయసు.

**CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC
IMPORTANCE**
e. VOMISSION TO IMMEDIATE CLASSE

శ్రీ పి. గ. ఎంసి పురాకు న్నే స్విగు రాపుకం విషయం
చెప్పేను క్లీఫ్ ప్రెస్సర్ లో న భా ' వేసే ఖన ० ఈ బాధ్యత
అంటా క క్లీఫ్ యిగ్గారీ మీన ఉంటుంది. శేఖ టెస్ట్ డెస్ట్రిబ్యూషన్ కునొ వాసని
అడ్మాల్యూన్ రిక్ట్ తి పట్టుకె వోంగుంది నను ఏక్ క్లీఫ్ లోనే ఉన్నాయి
We will try to extend the date for admisionals as early as possible.
సీము వస్తుంది రాదూ శివిరు అ । కచ్చిరుదం లేదా ఏకీ చ్చుతేను.
- గంతి, అను గొప్ప ఖన నం - In view of this, we shall extend
the date.

(శ్రీ) నల్గంపరెడ్డి (శ్రీ) వాయఁలు—దీ — 10 సాన్ 9 ల్యాప్ ఏవీవ్ సినచే
యంటర్ ముగించే ట్ అడ థియర్, [పోలు త్] పోరేట్ మిశన్ యన్ న్
కీర్ గుండా వాని క్రాష పాస్ వైస్ ట్రాఫ్ ట్రిప్ ఎది. జక్క మార్క్ ట్రిప్
ఫెయిల్ అయిన శారు ఉన్నారు.

Sri P. V. Narasimha Rao It is an academic matter I have sent it to the Intermediate Board and the Universities have also a say in the matter It is not so easy as SSC.

శ్రీ డి. పెటెచేశం మాట్లాపుండిగు 7 ల మంది పాన్
అయినారు, వారికి అస్త్రిఃస్ దొర ఇను.దో లేదో నేను క్షేత్రం తో, ము
అనువుడు అడ్డిషన్స్ దొర ఉంచ టి పిల్ల వాడి థ.ప్రయ్త ర్సు నొలి ఇది
దృష్టిలో ఉంచుకొని అగగరి; అడ్డిషన్స్ దొరకి ఏమాటు స్తో జాగా ఉటు లది.
ఇది గమనించ వలసిందిగా కోదుతున్నాను

**re: NEED FOR OPENING ENGLISH MEDIUM SECTIONS IN
INTERMEDIATE AND DEGREE COURSES**

ప్రమా సత్యనారాయణ - అద్యాంకా, లాటిషీ శవేర్లో యింటర్ మీడియట్ లో 50 మంది విద్యార్థులు లే 40 చుంది చాల తెలివి ఆయన విద్యార్థులు ఉంచే ఈ స్టేట్, ఫీడియమ్ ఎఫ్ యిన్స్ బ్రిడ్జెన్ ఇగ్రిమల్లో పెట్టడంకోసం ప్రభుత్వం ఆమాదించవోతున్నదని రాంగోపాలన్ గారు వృత్తికా

pub ic importance:

re: Need for opening English Medium Institutions in Intermediate and Degree Courses.

ప్రశ్నన జోరు. రాజితో చాలచుంది ఏకార్యాలు ఇంగిషు మీడియమ్లో చచుపుదా ని దుఃఖిసగ ఎనుదు చూస్తున్నాడి. ఆ ప్రశ్నట్లలో కూడ వ్యవస్థగా చెప్పారు తె.సస భాష తోడునా భాషగానే ఉంచుతాము, అయిప్పటికే బాడ ఒక పరివర్తన రంగాలకు సుమారు ఏడు గపర్ని మెంటు కళా కౌలో. వైప్పేటు : ఇంచాలలో బ్రోగ్రామ సెప్టెంబర్ 50 మంది విద్యార్థులు ఉంచే యుగ్గిసు పుట్టియే ప్రశ్నలో క్రొంతిరం లేవని జెచ్చారు. దానిల్లా చాల మంచి ఏకార్యాలు, ఇంగ్లీషులో చుప్పుకొంచాము, ఏ కాలేజీలు ప్రపంచ ఉపన్యాస చేస్తారసి ఇయిండ్ చేస్తున్నారు. ఇంతవరకు యివమిద్దంగా ప్రభుత్వం పాలసినేట్ మెంట్ అసెట్లలో ప్రశ్నన వేయలేదు. గోపాలచేంగారు ప్రాక్టిలన జోరు. ఎప్పటిను. లి ఐమలు బరుపుతాయి ? అది అమలు ఓరుచ నంది వ్యాప్తార్థులు యిఱ్యుదికి గురి అవచలి ఏప్పుంది. అప్పుడే క్లాసెన్స్ ప్రార్థనం అయిపు లచ్చేపన్నె క్లోస్ జోరు. ఇదమిద్దంగా తేలని పరిస్థితి. ఏ ఇంచాలలో బ్రోగ్రామ సెప్టెంబర్ యింగ్లీషు మీడియమ్ తెరుస్తారనేచ ప్రభుత్వం పాలసిగా ప్రశ్నచేస్తున్నామి. ప్రశ్న వ్యం ఉచ్చార్యా ప్రమిటో ముఖ్యమంత్రిగారిని సేట్ మెంట్ యివ్వాలని మీ చాప్పుగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. సరసింహారావు :—అధ్యాత్మ, ఇంచులో ఇదివరకు ఉన్నటువంటి పాలనిని మార్కునడి ఏమీ లేదు. నాకి అధ్య అయినతవరకు క్రొత్త పాలనీని తెచ్చినది ఏమీ లేదా. ఎన్న టైటల్ మెంబర్ ఎంతుం ఉన్నది ; యింగ్లీషు మీడియంకు అనేది ఇంచి యివివరకు బూల్ యున్నది. దానికి విశ్వవిద్యాలయాలవారు, డి.పి.ప మొదలైన చారితా ర్ఘముచారు. ఎక్కడ ఎంతమంది ఉంచే పెటడతారినేగార్ణి. ఏ ఇంచాలలో ఇండియా ప్రతివారు రాష్ట్రం దరఖాస్తులు పెట్టండి, దానికి పరిశీలించడం యిదంతా ఇండ్రగహాక్షర్ణుది దీనికి ఒక స్వమాణి యివ్వాడనే ఉద్దేశించో కీ మంది పీలు ఉన్నచోట పెట్టాడానికి అచ్చాకా సంటుందని చెప్పారు. ఇంగ్లీషు మీడియం సెక్యూరిటీ 50, తెలుగు సెక్యూరిటీ అన్న ఆన్నాగు ప్రార్థన నా అసాధారణ పరిస్తులలో 45వరకు చేస్తామని అన్నారు అంతస్తు ప్రత్యేక ఏమీ లేదు. మూడు సంవత్సరాలు యిలాచేసి ఉరువుడ దానిని గురించి బుసరాలో చన చేస్తామని అనడం తన్న అంత కన్న క్రొత్త పాలని ఏమీ లేదు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ .—కొన్ని కాలేజీన్ వారు మాకు యింగ్లీష్ మీడియం కావాలని, యూనివరిటీవారిమందు, ప్రభుత్వం ముందు అప్పి కేపన్నె ఉన్నాయి. 40 మంది విద్యార్థులు ఉన్నాశని. అవి యింతమట్టుక ముందు శాంకన్ కాలేదు. దాని విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధాన్ కేసుకోవాలి.

శ్రీ పి. వి. సరసింహారావు :—దాని పాలని ఏమి యిన్నది. That is an administrative decision. వారు దరఖాస్తు వంపించినప్పుడు మనం ఎన్ని యింగ్లీష్ మీలు అప్పుతుంది, ఎక్కడ యివ్వాడానికి మీలు అప్పుతుంది, డబ్బు ఎంత

262 1st September, 1972. Calling attention to matters of urgent public importance :
re: Closure of operation theatre, T. B. Sanitorium, Mangal-giri.

అన్నతంది మనం ఎంట ఈఖ్య ఖర్ప చేయగలము, అనేది ఆగిచించుకొని, అది వుపాలన ర్యాష్ట్రీ చేసేదిగాని వాల్ క్రూవోకం ఇమి లేదు.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ :— ద్వారా విధానభోషణలో పాశసలో మార్పులేదని చెప్పారు ఇప్పుడు అప్పి కేషన్స్ పె డో లో ఉన్నాని. అని అష్ట్రీనిస్త్రేచివేగా తేల్కపోతే వారికి యిచ్చాది కలుగుటాని.

Sri P. V. Narasimha Rao :— There is no policy involved. It is only administrative feasibility and financial feasibility. We shall see and take a decision.

re : Closure of Operation Theatre, T. B. Sanitorium, Mangalagiri.

శ్రీ ఎం నాగిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంగళ రిహాపాయలు పెట్టుబడిపెట్టి ఆవరేషన్ థియేటర్ కట్టినారు. ఆవరేషన్ సామాను ఇంవోర్నీ ఉన్నాయి. మొట్ట థియేటర్ కట్టినతరువాత ఆవరేషన్ సరైనను వేసినారు. కానీ గుంటూరు ఎంప్రెత్రిలో ఏదో ప్రాప్తి ఉన్నదని, థిరానిన్ సరైనగా అశ్వాద వేసినారు. అక్కడకూడా లేకుండా ఆయన ఇతర దేశాలకు బెఱియింగుకు పెళ్ళినారు అంటన్నారు ఆవరేషన్ థియేటర్ లో ఆవరేషన్ చేసేవారు లేదా ఇది ల్యాప్ గుంటూరు, గోవాపరి భెల్లూలు నాలుగు కల్గాలకు సంబంధించినది. ఒంచుఫల్ల వేచించున్న అంట జాఖుకుతున్నారు అలాగే ఎత్తుమండ యచ్చే ఎన్టిషియా సరైన్ కూడా లేదు మొత్తం ఆ. రేషన్ థియేటర్ మూలపడి యన్నది వేష్టెట్టును యిబ్బంది యొ్చుది. కాబట్టి వెంటనే ఆవరేషన్ సరైన్ డాక్టర్ సు పెయాలి. ఆవరేషన్ సామానులుకూడా తుప్పుపోయే పరిస్థితి నమ్మది నెలల తరబడి గడిచిపుటిక కాబట్టి వెంటనే ఆవరేషన్ సరైను, ఎన్టిషియా డాక్టరును పెయాలి.

The Minister for Health and Medical (Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari):— At present, thoracic operations in the T. B. Sanitorium, Mangalagiri, are being attended to by the Cardio Thoracic Surgeon, Guntur General Hospital, Guntur, who has been designated as professor of Thoracic Surgery in the Guntur Medical College and Thoracic Surgeon, T. B. Sanitorium, Mangalagiri. Anaesthesia work is being attended to by one of the existing Civil Assistant Surgeons of T. B. Sanitorium at Mangalagiri. As there is no separate post for this purpose the services of one of the existing Civil Assistant Surgeons are being utilised after giving the Officer training in Anaesthesia in the Guntur Medical College, Guntur.

Due to heavy rush of work at the Guntur Medical College, the Cardio-Thoracic Surgeon is unable to visit the T. B. Sanitorium at Mangalagiri more than once a week. Therefore, the question of sanction of a separate post of Thoracic Surgeon at the T. B. Sanitorium, Mangalagiri and also Anaesthetist's post is being considered by Government. After examining the financial aspects involved in the creation of these posts and necessary funds are found, the proposal will be considered further by the Government.

re : Hardship experienced by the ryots owing to non-payment of dues by the National Tobacco Co., Ongole.

After examining the financial aspects involved in the creation of these posts and necessary funds are found, the proposal will be considered further by the Government.

శ్రీ ఎం నాగిరెడ్డి : — ఎన్నోకొన్ని యిష్టిడానికి అరుద వున్న అసైస్టులు సర్జను పెంచు అవుతున్నాడు అంటున్నారు కానీ మత్తు మందు యిష్టుకొనికి ప్రత్యేకంగా ప్రమాదంగా అయినప్పారే యిష్టు లగుతారు కానీ ఏ అసైస్టులు సర్జను అంటున్నా యిష్టుకొనికి వీలులెదు దీనిపటి ప్రమాదంకూడా ఉంటుంది అందువల్ల వంటనే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుకున్నాను.

శ్రీ మహామృత్ ఇబ్రహీం అలీ అన్నారి : — ఇష్టుకు చేయ్యున్న అగ్రసైస్టులు సర్జను స్నేహము ప్రమాదంగా అయిచ్చి యా ఈని తీసుకొంటున్నారు వేరే పోస్టు శాపికు చేయాల నేడి కన్నిడికేమలో ఉన్నారి.

re : Hardship experienced by the ryots owing to non-payment of dues by the National Tobacco Co., Ongole.

శ్రీ ఎం నాగిరెడ్డి : — ఈ పొగాను పండించే రైతులు గత సంవత్సర మంత్రాఖాదా రేటులు లేచి యినాచక్కావ రేట్లకు ఒక ఒకపేసీకా అమ్ముకోవడం జరిగింది. ప్రకారం శీల్మా ఓంగోలు తాలూకాలు ప్రబంధించి రైతాంగం నేపనల్ టొబాకో కంపెనీకి కోటి రూపాయల ఓలువ గల పొగాలు యిష్టుడం జరిగింది. వారు 80 లక్ష రూపాయలు వీరికి యిష్టులి రైతులు అడిగితే యిష్టుడు డబ్బు లేదు, తలువాత ఆంటున్నారు ఆ రైతాంగం ఆ నేపనల్ టొబాకో కంపెనీ చుట్టూ తిరగి లేక శాధపడ తన్నారు. వారు మొత్తం యిష్టులనిన డబ్బులో 25 శాశ్వత మార్క్రమే యిష్టుడు యిస్తాము, మిగతాది యిష్టుడు కాదు అంటున్నారు. రైతాంగం భాంకులనుచి ఐష్టులు తెచ్చుకొని వున్నారు. ప్రయివేటు మని తెంగర్పు సుంచి కూడా అష్టులు తెచ్చుకొనివున్నారు వారు బకాయిలా చెల్లించబోతే ఒక ప్రత్యులు చేస్తామంటున్నారు. ఇష్టుడు వంటల రచుణం వచ్చింది—సీలింగు బిల్లు వల్లకూడా రైతులకు ఎక్కుడా అష్టులు పుట్టడం లేదు. మరి ఆ కంపెనీలు రైతులకు యిష్టులనిన డబ్బు యిచ్చేటట్లు చేయడానికి ప్రఫుత్వం ఏమి చేస్తుంది? ఆ కంపెనీలు రైతులకు చెల్లించేవరకూ అంటునా యా శాంగంలనుంచి తెచ్చుకొన్న అష్టులు అడగుండా చూడటానికి ప్రఫుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఎం. మార్క్ రావు : — గౌరవ సభ్యులు రైతులు పొగాలు కంపెనీలకు పొగాలు యిచ్చిన తరువాత వారు డబ్బు యిష్టుడిలేనిని చేపారు. రైతులు ప్రయివేటు పార్టీలనుంచి తెచ్చుకునేదానికి ప్రఫుత్వ ఎక్కుపోర్చు ప్రమాదనుకూ విపీ సంబంధం లేదు. ఆ రైతులు తల్లా ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి యిష్టు కుంటూ ఉన్నారు దానిని గవర్నరు మెంటు కంట్రోలు చేసే పరిస్థితి అష్టుడూ లేదు, అష్టుడూ లేదు. 84 లో ఒకసారి ఇల్లా జరిగింది. మొన్న నే ఈ వ్యవహారం జరిగినష్టు సేటు ప్రెడింగు కార్బోరేట్ చేపను ఆఫ్ ఇండియావారి

ఇదికారులూ, మన సేటుమంచి దినికి సంబంధించిన ఆధికారియులకూడా అక్కడవ
వెళ్లి యింటర్ ఫియర్లు 500 టస్కులు కొనాలని-375 టచ్చులు కొని-మొత్తం
డబ్బులో వది పర్సింట్సు పట్టుకొని మిగణారి అందరి రైతులకూ యిప్పించడం
బంగింది. ఇందిరియువర్గులో రైతులు ఎస్టో-10, 15 ఉండురాల్సించి ఎన్నో
కంపెనీలకు యిచ్చుకుంటున్నారు ఇందియా గవర్నరు మెంటు మంచి అగ్రికల్చర్సు
డిపార్ట్మెంట్లో-వర్గు ఎన్ మిస్ట్రె ఎంపికలో కూడా “ట్రెడామ్సు ప్రోవర్చరుకు
సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వ సేటు ప్రైసింగు కార్పొరేషన్ చు ఒజంటుని పెట్టి
చేయాలి-ఇక స్కూలు ప్రభుత్వం ఆలోచన ప్రోండ కాలి ఇందివిన్యువర్లో
రైతులకు యివ్వశేషం చాంట్లో ప్రభుత్వం ఏర్పాత్రికం ఏమీ చేసే పరిస్థితిలో ఈదని
మనవి చేస్తున్నాము

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :— ఇదివరకు ఎస్టే టి. సి. రాలేదు. రైతులు
పొగాకు అమ్ముకున్నారు, వారు యిచ్చుదు డబ్బు యిస్యుడంలేదు ప్రభుత్వానికి
మోహర్ల రెస్పాన్సీలితి లున్నదని నేను మరవి చేస్తున్నాను. రైతులకు ఆ
కంపెనీలు డబ్బు ఇర్పుకపోతే వాయి మల్లా న్యిషసాయం ఎట్లా చేయాలి బాగ్యంపల
మంచి వారు కెచ్చుకున్న ఆప్యులకుగాను రైతులను ఒక్కిటి చేయడం ఇరుగుతున్నది
ప్రభుత్వంవారు ఆ కంపెనీలమీద తమ ఈలుకుబడిని ఉంఘోగించి రైతులకు
పేమెంటు జరిగెటట్లు చూడాలని కోట తున్నాము.

శ్రీ ఎం. మాన్స్ రావు :— ప్రయాపేటు కంపెనీలకు అస్వాదం గురించి
ప్రభుత్వానికి ఏమీ కంట్రోలు తేదని, ఏమీ చేయజాలచని స్పెషం చేస్తున్నాము.
పలాన చట్టంపకారం వాయిద చర్య తీసుకోడానికి వీలుందని నాగిరెడ్డారు చెఱితే
నేను యాక్కను తీసుకోడాకి తయారుగా ఉన్నాను. కానీ వీలు లేదు.
కి0 సంవత్సరాలనుంచి వారు నేపనల్ టొబాకో కంపెనీకి యిచ్చుకోవడం
ఇరుగుతోంది. మొన్న యా గ్రోయర్సుకు డబ్బు యిస్యులేదని గడవిడ అయిన
తరువాత, ఇట్లా ఇరగకూడదని ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఏమీ చేయాలి అనే
ఆలోచన వచ్చింది. కానీ యా రెండు సంవత్సరాలనుంచి ప్రయాపేటు డీలర్సుతో
జరిగిన ట్రోన్స్ న్నులో ప్రభుత్వం ఏమీ చేయజాలదని మనవి చేస్తున్నాము.

NON-OFFICIAL BILLS

THE ANDHRA PRADESH SUGARCANE (REGULATION OF SUPPLY AND PURCHASE) (AMENDMENT) BILL, 1972.

Sri M. Narayan Reddy :— I beg to move that the Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1972 be taken into consideration.

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

Sri M. Narayan Reddy (Bhodhan) :—Sir Before I refer to the content and substance of the proposed amendment I would like to refer to the recent decision of the Government of India with regard to increase in the cane price. I very much welcome this decision on behalf of the cane growers of the State. For the first time the Government of India has not only made an upward revision in the cane price at 2 rupees per 144 pound or 25/- per tonne but also revised the sugar recovery from 14 to 13.5. This price is now linked to basic minimum sugar recovery of 13.5. What are the implications affecting the growers as well as sugar industry in our own State? There was a feeling so far amongst various sugar factories that those factories which have a basic recovery of less than 9½ were not benefited by the present price formula. Keeping that in view and to meet their objection, the Government of India for the first time reduced the sugar recovery from 14 to 13.5 with the result even those factories which are not working well—which can be called sick mills with less recovery than 14 would also stand to gain under the present price formula. Against this background the real reason which prompted the Government of India to make an upward revision is that the sugar production in the country has gone down. So also the sugarcane cultivation during the current year in our own State—it has gone down by more than 1 lakh acres on account of the unremunerative price that is paid to the sugarcane growers for the supplies made to the various factories. With this increase it is expected that we would be in a position to produce more than 40 lakh tonnes of sugar in the entire country which is equivalent to our present consumption level. So also in our State we may be able to produce more than 3.5 lakh tonnes sugar during the next year on account of this higher price and we hope there would be less diversion for Khandisan manufacture. In this context the amendment is very important. Though the price is increased for the next year for the payment of the price to the sugar-cane grower by the factory, particularly private factories, unless prompt payment is made the sugarcane would not be forthcoming to the factories which again would result in the reduction of sugar production as a whole; industry would suffer—so also the consumers and the riots. It is in this context that I moved this amendment to the 1961 Sugarcane Act. This amendment is based on the amendment proposed and passed by the U.P. Government in January, 1972. This amendment is so important for the sugar industry and the cane-growers that the U.P. Government had to issue an ordinance incorporating this amendment to their Act of 1961 in 1971. Where the State considered it so important as to issue an Ordinance in the interests of cane-growers we could not do the same thing so far with the result I had to move this amendment. The second reason is that the Government has taken a stand on several occasions on this subject for the enforcement of payment of arrears of cane price. There is not much provision in the present Act to force the factory management to pay the sugarcane price within 14 days as stipulated in the Act and they expressed their helplessness to come to the rescue of the cane-growers. It is in this context only to arm the Government with additional powers by this amendment to force the factories to pay the arrears as well as

current payments to the cane growers for the supply of sugarcane I have moved these amendments.

The first amendment relates to interest. In the present arrangement even if the cane price becomes due or falls in arrears or if they commit default to pay sugarcane arrears there is no provision to force the factories to pay any interest on the arrears of sugarcane price with the result the factories have been exploiting this situation in two ways. Not paying the amount that they have drawn so far from the banks on the plea of paying the cane growers they have diverted that amount and made of this amount for other purposes than for which it was intended. Therefore I proposed an amendment in Sec 19 of the Principal Act of 1961 in which I have made a provision which says: "In the Andhra Pradesh (Regulation of supply and purchase) Act, 1961 in section 19, after sub-section (2) the following sub-section shall be inserted, namely: -

"(2) (a) without prejudice to the provisions of sub-section (3) where the occupier of the factory or any other person having control over the affairs of the factory fails to pay the cane price within 14 days of the date of delivery of cane he is liable to pay interest at 15% per annum from the date of due to the date of payment of the price of cane."

That is to say on account of this provision, it would be difficult and also expensive for the factories to withhold the arrears as they would be under an obligation. They would be liable to pay 15% interest. This is a safeguard against the non-payment which they cannot normally afford since amount they take from the bank is at lesser interest, but here they have to pay more interest at 15%. This would be a salutary provision and I hope this would be surely accepted by the Government.

Another amendment is—in the Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Act, 1961, in sec. 19, sub-section (3), the following sub-sections shall be inserted, namely:

"(4) without prejudice to the provisions of the foregoing sub-section, where the occupier of the factory or any other person having control over the affairs of the factory or any other person competent in that behalf enters into an agreement with a bank whereunder the bank agrees to give advance or loan to him on the security of sugar produced or to be produced in the factory, the said occupier or other person shall provide in such agreement that a sum not below 5% of total amount of advance or loan shall be set apart and be made available for repayment to cane-growers on account of the price of sugarcane purchased or to be purchased for the factory during the current crushing season and interest payable on the arrears, if any, of price of sugarcane supplied by cane-growers.

(5) Every such occupier or other person as aforesaid shall send a copy of every such agreement to the Collector and Cane Commissioner and any other officer authorised by the Cane Commissioner in this behalf, within 7 days from the date on which the said agreement is entered into."

The Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1972.

This means that the factories all over the country—so also in our State, particularly private factories every year get millions of rupees from the banks as advance credit. When they apply for advance credit they also say to the banks that half of the credit is needed for paying cane price to the cane-growers. After saying this, after representing to the banks that half the credit is needed for payment of sugarcane price at ears—in practice they would never pay as stipulated in the agreement with the bank. So this is a safeguard by way of amendment that where such a representation is made to the bank and on the basis of the strength of such a representation an agreement is entered into between the bank and a factory owner and amount is advanced or given to the factory then he will be under an obligation under this to set apart an amount of not less than 5% of the amount towards payment of cane price such an agreement has to be registered or lodged with the Collector and the Cane Commissioner within 7 days of the execution of the agreement. This is the safeguard under which 50% of the amount will not be utilised by the factory except for the payment of the cane price. The second is if they fail to utilise this amount for the payment of cane price, then the sugar that is lodged in the godowns and kept under the control of the Bank will not be released for sale either for the levy quota or for the free-sale quota with the result there would be enough safeguard and pressure on the sugar factories to part with the amount that they have taken from the Banks towards the payment of cane price. This is the salutary provision and I hope this will also be accepted as it is in the larger interests of the sugar industry and to safeguard the interests of the cane-growers.

There is another important amendment in Section 28 of the Principal Act wherein I have suggested that in the A. P. Sugar Cane Act 1961 in Section 28, after sub section (1) sub clause (d) the following clauses shall be inserted, viz., Section 19 (2), (a) 19 (4) (g) and (5)—here in the Principal Act, it is provided that for any violation of the provisions of the Sugar Cane Act, there is a punishment provided by way of fine for the first offence to the extent of Rs. 500, for the second offence or the continuing offence a fine to the extent of Rs. 1,000 per day. Apart from putting the obligation on the factories to pay and also the agreements entered into with the Banks, it could not carry the full effect unless it is also made an offence. Therefore, by the amendment of Section 28 of the Principal Act, it is a general section for violation of every provision, we are adding a sub-section in Section 23 to the effect that the 'mere violation in the case non-payment by itself constitutes an offence and if that is proved, the Court can levy a fine of Rs. 500 for the first offence and for the continuing offence, Rs. 1000 per day. That means, any arrear, whatever the extent of amount of arrears to be paid to the cane grower every day of delay would result in the fine of Rs. 1,000 per day to be levied on the factory. Therefore, on account of this provision, I hope and it is expected that there would be no violation of this particular provision

The Andhra Pradesh Sugar Cane (Regulation of Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1972.

and the cane growers would stand to gain, as in the past, we have seen that lakhs of arrears under each factory for one year, in some factories two years and in some factories three years could not be paid to them for the lack of effective provisions in our Act.

Madam Chairman as I submitted already, these provisions were brought by the U.P. Government in 1971 by an Ordinance which was later enacted in January 1972 in the larger interests of the cane-growers and after passing of this amendment in U.P. now, there is no threat or scope for keeping any amount in arrears towards the payment of cane price to the cane-growers. Since these provisions are very much relevant to our State in the larger interests because the problem and situation being common to both these States, there would not be any objection.

I just heard the hon. Minister accepting the amendment, but saying that he would himself bring. Since he has said that he would bring these amendments on behalf of the Government very soon, I would also refer to three or four other matters which can be included in the proposed amendment of the Government. Normally we seem to be labouring under the impression that every amendment should be brought by the Government. It is not so under Parliamentary Practice. If any amendment acceptable to the Government is brought by any member, it is normally accepted and made part of the Act to avoid delay and duplication of the same matter and save public funds. But here the hon. Minister has chosen his own course to which he is very much entitled. According to him it would be brought in the next session without any delay. Meanwhile the amendments can be published by an Ordinance after the prorogation of the Session so that we can enact the same amendment in the next Session. In passing I suggest some more amendments to his kind consideration.

(1) There is no effective provision for the collection of cane purchase tax. The present machinery as well as the legal position under the 1961 Act is very cumbersome and lodged in favour of the factories. In the very procedure, there is an inherent lacuna or short comings in the provisions for the payment of the purchase tax. Therefore, I would suggest that it should be seen by the hon. Minister by way of amendment for the cane purchase tax, which forms part of the general revenue as paid by the factory in lumpsum during the same month in which this tax is levied and collected. Now they can postpone this payment either altogether or to the extent of 50%. In addition to that they have already postponed all the arrears of amount to the extent of nearly a crore of rupees. For that there should be an amendment.

(2) Secondly about the confiscation of the vehicles and way bridges where they violated the provisions of the Act.

(3) There should be an amendment in the agreement that is entered into for the supply of sugar cane between the factory and the

The Andhra Pradesh Sugar Cane (Regulation of Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1972.

sugar cane growers; under the 1966 Sugar Cane Control Order wherein the word 'agreed price' between the cane-grower and the Factory Management should also be included. There is scope for any amount of amendments to bring the Act upto-date, in keeping with the times and on the model of the U. P. Act, I would suggest not only these three amendments which I have now proposed in this Bill but several other amendments might have to be proposed. I hope, the hon. Minister would accept this proposition and bring all these amendments as a comprehensive measure and see they are promulgated as an Ordinance after the prorogation of the Assembly so that we may enact the same in the next Session.

శ్రీ కె. వెంకటరమ్యా: — అధ్యక్షా, నారాయణరెడ్డిగారు ప్రాపోక్ చేసిన అమెండ్ మెంట్లు మేము ప్రభుత్వము ద్వారానే ప్రవేశపెడతామని చెప్పాను. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను కాబట్టి వారిని విత్క్రా చే ఈ కో వా 1 ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: — నారాయణరెడ్డిగారు ప్రభుత్వపొట్టిం చెంటలేదా? వారికి స్గీగు, బిడియము ఎంచుకు?

శ్రీ కె. వెంకటరమ్యా: — నారాయణరెడ్డిగారిని దీనిస్థివీక్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యమ్, నారాయణరెడ్డి: — ఎంర తై ములోపల తీసుకువస్తారో తై ము చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: — మేము కూడా మాట్లాడాలని అనుకోంటున్నాము. అది అయినతరువాత...

శ్రీ కె. వెంకటరమ్యా: — దీనికోసము కాలయాపన చేయవలసిన పనిలేదు. మింతా నాటిపైన చర్చ చేయవచ్చు. మేము ఎట్లాగూ అమెండ్ మెంట్ పెట్టింతున్నాము కాబట్టి వారిని విత్క్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Sri Ch. Parasurama Naidu: — Madam Chairman, this is a very important subject on which the collective opinion of the House will have to be brought to bear. I also agree that so many other amendments are necessary and therefore, this has to be withdrawn and a comprehensive amending Act will have to be brought forward. And

The Andhra Pradesh Sugar Cane (Regulation or Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1972.

for that purpose I will try to make my contribution on the subject, Sugarcane industry is a very important industry. It is perhaps one of the very few industries which bears profit. It is an industry relating to the largest agricultural community. It is an industry which can be very well expanded. We have sufficient land and resources which can bear cane and which can enable us to manufacture sugar for purposes not only of the needs of the State and the country but also even for export. When there is so much scope, when there is so much expansion possible, the industry has been throttled. In the year 1961 an enactment had been made after a great lot of agitation. Some of us had the occasion to fight for those ryots. And some of us had the occasion to fight with the factories for securing those rights and we have seen that the enactment has sufficiently been frustrated in the matter of implementation.

My good friend, Sri Narayana Reddy has suggested imposition of 15% interest on the arrears of payment may be sufficient, I submit that it is not sufficient. This sort of a clause, the factories can easily get over. They have enough economic power over the ryots. They have enough of control over the ryots. They can simply take anti-dated acquittances and get over this sort of provision. Something very serious will have to be done. There is already a rule that within fourteen days, payment has to be made. But, this rule has been violated and honoured in the breach. This rule is there as a dead-letter. It has never come into effect. For years, the arrears are there. Therefore, a penal provision should be imposed—a sentence of imprisonment—that alone can bring to book this huge economic power to order.

And then Sir, there are other things which have to be controlled. There are several malpractices and defects. There is a malpractice of weighment. Approximately 10 to 15% of the cane which has been delivered by the ryots has been simply knocked away by wrong records of weighment. Therefore, there shall be a machinery whereby the Ryots' Organisations are recognised and their representatives are posted on payment by the factories themselves. And the Ryots' organisations will have to certify that weighment is correct. Then alone, the receipts will have to be revalidated. I know also of cases wherein the ryots have been driven to pledge their delivery receipts for the purpose of securing money. Whenever the factories obtain money from the banks, it is not 50% that will have to be allotted for the purpose of paying the arrears, but the entire amount. After all, it is by pledging the sugar bags that the money is obtained. Therefore, the entire amount will have to be first ear-marked for the purpose of paying the arrears. Why shall this industry have the privilege of paying at a later date? After all, they are the purchasers

The Andhra Pradesh Sugar Cane (Regulation of Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1972.

and the ryots are the sellers. The money will have to be paid immediately on the delivery of the cane. Why shall these people be placed at an advantageous position of trading on the credit of the ryots? The ryot labours for the whole year, he gets cane, delivers it and then he does not get payment. It is really a great injustice. These factory owners shall be placed on the same level as other traders and be made to pay on the very date when the cane is delivered. They cannot accumulate sugar bags and then treat them as their own property and obtain money from the banks and then make payments. This is a very serious matter and any failure to pay will have to be penalised with a sentence and no amount of mere economic disadvantage is going to correct these factory owners.

Then there is the other thing. These factory owners have become political power. They have also been exploiting the ryots in a particular situation. The factory owners have the power to issue cane permits. The ryots are in competition for the purpose of securing cane permits because the cane attains maturity in about the month of January and it will have to be crushed before March 15th in order to get the best yield. After March 15th the cane begins to deteriorate particularly in the areas where there is no irrigation facility. The power to issue cane permits will have to be taken away from these factory owners, I know that the factory owners are in a position to influence the Assembly elections themselves. Even our Ministers have been compelled to go and beg these factory owners for the purpose of securing their candidate's success. In my own area it is happening. Therefore, this will have to be removed in order to safeguard democracy. This economic power in the hands of the factory owners will have to be removed.

There are ever so many things I can detail any number of these factors. What is therefore required is not merely an assurance from the Hon. Minister that he will bring an amendment, what is necessary is that a Committee will have to be constituted for the purpose of enquiring into all these factors. Mr. Narayana Reddy has promised to provide so much information for the purpose of amendments. So, public opinion will have to be brought to bear. For this purpose, the Hon. Minister may make a promise that a Committee will be constituted for the purpose of knowing full-well all the difficulties ever since 1961. Already more than eleven years have passed. This accumulated experience will have to be brought to bear for the purpose of bringing in a comprehensive measure to safeguard the ryots and to improve the industry. The industry will have to be improved. It can be made a foreign exchange getting industry. When there is so much scope this Bill of Sri Narayana Reddy may will be withdrawn. But, the Hon. Minister also should make a promise on the floor of the this House that he will constitute a Committee for the purpose of securing public information and enquire into and making comprehensive suggestions for the purpose of amending this enactment so as to suit all the needs necessary and make it upto-date. With these few words, I resume my seat.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు.—“ధ్వనికా, యా అమె డింగ్ లిలు—ఆంధ్రప్రదేశ్ షుగర్ కెన్ రెగ్యులేటన్ ఆఫ్ చెప్పయి అంగ్ ప్రైవేట్ లిలు—చాలా ముఖ్యమైనటు వంటిది అందులో నారాయణరెడ్డిగారు యా విషయాన్ని పొర్లమెంటులో యిక్కడ తుణ్ణంగా స్టడిచేసినటువంటివారు మంత్రిగారు దీని అంగీకరిసే శాగుండెడి, కానీ హాంసపాదు పెట్టారు, ఒక విషయము చెబుతున్నాను. జీన్న రై తులను విపరీతంగా యిండస్ట్రీయలిస్ట్స్ బిస్జినెస్ మ్యాగ్నెస్ట్స్ పీడిస్ట్రాక్ట్న్స్ న్నారు. కంటాయిమర్స్నిను కూడా వారు పీడిస్ట్స్ న్నారు. నిషాధికి చెఱుక, పండించే రై తులకు వారి చెఱకు ధరను చెల్లించుకుండా ఆ డబ్బును తమనద్ద చెట్టుకొని యిష్టమున్ని నప్పుడు చెల్లించే విధానము—చట్టములో పున్న నియమాన్ని తిరస్కరించి వ్యవహారించినప్పుడు, రై తులకు రక్కణ కల్పించాలని నచ్చిన అమెండింగ్ లిల్లుకు ప్రభుత్వము అంగీరించాలి, ప్రభుత్వమే తీసుకురావాలి. ప్రభుత్వ పక్షములో వుండే వారు తీసుకుచి వచ్చినప్పుడు దానిని బలపరిచినట్లు ఉత్తే ప్రజాసాధ్యములో ఒక గౌరవ సూచకంగా వుండేది మర మంత్రిగారు దానిని ఎందుకు అంగీరించడము లేదో నాకు అర్థముకావడంలేదు, అయితే మంత్రిగార్లు చల్లపల్లి రాజుగారు, వారందరు స్నేహితులు ...”

శ్రీ ఆకాని వెంకటరఘ్నం.—కాదు, మీరు ఇ మాటలు విత్తిద్రా చేసు కోవాలి

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—కారణము చెప్పితే సహాతుకంగా వుంచే—అంత కోపానికి వస్తే ఎట్లా—స్నేహితులు కారు, కాచపోతే రై తులకు విరోధులు అయి పుండాలి, దానిని వ్యక్తిరేకించడములేదుగా, రై తులకు డబ్బు ముట్టుకోవద్దని కోరుతున్నారు. వారికి యిచ్చేది యివ్వాలి, మా జీల్లాలో కవితేక్కురం జమీందారు పున్నారు, కొన్ని లక్షలు సంపాదిస్తున్నారు, రై తులకు చెల్లించవలసిందిచెల్లించడంలేదు, మరి వుయ్యార్లు జమీందారుగారు మిత్తులో కాచో తెలియదుగాని వారు సంవత్సరానికి మూడు కోట్లు సంపాదిస్తున్నారు, మరి రై తులకు డబ్బు యివ్వి నక్కరలేదా? యివ్వడప్పుడు యిచ్చేట్లు చేయాలని అమెండింగ్ యాక్టు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వము హార్టించవద్దా? ఎట్లా చూచినా దీనిని వ్యక్తిరేకించడములో న్యాయము లేదు, నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పారు, పరశురామనాయుడుగారు సుశ్పష్టము చేశారు, యా ముర్క యిండస్ట్రీ పెట్టుబడిచూరుల కేతులో వుంది, నా చెస్తున్నప్పుడు ప్రాప్తి కంపెనీని—పీటాపురము రాజుగారు మిల్లు పెడితే—తెల్ల దొరలు స్టోర్స్ నిమ్మము చేసుకున్నారు. సామర్లకోటులో దక్కన్ షుగర్ కంపెనీని, తెల్ల దొరలు యా కేవ్ ను అభివృద్ధిచేయడానికి ఒక ఫార్మ్స్ ము పెట్టారు. తరువాత కాంగ్రెస్ పుణ్యమా అంటూ నల్ల దొరలు కంచూదు అయినారు. ఈ నల్ల దొరలు జమీందారి విధానము రద్దు అయినప్పటికి—పరిక్రమలదారులక్రింద తయారు అయినారు. ఉదాహరణకు చెబుతాను, వుయ్యార్లు జ్ఞాపరి సంవత్సరానికి మూడు కోట్లు సంపాదిస్తున్నది. చాగల్లు ఒకటిన్నిర కోట్లు, అంధ్ర షుగర్స్ పెద్ద

The Ardhra Pradesh Sugar Cane (Regulation of Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1972.

భూసాగ్నిలో వున్నటువంటివారు మూడు కోట్లు సంపాదిస్తున్నారు, ఉత్సవ, కోట్లు సంపాదించారు. వంచార ధర ఎందుపు పెరుగుతుంవో తమకు తెలుసు. ఈ స్థితులలో, రైతాంగము సంవత్సరాలతరబడి కషటపడితే, వారికి రావలసిన డబ్బును ఎగవేసేప్పుడు, దానిపైన, అది యచ్చేప్పుదు యింటరెస్ వేయడము తప్పా అని అదుగుతున్నాను, 15 పర్సంట అడిగారు, తప్పా? పోతే బ్యాంకునుండి వారు తీసుక న్న డబ్బునుండి తక్కామే పీరికి పేచేయమనడంతప్పా అని అదుగుతున్నాను యాక్కము వాయిటేట్ చేసే పెద్ద ఆ సాములకు తగినటు వంటి పీనల్ ప్రావిజన్ వుండడము తప్పా అని అదుగుతున్నాను ఏ కోణము నుండి నుచిపా యాఅమెండింగ్ ఆక్టు చాలా సహారుకంగా రేప్పుల్ కొట్లుక్కో చిన్నవారిని రక్షించే విధంగావుంది. పోతే యింతకు ముందే మగర్ మిల్స్ ను పేప్పులైట్ చేయాలని తీర్చానము పాశు చేశాము. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు, యాంగా యా చిన్న సంస్కరణను చేయడానికి పెద్దగా తటపటాయించే వని లేదు అందుచేతమ్మిగారు దీనిని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (సాగరిః టు. ०) .—అధ్యక్షా, ఈ అమెండింగ్ యాక్టు రైతులకు చాలా అవసరమైనటువంటిది చెబుకు పండించే రైతులకు నెలింతరబడి డబ్బు అందడము లేదు. ఈ బిలులో 14 రోజులలో డబ్బు చెలించని ఎడల 15 పర్సంటు యింటరెస్ యివ్వాలని నారాయణరెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టడము కలిగింది కానీ యింటరెస్ యివ్వాలసిందంచే, యింటరెస్ యిచ్చేరి వాంది గదా, ఎప్పుడైనా డబ్బు యివ్వారమ్మనవి ప్రాక్రికి ఉన్నాను వారి తాలూకు డబ్బును అడర్ కైన్గా వాడుకొని కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత యిచ్చే అవకాశము ఏర్పడుతుంది అటువ టోచి ఏమి లేకుండా నిరిపంగా అన్ని రోజులలో పేమెంటు చేయాలని పెడితే శాసుంటుచి. పోతే రికవరీ బేసిన్ మీద మగర్ కేన్ కై నీన్ ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది—1965 కు ముందు నెంట్లు గవర్ను మెంటు ఫిక్సుడ్ చేటు టన్ను ఒక్కాంటికి యింత అని వుండేవి—కానీ రోజు తరువాత రికవరీ బేసిన్లో, మగర్ కేన్ కై నీన్ ఫిక్స్ చేయడములో, వై నేటు ప్రాక్రికి అన్ని ఆ రోజు 10.5 ; 11 కూడా రికవర్ అయినటువంటివి, అని యావాటి శరకు 9.4, 9 జరకు రికవర్ కేసి వచ్చి ఆగిపోయినాయి అంచే ఎండకు రికవర్ ప్రాప్త అయిందో పరిశీలించే అవకాశము ప్రశుత్యానికి లేకుండా పోయింది ఈ రికవరీ బేసిన్ గాకుండా మినిమం వై నీన్ రికవరీ మీద యిస్తూ, వారికి వచ్చే ప్రాప్తిట్ను బట్టి చెరుకు సప్పయి చేసే రైతులకు రేటు, ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను తరువాత మగర్ ప్రాక్రికి టన్ను ఒక్కాంటికి ప్రిట్ డిపాటిట్ మూడున్నర చోప్పున రిష్టు చేస్తే, వేల రూపాయిం ప్రిట్ డిపాటిట్ అయింది కానీ రానికి యింటరెస్ లేదు. కి పేమెంటు లేదు, పేర్ కేసిట్లో అయినా కలపడానికి అవకాశము కల్పించలేదు, అదే విధంగా

సమ్మన్ అవోంట్ పున్నా దానికి యింటరెస్ట్ యివ్వడం లేదు, రైతు ఒక బస్తా యూరియా తీసుకున్న ఆయన దగ్గర నుడి యింటరెస్ట్ కల్క్ చేస్తున్నారు, కాని రైతుల డబ్బు వేల రూపాయలలో పున్నా ఫౌంట్ కీస్ వారు మినిమం యింటరెస్ట్ కూడా వే చేయడం లేదు యిది చాలా అవ్యాయము, అందుకని పిటి అన్నిటికి సంబంధించి ఒక సమగ్రమైనటవంటి అమెండింగ్ బిల్లును తీసుకు రాంపాలని కోరుతున్నాను. పోతే మగర్ కేవ్ బైలాన్ లో ప్రతి షేర్ ఒక్కాంటికి మిమం 10 టన్స్ సప్పయి చేయవలసి వుంది; లేనపుడు పెనాటీ వేస్తే వారి దగ్గర నుడి కల్క్ చేయాలనే పుద్దేశ్సిన్ బైలాన్ లో కనబరుస్తూ దానిని 72 వ సంచత్స్వము నుండి అమలు ఇరుపుమని డైరక్ట్ నే యివ్వడం జరిగింది. ఫౌంట్ పొరు చేసేపుడు షేర్ కేపిటల్ ప్రజల నుండి 50 లక్ష పరక ఎసూలు చేసే పద్ధతిలో ఒక ఎకరము వున్నటవంటి రైతు నుండి 1,000 షేర్ కేపిటల్ తీసుకుంచే వది షేర్ నే క్రింద ఇస్ట్రీషన్ చేశారు, ఒక ఎకరము కలిగి 100 టన్స్ వండించే రైతే మో ఫౌంట్ షేర్ కేపిటల్ నిమిత్తం యిచ్చే పద్ధతిలో ఏ మాత్రం అవకాశం ఘండదు, కనుక బైలాన్ నుండి దానినీ ఎలిమినేట్ చేయాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకుండా వ్యాపారమైనాను.

శ్రీ బెంగటూరు (మేమూరు) : - అధ్యాతా, నారాయణ రెడ్డిగారు ప్రపాటేశ్వరు బీల్లు ముఖ్యంగా తెలుకు రైతులకు చాలా పుపయోగపడే బీల్లుగా ఘండి, మంత్రిగారు త్వరలో అమెండుమెంటు తెస్తాపని చెప్పారు, మంత్రిగారికి తెలుసు, తెలుకు రైతుల కప్పుళాబు, కనుక ఎప్పుడో తీసుకుని వస్తామనే లిదులు పెంటనే తీసుకువచ్చి త్వరగా ప్రపాటేశ్వరు దానికో వున్న లూచ్ హోట్స్ ను తీసి వేసే ప్రయత్నము చేస్తే బాగుంటుంది. ఇంట కెప్పే విషయము ముఖ్యంగా వుంది, 15 పర్పుంట్ యింటరెస్ట్ అన్నారు, అది చాలదు, 15 పర్పుంట్ ఇంటరెస్ట్ అన్నపుడు వారు ఈ పర్పుంట్ యింటక్కెళ్లకు యిచ్చుకొని, 15 పర్పుంటే గదా మా కష్టము వచ్చినపుడు ఇస్తాము లే అంటారు, మా గుంటూరాలో టుకాకో కంపెనీవారు చాదాపు రైతులకు పది కోట్లు కాకీ వుంటే అడిగినపుడు ఆప్యవలసినదానిలో ర పర్పుంట్, 10 పర్పుంట్ యిస్తున్నారు, అదే విధంగా కేవ్ బైలింకు యిస్తే చాలా పష్టము, కావ్ అవ్ క్రిపెషన్ ఎంట పెరిగింటో మంత్రిగారికి తెలుసు, అమోనియం సభైటు వండర రూపాయలు వున్న రైతులు తల తాకటు పెట్టి పొచ్చు వడ్డిల మీద లీసుకువచ్చి వారికి శాందరగా దయ్య ముట్టక పోవడమువల్ చాలా యిబ్బాదులు పడుతున్నారు. గౌరవ సభ్యులు చాలా చక్కని మాచనలు చేశారు, అని అన్ని మంత్రిగారు దృష్టిలో చెట్టుకొని సమగ్రమైనటవంటికి తీసుకువస్తారని ఆశిస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(Smt. D. Indira in the Chair)

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదిసేవలీ) : — అధ్యాతా, ఇటువంటి చట్టం తెచ్చే దానిసురించిగాని కీని అవసరం గురించికాలి ఎవరికి పేరే అథిప్రాయం లేదు. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా ప్రథుతావ్యాపికూడా ఇదే అథిప్రాయం ఉన్నదనే విషయం

re. Hailship experienced by the ryots
owing to non-payment of dues by the
National Tobacco Co., Ongole.

పూస్తే రోలో ఉన్న కౌచిగ్గం గ్రాహించవచ్చు వదేపదే యా సగర్ మిల్లుర్ను
గురించి ఉన్న రొమయిద వచ్చినప్పుడు అనేకసారలు అనవచియత ప్రకటించడం
జరిగింది. అనే విషయంలో రోవాయిక ఉండవమృకాని రైతు లోలిన కేవ్ కు
సరయిన దర ఇచ్చే విషయంలో ఆచారించుత వ్యక్తం చేయడం మంచిది కాదు.
అనేక మిల్లుల ఉండవమునులు రైతులు ఇచ్చే డబ్బు ఇవ్వుకుండా నోటులు ప్రాసి
ఇచ్చి వాయిదా చేయడం జగగుతున్నది. ఈ మధ్యలో మిల్లులు కనుక దివాళా
తీసే పరిస్థితి కనక వస్తే రైతుకు రావలిన డబ్బు రావడంలేదు. చెరకు వంటను
గురించి రోచిస్తే ధానిక రైతుకు పెట్టుబడిక్కింద ఎంత ఖర్చుతున్నది మన
కండరకూ తెలుసు. ముఖ్యమిగారికిహాదా కాగా తెలుసు. అనేక సందర్భాలలో
వారి ఖర్చులగురించి ఇంక్కుడ చెప్పడం జరిగింది. ఎంతో ఖర్చులు చేసి రైతు
అప్పులు చేసి చెరకు కొట్టి ఘాయ్కప్పికి లోచనప్పుడు ఆయనకు ఇచ్చే డబ్బు అలవ్యం
చేసి అది ఎప్పుడు కొర్కెలో తెగయని పరిశీతి ఉంచే రైతు నష్టపోతాదు. ఈ
విషయంలో 14 రోజులలో రైతుకు ఇచ్చే డబ్బు ఇచ్చితిరాలని చట్టంలో ఉన్నది.
కానీ 11 రోజులలో ఇవ్వడంలేదు రైతు బయట ఇచ్చుకునే వడ్డి ఘాయ్కరివారు
ఆరైతుకు ఇవ్వాలి ఈ ఘాయ్కప్పివారు రైతులు బయట తెచ్చుకునే అప్పుల వడ్డి
రైతులకు ఇవ్వాలి 14 రోజుల తరువాత ఘాయ్కరివారు ఆ వడ్డి రైతుకుఇవ్వాలి.
15 శాతంవరకూ వడ్డి ఇచ్చేటుగా చట్టంచేసి ఆ 15 రూ.లు వడ్డి వారికి ఇచ్చే
ఏర్పాటు చేయాలి. ఘాయ్కరి డబ్బులోంచి సూటికి 50 శాతం కేవ్ గ్రోయర్సుకు
ఇచ్చే ఏర్పాటుకూడా చేయాలి. ఈ విధంగా చేసే తప్పకుండా ఘాయ్కరివారు
రైతులలు వారు లోలిన కెరకు పెంటనే డబ్బు చెల్లిస్తారు. అందుకని సూటికి
50 శాతం రైతులకు ఘాయ్కరివారు డబ్బులోంచి రైతులకు ఇచ్చే ఏర్పాటు
చేయాలి ఉత్తరప్రదేశ్ లో యా విషయంలో 71 లో ఆర్డినేషన్ తెచ్చి 72 లో
చట్టు చేసారు. యా రూ.పేచా మన రాష్ట్రంలోకూడా మనం ఒక ఆర్డినేషన్
ద్వారా ఇది అమలుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుకూడా మనకు వేరే
చట్టం క్లాడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కానీ ఇప్పుడు మనం సెప్పెంబరులో
ఉన్నాము. నవంబరుమంచి చెరకుసీసను ప్రారంభిస్తారు. నవంబరులోవల ఆర్డినేషన్
తేడపోతే ఇబ్బంది కలుగుతుంది. కాబట్టి పెంటనే ఆర్డినేషన్ ద్వారా ఇది అమలుచేసి
అసంగ్లి మిటీంగ్సు అవుతున్న ప్పుడు చట్టం చేయాలి అప్పుడు చట్టం ఆమోదించ
వచ్చు. ప్రభుత్వం ఇంకంచే సమగ్రముయున చట్టం తేచాలి. ఈ అనంతి
అయినపెంటనే ఆర్డినేషన్ తెచ్చి వచ్చే అసంగ్లి లో చట్టం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాని పెంకటరత్నం :—ఎధ్యానా, అమెండుసెంటు తొంగరలో తెచ్చే విషయం నేను ప్రారంభంలోనే చెప్పాను. ముఖ్యమంత్రిగార్డి కూడా చెప్పాను. సవరణలు మేము తెస్తమని చెప్పినప్పుడువాత ఇంత చర్చ అవసరంతేదు చర్చ సందర్భంలో సభ్యులు కొంతమంది ఇబ్బందికరంగా మాట్లాడాడ. అది మర్కాదకారు. ఉయ్యారు మగరు శాంక రి ప్రస్తాపప్పటినుంచి అంచె 1938 నుంచి వని చేపున్నది మగర్ కెన్ గ్రోయర్స్ ఎష్ట్ సుగాలు మాపు బాగా తెలుసు ఇప్పుడు ఎవరూ కొట్టగా నేరువళసిన పనిలేదు నేను మగర్ కెన్ గ్రోయర్స్ శక్రటరీగా చాలాకాలం పనిచేశాను. అలాగే టస్టుమ సభ్యులు శ్రీ రావుగారు అలాగా మాట్లాడడం బాగుగాలేదు ఈప్పుడు ఇది తెచ్చినాన్నసు కనక సారాయిం రెడ్డిగారు విత్తీక్రా చేసుకోవాలని రోరుపున్నాను.

Sri M. Narayan Reddy :—Madam Chairman:

On the solemn assurance given by the hon. Minister that he would bring this measure on behalf of the Government in the next session, I seek leave of the House to withdraw this Bill.

Motion moved.

Mr. Chairman :—Now the question is :

“That leave be granted to withdraw the Andhra Pradesh Sugarcane Regulation of Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1972.”

The motion was adopted

(b) NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

re : NATIONALISATION OF FOREIGN OIL COMPANIES

Sri V. Srikrishna :—I beg to move the following non official resolution :

“This House recommends to the Government of India to nationalise the three Foreign Oil Companies operating in India namely Burmash Shell, Esso and Caltex in the national interest and in the interest of the job security of oil workers employed in these companies.”

ఈ శిర్మాను యిప్పటి పరీక్షలలో చాలా అనుమతి మనం ఏపివెఫి కార్బ్రైకమాలు చేయాలనుకున్నప్పటిని కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బులేదనడం ఇరుగుతూంది. ఎన్నో విధాల ఆదాయం వర్షే కాలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధినంతో ఉన్నాయి. మనకుమాత్రం ఆటువంటివి ఏమీలేను థారఫెచానికి ప్రాతంత్ర్యంవచ్చి డిస్ట్రిబ్యూషన్ స్టోర్సులు అయినప్పుడు మనదేశం స్వయంపోవడంగా ఉండాలని, విదేశ పెట్టు బడుల దోషిదివిధానం తగాలని చెబుతూకూడా ఈ విషయంలో వత్తనాక నడుస్తున్నాం కై ర్యంగా మనంచేయబడిన ఘనలు భీమి చేయసంతేశు.

ఉదాహరణకు ముఖ్యంగా మన ఆర్థిక వ్యవస్థలో చాలా కీలకమైనటువంటి రంగం అయిన యొ నూనె పరిశ్రమను తీసుకించే యిప్పటికే కూడా విదేశి సంప్రదాలయొక్క ప్రయుషేటు వ్యాపారమైన యొక్క పట్టమాత్రం దీనిపొద చాలా పొచ్చుగా ఉంది మన జాతీయ ఆదాయానికి నష్టం కలుగుతోంది, మనము విదేశి మారక వ్రద్ధి ప్రయుషేటు కొరకు యిది కారణా అనుతోంది. మనము దేశములో నిత్యం వాడుకునేటటువంటి యొ నూనె, కెమికల్స్ నిశాశ్వర వస్తువుల ధరవరల విషయంలో కూడా చాలా నష్టం ఉరుగుతోంది. అది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య కేంద్రానికి కూడా మనము కొంత డిఱం యిచ్చి సిపార్స్ చేసి అది శ్వేరగా ఐరోపిటువంటి సమస్య ఇదివరకు పారమెంటులో చర్చలు సరిగాయి. అనేక రకములైన పద్ధతులలో దేశములో ఉన్నటువంటి విధిధ వర్గాల ప్రకలలోను ఆందోళనలు జరుగుతున్నాయి ముఖ్యంగా పెట్రోలియం వర్కర్స్ వారి యూనియన్స్కూడా వెద్ద యొప్పున ఆందోళనలు చేస్తున్నాయి. ఇది కేంద్రప్రభుత్వయొక్క అలోచలో ఉన్నటువ టి సమయంలో మనశాసన సభనుంచికూడా ఒక తీర్మానంచేసి వంపి, చక్రం ఆవసరం అని నేను భావిస్తున్నాను, మన దేశంలో ఆవరేక్ చేస్తున్నటువంటి ప్యాక్చు చేశాడు సంబంధించినటువంటి మూడు పెద్ద కంపెనీలు ఉన్నాయి, అవి యొమిటుచే బిర్యాపెల్, కాల్చెక్స్, ఎస్పోలు ఈ మూడు కంపెనీలు గత 14 రంవిస్పరమైలలోను మనశికంచుంచి యితర దేశాలకు లాభాలు పొంది తూ యికిడ ఉన్నది ఉంచగా తరలించుకు పోయినటువంటివి తెగ్క వేసే 10 వందలు 48 కోట్ల రూ.లు ఉంది అందులో మార్కెట్టింగు అకౌంట్ క్రింద 742 కోట్లు, అట్లాగే రీఫైనింగు అకౌంట్ క్రింద 303 కోట్లు ఉంది. ఈ 14 సంక్షరమ లలో యొవరేక్ కనక మాసినట్లయితే మార్కెట్టింగు అకౌంట్ 54 కోట్లు, రీఫైనింగు అకౌంట్ క్రింద శిక్కోట్ల వారు యొక్కద సంచి సంవత్సరాని 76 కోట్ల యొక్కదనుచి తరలించి వంపి స్తున్నారు 1969 నుచి యొ యొవరేక్ కంచె యొక్క వేపోపోంది. అంచే యింకా ముందే పోయినకొలది వీళు యొ రకంగా మనదేశం నుచి లాభాలు పొందడానికి 1969 లో 81.91 కోట్లు పోయినాయి. 1972 లో 72.64 పోయి నాయి ; నుమారు 100 కోట్ల రూపాయలు వారు మన దేశం నుచి సాలీనా లాభాలు తరలించుకొని పోతూ ఉంచే మరము చూస్తూ కూర్చునే పని మంచిది కాదు. 100 కోట్లు రూలు మనం మిగిల్చుకోనే అవకాశం ఉంటుంది. అందు చేత దీనిని నేడవులై చేయడం ముఖ్యమైన విషయం అని చెబుతున్నాను. ఈ మూడు కంపెనీలకు 1972 లో 102 కోట్లు, 1971 లో 188 కోట్ల రూ.లు లాభాలు వడ్డినవి. 1972 మార్కెట్ 144 కోట్ల లాభం వచ్చింది. ఈ రకంగా లాభాలు తీసుకున్నటువంటి కంపెనీల విషయంలో మనము వెంటనే తగినవర్గాలు తీసుకొని ఆ లాభాలు వాటు తీసుకోకుండా మనము జాతీయు కేసి నదుతున్న ట్లయితే యొ లాభాలు మన జాతీయ ఆదాయంక్రించడ ఉంటాయి, మన దేశం యొక్క అర్జవ వెంచదానికి ఆవకాశం ఉంటుందని ముఖ్యంగా యొ తీర్మానం మనం చేయవలసి ఉంటుందని మనవిజేస్తున్నాను, ఇప్పటికే ఈ 20 సంవత్సరములు

బోపిడిలు కొనసాగుచడం అని నన జాగ్రస ఉచాయారి వె చవలిసి అవసరం ఉంది. అట్టగే గత 4 సంవ సురమంలో పీరి. 109 కోర్టు రూలు యిస్ట్రెషన్ తే వాళ్ళకు లాఫం 110 కోర్టులో 60 పశ్చాతు చచ్చించ 10.5 కోర్టు వాళ్ళ చెట్లుబడి చెట్లితే 55 కోర్టు రూలు మౌర్ రిక్ రిక్ పశ్చాతు చెట్లిన పెట్ట బడి 10 తే ఆధిక లాఫ లు తీసుకువెడుత న్నారు, వాళ్ళ లుస్సాటికి వెట్టిన పెట్ట బడి 10 తే ఆధిక లాఫం తరలించుకోయారు. కాబట్టి మంచు లు ఒకా వాట్టి చూసి ఏగివలసి అవసరం లేదు, వాళ్ళ మా జాతియ రిక్రైమును, ఈ ఇంచన్ ర్యాల్ కంపెనీ చేసినటువటి ఆర్జ్యమాను కూడా చాలా విధి ప్రచార కరంగా తయారయినటువంటి పరిస్థితి ఉంది. 1970-71 వాడు ర్టెస్ కని, యి చ్యోట్ మెంట్స్ కాని. ఈ ట్ట సెట్స్ కాని మొత్తా అంటే ఇంచి 62.9 కోట్లు అయితే డివిడింప్స్ ప్రిందంగా నూరు కోల్డ్ ఎం తో సెట్స్ 10 పశ్చాంటు తీసుకుపోయారు మన ఉద్దారన్ ఉండాల్ కి, ఇంచ్ ఇంచ్ గాపి అన్ని చూసినటుయితే మొత్తాల్ ఇంచ్, 31 ట్ట కోర్టు, ఉంటే పెట్లుకి మాత్రం దానికి చాలా రెట్లు ఉండి, కాని మన ఇండియన్ ఆంగ్ ఊస్ నీ వచ్చిన డివిడెట్ రిప్రైటులు. వాళ్ళాలు 11.5 ర్యాంటు సెంగ్, 1.5 ర్యాండి. ఈ అయిల్ ఇంచెనీలు మన దేశములో ఉన్నట్టులు ఉంచి గుర్తి, నొక్కి ప్రిథా వం మన వ్యవస్థపట్ల యొట్టు ఉంది అనేదాని 10.5 ఇదాహరణ మన ప్రిమిట్ పెట్లుకోవాలి మూలుగా ఇండియన్ ప్రార్థన్ ఇంచ్ ఇంచెనీ రెంగ్ ప్రింట్ ప్రిట్ యాన్యువల్ రిపోర్టుచుండే 1971 మార్చి నాటి 11.5 ర్యాం ప్రాపణల పార్టీపారం పెరింది కాన్ నాట్ ప్రాపిత్ మార్చం ఇంట్లు ఇం యి తగింది. 1969-70 లో 20.4 కోట్లు వుంచే, 1970-71 వచ్చేట్టు 3 15.70 కు వచ్చింది. మార్కెట్ లే ప్రతి సిహివెన్లో వాంచించ్ గుల్ ఇంచెనీ మొత్తము వ్యాపారంలో 61.6 పశ్చాంటు ఉన్నాయ కా ఇంగ్ గా నొనికంచే తక్కువ యూ మూరు ఇంచెనీలు చ్చుట్టు, ఇం ఒడుకు వాళ్ళ యిన్ని లాభాలు సంపాదించి మన 10 ప్రమాదాల్ కి, ఇం ప్రాపి కోంత లోతుకుపోయి పాంచి లి చే వీళ్ళ యొస్సులు ఇం ఇంచు ది క్రూడాయల్ యి పోర్ట్ చేయుముతో వాళ్ళకు పెట్ ప్రిపి ఉన్నరి ఉ కూర్చిదాయల్ మనము యుంపోర్ట్ చేస్తామంచే అంగి, 10.6 రు ఒడినారి సోవియట్ యూనియన్ మనము కొనే రేసు ఇంచే త ఇం వగా ఇంస్ట్రునసి ఇంచే మన ప్రఫుత్యంక్రూడా అంగిరించి దానిని రిఫైన్ చేయడానికి యి కంపెనీ దగ్గరకు వెడితే మాద్యారాతప్ప ఎవరిద్వారాకూడా మేము రిఫైన్ చేయము అని చవక గా వచ్చేటు టువంటి నూనె మనకు రాచుండా చేశారు ఆ విషయం మన మంత్రిగారికికూడా తెలుసును అనుంటాను మనము 19.6 మిలియన్ టన్నులు క్రూడాయల్ ప్రతి సంవర్షం దిగుమతి చేస్తున్నాము ఇందులో 8.2 మిలియన్ టన్నులు ఫారిన్ అయిల్ ఇంచెనీలవాళ్ళద్వారానే యింపోర్ట్ అవుత్తుటువటి క్రూడాయల్ యిది రానురాను పెరగబోతోంది, 19.6 మిలియన్ టన్నులు 1971 లో మనం వాడుకుంటూ ఉంచే ..

శ్రీ శై. వెంగకరావు :— మేము అనలు అపోట్ చేయడం లేదు. ఇంత ఉపన్యాసం యొందుకు? మేము యునాసిమెస్ గా ఒప్పుకోబోతున్నాము. మేము యొంత ప్రోగ్రాసో దానినిబ్బి అర్థం అవుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీపత్రిష్టామ్ :— అది హాఫ్ట్ డ్యూప్లిక్ రాపాలికడా ఓచ్ సంవత్సరము లుగా మనము నిద్రపోయినాము. అంటే వాకు దానియొక్క నష్టం తెలియ లేదా అర్థం అనుతోంది. ఎప్పుడో తీర్మానం చేశాను.

శ్రీ కె. వెంగకరావు :— తెలియకటో తే యొందుకు ఒప్పుసుటూము.

శ్రీ వి. శ్రీపత్రిష్టామ్ :— ఇప్పుము ఒప్పుకున్నారు. మీరు ఒప్పుటానికి కేంద్రం ఒప్పుకోవాలి. 1974 కు ఒకి మిలియన్ ల న్ను లు నుము తీమ్మాబోతున్నాము. క్రూడాయల్ ప్రైస్ నీ 1968 లో 1.8 డాలర్ కోట్టుతు ఉన్నాడు. దానిని తగించిట్లాగా మనము వెద్ద పత్తిది చేసే కి పర్సీయలు తగించారు. తర్వాత 40 పద్మాంటు పెంచాడు. ఈ వేళ మూల 1.8. 1 కోట్టు రాబీ కోట్టున్నాంచే ఏస్ ఆయ్యుపోక్ ఎన్నిటి కంపెనీ మిడిల్ లిప్పులో ఎంచు ప్రొడక్సన్ రాస్తు చూసే 25 నుంచి కీసే పారకు ఉంచే 1.91 డాలర్ కోట్టున్నాంచే 25, కొంతట్లు ఉన్నదానిని 190 చెంటుకు కొంటున్నాము. లేదా నిగురి చి ముగ్గిగారికి తెలింపుడి యొంగ లాం 25 సంవత్సరములు మనము 1.85 డాలర్ చొప్పున కొనుక క్రైష్టిలో యిన్నాకు నిప్పిపోయినాచంచే దానినిగరించి సష్టం తెలిసి ఉండి ఎంచాడు దేఖించో యా ఉండోనగురించి చట్టి. చుకోసిపుటే మనము ముండ నష్టపడి ఉండేవాణ్ణం కాదు. ఏటూ 100 కోట్టు రూపాయలు నష్టం తిగి ఉండేదికాదు ఇప్పుటికై నా ఆమోదించినందూ, సంతోషమేకాని కేవలికి యా అవసరాన్ని చెప్పి గట్టించి ఉని ఆ రకంగా చేయిపోసిన ఐవురు ఉంచే. ఏప్పు ఛం నీ మానాపలిష్టు, క్రూడాయల్ కంపోయిలో సెట్లుకొని వాళ్ళ ఇప్పం పచ్చిట్లు ఉన్నాయి. కేంద్ర ప్రమణధిం ఇ.డిలాస్ ఆయల్ కంపెని ఉపసర్వ వాళ్ళు అనుకూలంగా ఉండి, సేబ్బెట్లో ఉసి వాళ్ళకు అనుకూలమైనటు వంటి పూనాల్లో ఉండే వ్యాలిలో చేస్తున్నారు. ఆ విప్పిరాలు చెప్పాలంచే అక్కడ నష్టపెట్టిన ఆఫీసర్లు నట్టుసంఠివారు ఉన్నారో వారు తిగి ప్రమోపన్ లోకి ఎట్టం వెళ్ళారో ఆ విపరాలు ఉన్నాయి. ఇప్పుటికై నా పెంటనే క్రూడాయల్ నిషయంలో వారి గుత్తప్పాయాపారాన్ని ఉదలించి యా పరిశ్రమలను కొత్తింయం చేసే మన దేశానికి వచ్చే నుమారు సంవత్సరాసికి 100 కోట్టు రూపాయలు ఫారిన్ ఎక్స్చేంస్ ఎగునుథి మన రైతులకు పెట్రోలియం కాని, కిరసనాయిలు కాని, కెమికల్స్ కాని చపుకగా తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంది అట్లాగే వీరు ఉద్యోగాలుకూడా తగించడానికి అనేక కొత్త పదవులు తీసుకువచ్చి యూ సేల్ దిపోలస్సి కొన్ని మూరిసిపేసి ఇతరులను కాంట్రాక్టులు యిచ్చిన నూతన పద్ధతులలో ఎంపాయ్ మెంటుకి ప్రమాదం కెరిస్తున్నారు. కాబట్టి ఎంపాయ్ మెంటు పొట్టనిపియల్ చూసినా, కస్టమర్స్ కేక చేట్లు కావలసినా, దేశానికి వచ్చే

ఆదా నూరుకోల్లు రూపాయలు రాకుండా చేసేటటువంటి ప్రమాదం నుంచి తప్పుకొని మనం ఆదా చేస్కోవా? అన్నా, ఈ మూడు కారచాలవల్ దాని అవసరం ఉండి వెంటనే ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదించడం కాకుండా ఈ తీర్మానాన్ని ఆధారం చేసుకొని ఇండస్ట్రీస్ మినిషర్ గారు కెంద్రంతో పోత్తాడి కు స్తోపటి అయినా నరే దీన్ని లొంగా మాత్రం చేసేట్లుగా చేయసాని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ కె వామాదరచావు — అధ్యక్ష, శ్రీప్రస్తగారు ప్రతిపాదించే తీర్మానాన్ని నేను హృదయ పూర్వకంగా ఆమోదిస్తున్నాను ఎంగులొరకంచే ఫారిన్ ఎక్స్ చెంకి సరకు కొరకే కాకుండా మనం తెచ్చుకొనేటటువంటి ఆయిల్ క్రిందనే కాకుండా వారు గడించే లాభాల దూపంలో గూడా ఫారిన్ ఎక్స్ చెంకి వెళ్ళిపోతుంది మన దేశానికి తీరిని నష్టం అవుతుంది ఎందుని జాలీ లుంచే నేపురూపంలో పోయే వైసలే కాపుండా కనీసం ఆ లాభాలన్నా మన దేశంలో ఉండిపోతాయి.

శ్రీ కె వెంగళచావు — శ్రీప్రస్తగారు ప్రవేశ చెట్టు తీర్మానం విషయంలో పార్లమెంటు దానిమిద లేజిస్టస్వన్ తీసుకు దూపాలి కానీ మార్పులు శాసన సభ తీర్మానం చేయడానికి ఎమీ ఆఫ్యూషనరం లేదు చేయవంటి ఆ తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వ పకుంగా గీన్న వ్యక్తిరేకించడం లభు. అది ఒగ్గెవుగా ఆమోదించడానికి మాకు ఆఫ్యూషనరం లేదు

Chairman :—The question is :

'This House recommends to the Government of India to nationalise the three Foreign Oil Companies operating in India namely Burmah Shell, Esso and Caltex in the national interest and in the interest of the job security of oil workers employed in these companies'.

The Motion was adopted.

re : INCLUSION OF GUNTAKAL AND WALTAIR DIVISIONS IN SOUTH CENTRAL RAILWAY.

Sri P. V. Ramana :—Madam Chairman, I beg to move :

"This House recommends to the Government of India to include the Guntakal and Waltair Divisions in the South Central Railway and also supports the demand for inclusion of the Sholapur Division in the Central Railway, so as to bring about the Zonal System on a rational basis in conformity with the requirement of the economy."

Chairman :—Motion moved.

(Pause)

శ్రీ వి. రమణ (అనకావలి) :— అధ్యక్ష, వాత్మేరు గుంతకల్లు క్రైస్తు లైనులు అంధ్రదేశంలో ఉన్న ప్యాటికి కూడా ఇశర డివిజన్లలో ఉండడం

వల్ల ఇంద్రులకు చాలా అన్యాయం జరుగుతూనే ఉంది. గుంతకల్లు 170 మైళు ఉంది అది ఆధ్ర ప్రాంతంలోనే 120 మైళు వరకు ఉంది. వాల్రేరు డిస్నీ ఇహులకు శాత్ ఈస్టర్ న్యూ రైల్ లైన్ ఉండనుకుంటాను. వాల్రేరు డివిజన్లో ఉన్న ప్రాంతం కూడా పొచ్చు ప్రాంతం ఆంధ్ర విభాగాలో ఉంది కానీ ఈ రైండు డివిజనులు కూడా ఆధ్రకి ఎలాటి సుంధరం లేకపోవడంవల్ల ఈ ప్రాంతం అనేక ఒబ్బు దులకు గురి అవుతున్నది. ముఖ్యంగా ఇంచులో ఉండే ఉద్యోగస్తుల విషయాలలోను, అప్పుడు ఉటుమెంటు విషయాలలోనూ అన్యాయం జరుగుతోంది కాబట్టి పీటిని రెటీని కూడా సాత్ సెంట్రల్ రైల్వే తోన్లోకి తీసుకువచ్చి సట్లుయిసే రెండూ ఒక డివిజనులోనికి రావడానికి వీలు అన్నటుంది. అయితే పోలాఫూర్ డివిజను మర ప్రాంతంలో * లిని ఉన్నపుటీకి వాట్లు ఆ డివిజను సెవరేచు చేయానికి కోరుతున్నాను. మనకు అభ్యర్థితరం కాదు గాని గుంతల్లు వాల్రేరు డిస్నీ ఇంచులు రెండూ సాత్ సెంట్రల్ ఏరియాకు తీసుకురాకుండా అది ఒకటి మాత్రమే తీసుకున్నట్లుయితే అన్యాయం. కాబట్టి మాపు అభ్యర్థితరం లేదు అని మాత్రం తెలియు చేస్తున్నాము ఈ రెండీని తీసుకు వచ్చి సాత్ సెంట్రల్ రైల్వేలో చేప్పుక్కుయితే ఆ పోలాఫూర్ డివిజనుని సెంట్రల్ రైల్వే తోనుకి తీసుకువెళ్ళానికి అభ్యర్థితరా, ఉండచు. కాబట్టి మొత్తం ఆంధ్రరాష్ట్ర ఉండే ఉద్యోగస్తులకు అన్యాయాలు జర్చరికండా ముందు ముందు వచ్చేటటువంటి ఉద్యోగస్తుల హస్తితులను కూడా దృష్టిలో తీసుకొన్నపుడు ఈ రిషల్యూషనుని పాన్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతెనా ఉని సేమ ఆవిస్తున్నాను కాబట్టి ఈ రిషల్యూషనుని ఏక గ్రింగా పాన్ చేయి ఎలాందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ: — పి వి రమాగారు ప్రవేశచెట్టిన తీర్మానాన్ని సేమ వ్యాదయ పూర్వికంగా బిలపరుస్తున్నాను అనఱు రైల్వేతోనున్న చేయడం లోనే మనకు మొట్టమొదట చే చాల అక్రమం జరిగింది. అలు ఆంధ్ర విభాగాలో ఉన్న గుంతకలు నుంచి రేపిగుంట-తిరుపతి దాకా తీసుకుపోయి సదర్వే రైల్వేలో కలిపి ఇటు పోలాఫూర్ రాగరనుంచి తీసుకు మనదాంట్లో కలపడం మన రాష్ట్రానికి కొండం ఇబ్బందిగా ఉంది. మన రాష్ట్రానికి తీరినిపోని జరిగింది. ఇదినికు విషయవాడ-మద్రాస, ఎలక్ట్రిఫికేషన్ ప్రాథమిక ఉన్నపుడు పోడ్ ఆఫీసు తీసుకుపోయి మద్రాసులో పెట్టి మద్రాస నుంచి మొరలు పెట్టి ఉద్యోగులందరినీ ఆ ప్రాంతంపారిని తీసుకోవడం ఆంధ్రులకు నప్పం జరిగే ప్రమాదం ఇకటి వచ్చిన విషయం మన అంవరకు తెలుపు మనం చాల అందోళన చేయడం చివరకు ఆ పోడ్ ఆఫీసునిమాత్రం విజయవాడకి తరతిచవం జరిగింది. మళ్ళీ వర్క్స్ ప్రారంభించడం ఆ ప్రక్కనుఁచి ప్రారంభించేరకి ప్రమాదం ఉంచని దానిమీద కూడా మనం కొంత అందోళన చేశాము. ఇప్పటికూడా ఎలక్ట్రికట్ స్టేషన్స్కి లోకో షెడ్ మాత్రం మద్రాసులోనే పెట్టాలని అశోచన ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. దీన్ని గురించికూడా కొంత ఆందోళన చేయవలసిన అవసరం ఉంచి ఇది ఇట్లా జరుగుతూ ఉండగనే ఇప్పుడు గుంతకల్లు డివిజను మనకు లేకుండా అది సదర్వే రైల్వేలో * లిపినంమివల్ల వచ్చే నప్పం ఏమిలో షిక చిన్న ఉదాహరణ తెలుతాను,

వాస్తవీయంగా వచ్చే ఐన్ టర్ ముత్తం గుండకల్లు మీదుగా వెళాలి ఈ గుండకలు కెర్ లైస్ కి ఐన్ టర్ మీల్ వచ్చే నెట్ ప్రాఫిల్ సంవత్సరానికి 7/2 కోట్లు ఉంది. ఈ 7/2 కోట్లు వారు ఛపయోగించుకొని గదరక్ లైట్‌ఎంబ్రెషన్ లో వ్యాపారాలు కలిగొని అక్కడ ప్రయోజనాలు కలిగించుకోదారికి ప్రాయశాశ్వత చేస్తున్నారు. దగ్గర మనదే కాని అక్కడ ఎంపాయి చెంటు మాత్రం ఆంధ్ర ప్రాంతంలోగూడా మన ప్రాంతానికి సంబంధించినవాట్లు ఉద్దీగాలు చేస్తున్నారు. రాయలసిమ ఎప్పుడూగూడా అనేక ఆద్రిక ఇబ్బుమిలతిలో పెనుకలదిన ప్రాంతం. ఆ ప్రాంతానికి ఉద్దీగాల విషయంలో లొ నష్టం కలుగుతోంది. ఇప్పుడు పెటునే మరకు ఇరిగినటువంటి నీటిము ఏషిసితి ఇప్పుడు గుండకలుమంచి బెంగుళూరుకు డబిగ్ లైస్ నేస్తున్నారు రేపు మళ్ళీ రేపి గాంటనాంచి గుండకలకి ప్రాణి గేట్ లైన్ పేయించున్నాను ఈ రెండూగూడా చాలా పెద్దవరును ఉద్దీగావకాశాలు ఉంచిగే పనులు చిఫ్ ఇంజనీర్ / ఆవడేషన్ / ఆఫీసు గంపకలులో పెటూలని కెర్ లైట్ బోర్డు ఒకసారి తీర్చారుం చేసిన తరువాత హనుమంతయ్యగారు మంతిగా ఉన్నప్పుడు దాన్ని కాదని తోసిభుచ్చి దాన్ని బెంగుళూగునో పెట్టిచూరు. ఇక్కడ ఒక లోకల్ ఆఫీసు పెట్టినప్పటికే మొక్క బెంగుళూరు హాప్ ఆఫీసుమంచి రిక్రూట్ మొట్ విషయంలో స్టానికులకన్నాగూడా హాప్ ఆఫీసుమంచి ఏచ్చేవారినే ప్రమారిటీయిచ్చి రిక్రూట్ చేసుకోవాలిని ఒక సర్క్యూర్ వచ్చింపట. అంచే ఈ ప్రాంతంలో ఉన్నవారికి ఉద్దీగాలు లేకుండా బెంగుళూరుమంచి వస్తారన్న మాట. జీవ్ డైరైవర్ దగరమంచి పూర్వీ వరకు గూడా బెంగుళూరుమంచి తీసుకువచ్చి వాళ్ళనీ ఉద్దీగాలలో నింపే రాయలసిమ ప్రాంతానికి ఉద్దీగాలు లేకుండా చేసే ప్రమాదాలు ఇరుగుతున్నాయి. అది తీవ్రమైన ఆంధోళకి గురి కాబోతోంది. ఇది చాలా సీరియస్ గా ఆలోచించవలసిన విషయం. వెంటనే చిఫ్ ఇంజనీరు అవరేషన్ హాప్ ఆఫీసు గుండకలులో గుత్తికో మార్గించే ప్రఘుత్తుం చేయలేకపోకే చాల ప్రమాదం.

శ్రీ వి. వి సుశ్మా రెడ్డి (ఉన్న ముఖ్యమంత్రి) :— మీరు ఈ విషయాన్ని గురించి నాకు మెమోరాండం ఇచ్చారు. నేను వెంటనే సంప్రట్ గవర్నర్ మెంట్ ని అధ్రన్ చేయమని ఆర్డర్ వేశాను. ఈ రిజల్యూషన్ కి దీనికి సంబంధం లేదు. మీరు వీరైనా ఒక కాల్ అపైన్పన్ నోటిసు ఇవ్వండి. దాన్ని ఆధారం చేసుకోని నేను మళ్ళీ వాళ్ళను అధ్రన్ చేయడానికి వీలు ఉంటుంది. మీరు ఇప్పుడు మాటలాడేది మాటలాడవచ్చు. మీరు కాల్ అపైన్పన్ ఇన్నే వాళ్ళను అధ్రన్ చేసాను. ఈ రిజల్యూషన్ లో పోలాపూర్ ని తీసుకుపోయి వేరేదాం ట్రోచేర్పును నే సమస్య ఉపస్థుండాడు. మగతా విషయాన్ని గురించి మీరు కెప్పేదానికి నేను ఏకిథరిస్టాము కాని ఈ రిజల్యూషన్ పాస్ చేయడానికి వీలులేదు. మీరు ఇంగ్లో విధంగా కెసుకువస్తే భాగుంటుంది.

శ్రీ వి. రిక్రూట్ :— అయితే పోలాపూర్ దానినుంచి డిలీట్ చేయవనండి. కాని నా ఉద్దేశంలో ఈ రెండ్లు ప్రాంతం కూడా చేరిపోతే వెంటనే అది ఉపయోగపడుతుందని. అన్నాను నెపరేట్ ను ఉండడంవలన వచ్చిన సష్టుము క్రమాగా

ఇదం రావసింహెము. ఈ నుండి ఈ అంతర్కా చాలా అన్యాయము జరుగుతున్నది. ఎండు కుట్టు కుట్టు కుట్టు ఇదానుము వోషడమే కాకుండా.....

(శ్రీ) వి. వి. సుబ్రాహ్మణ్యరెడ్డి :— కానీ అది మన రెజిల్యూషన్ నూ తీసుకురావాలి. అయితే అంతర్కాడ నుండి నుండి. వేరే రెజిల్యూషన్ అంచే కష్టము. అందువల్ల నేను మని చేసేటి కంఠా ఉథంగా తీసుకురాడి అని.

(శ్రీ) చం. శ్రీప్రియ్య :— అలాంటి కాల్ అంతర్కా వస్తున్నది. కానీ కాల్ అంచెను అంచే మేను నొన్నుగురించి మాట్లాడడం, మీరు న మా ధా న ము చెప్పుటమను మాత్రమే ఉచ్చాశుభ్రమి. కానీ ఈ పోస్టు యునాసిమెన్స్ గా ఒక రెజిల్యూషన్ సూచయు రో సా ఏధాగా అంద్రుకు అన్యాయము జరుసుసాన్నదని పాస్ చేసినట్లును తే లపె వాపి ప్రపితి తీసుపచ్చి మాసించడానికి అవకాశము ఉంటుంది ఈ సౌత్ సెంట్రల్ రో లేకుండా సదరణ కోవెలో చేరడ్చంవల్ల అంద్రుకు ఉనిగుటావంటి ఉన్యాయము మనకు ఈ కుకు కట్టినట్లుగా ఇప్పుడు ఈ నుండునుంది. వైగి ఇ నొటికూడ చేశారు. రేటే ఉంటు దీకి సంబంధించి నటువంటి ఇంచు ముగ్గుసులో ఉంటే ప్పాడు ఆ అభిసుకూడ బెంగుళూరుకు మిప్పు చేశాడు ఇంకి రిప్రో ను బిషయి లో వాళ్ళకు అనుమతాలంగా ఉంటుందని ఛంగ పొరు విష్టు చేశారు దీనిల్ల చాలా తేంజర్ ఉన్నది. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక పొమారాంచంచుడ ఇంకి ఫిలీలో కేంద్ర కై తైప్పి మంత్రిలోను ఇతరుల తోను ఇంచుముగా మాట్లాడమని చెప్పాను. ఎందుకంచే దీనివలన మనకు చాలా అంధ్యాయ ము ఇదిగుచుంది. ఎందుకంచే ఆ మంత్రిగారు, ఈ లేయబోర్డు కై రైన్, పోడ్ ఇం దిపొగుమే ల్ ఈ ముగురు మేసురువారే. కనుక ఇది మాచూలుగా అయ్యెది దు. నును ముఖ్యమాత్రిగారు మన రాప్టీం తరవున ఓ రెజిల్యూషన్ తో వెళ్ళి ఉచ్చద స్వయముగా వారితో మాట్లాడి వర్ధించుం చేసేతప్ప సాధ్యముకాదు. లేకపోతే ఇది చాలా అందోళనకు కారణము అష్టునుంది. ఒట్టి ఈ నమరసకూడ ఈ రెజిల్యూషన్ లో పెట్టి ఆ రకంగా చీఫ్ మినిస్టర్ గాం సెంటరులు చెఱి చానికొంచు ప్రత్యేకంగా ప్రయత్నం చేయకపోతే చాలా విచీర్పే న పరిచామాలు రాగాలసిమలో వచ్చేటటువంటి ప్రమాదము ఉన్నది. అప్పుడు వారిపి పాయిగారించి కలవడానికి అవకాశము లేకపోయింది. కనుక తిరిగి ఆ అవకాశము కలుగ తేసుకొని వారితో మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉన్నది ఈ అంపి రెజిల్యూషన్ యొక్క బలముతో. లేకపోతే లాభములేదని మనవి చేపున్నాను.

(శ్రీ) వి. వి. సుబ్రాహ్మణ్యరెడ్డి :— అధ్యక్షా, రమచాగారు, (శ్రీ) క్రిష్ణగారి అభిప్రాయముతో సంపూర్ణముగా ఏకథవిస్తున్నాను. వారు రెజిల్యూషన్ వోషిసు ఇచ్చిన రదువాత, ఈ విషయాన్ని గురించి దీనిఁ సంబంధించిన అధికారులతో సంపదించడం జరిగింది వారు ఈ విధంగా సమాధానము వంపించారు. With reference to your letter No. .... dated 19-7-72 forwarding therewith a copy of the resolution No. 18 on the above subject recommended by the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I am directed to state that the matter is receiving attention and the State Government will

be advised of the position in due course." వారు ఆలోచిస్తున్నట్లు దీనికిన ఒక స్థిర లుము తీసుకొన్న తరువాత మనకు తెలుపుతామని సమాధానం ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఆ లెటరు ఎవరి దగ్గర నుంచి వచ్చిందండి.

Sri B. V Subba Reddy :—This has come from the Railway Board. శ్రోత్త. రఘు గారు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి తీర్మానమో గుంతాల్ అండ్ వాలీర్ ఈ రెండు లైన్స్ సాత్ సెంట్రల్ షోన్‌లో కలవలసిందని ప్రతి పాదించారు. ప్రస్తుతానికి ఈ లైన్ మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎంత ఉంటుందో ఆ దిశెయల్ని నాదగ్గర లేవు నాకు తెలిసినంతవరకు గుంతాల్ దివిజన్ 170 మైళ్లు ఉన్నదని, దాంట్లో 120 మైళ్లు మన సేట్ లిమిట్‌లో ఉంటుంది. అటు వంటప్పుడు ఈ 120 మైళ్లు మేషర్ పోర్ట్ చంపుములో ఉంటుంది కాబట్టి. అది మన దాంట్లో చేరుటకు బలమైన కారణము ఉంటుందని అనుకోంటున్నాను. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వయిధాపీకి తీసుకువచ్చి నాచ్యమైనంతవరకు దీనిని సాత్ సెంట్రల్ షోన్‌లో కలిపేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. పోతే వాలీరు నంబంథించినంతవరకు ప్రస్తుతము నా దగ్గర నివరాలు లేవు. ఇంతవరకు నాకు ఇన్ ఫర్మెంట్ రాలేదు. నాకు అందిన మాచారాన్ని బట్టి దీంటలో మాత్రము మేషర్ పోర్ట్ అఫ్ ది లైన్ ఇరిస్ట్, బెంగాల్ లలో ఉంచుచేమో తెలియదు. అవి ఖాదా వివరాలు తెలుసుకొని మేజర్ పోర్ట్ అఫ్ ది లైన్ మన రాష్ట్రములో ఉంచే మాత్రము ...

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అది ఖాద మేజర్ పోర్ట్ మన దాని లోనే ఉన్నది.

Sri B. V. Subba Reddy :—I do not have information at present. I shall try to get the information and I shall also inform the House of the details. So far as other things are concerned, శ్రీకృష్ణ గారు నాకొక మెమొరాండం యిచ్చారు లైస్సే మినిస్టరుకు ఈ విషయము తెలిపి వారి దృష్టికి వేవడం జరుగుతుంది. ఇదివరకు మీరు యిచ్చిన రిషల్యాప్ట్ ఏమో వాలీరు—గుంతాల్ సాత్ సెంట్రల్ షోన్‌లో ఉండాలచి. ఇప్పుడు డబ్బింగ్ ఆఫ్ ది లైన్ మేజర్ పోర్ట్ మన రాష్ట్రములో ఉన్నది కాబట్టి అది గుంతాల్ గాని ఇంకాచోట గాని చేయడం న్యాయము అస్యాడేమో వారు చేశారు. దీన్ని గురించి వారిలో సంప్రతించడం జరుగుతుంది ఇప్పుడు ప్రస్తుతానికి మాత్రము ఆది యా రిషల్యాప్ట్ లో కలవడం ఆగుండచేమో. కాబట్టి మీరు ఒక కాల్ అప్పెన్ యిస్తే దానిని ఆధారము చేసుకొని వారితో సంప్రతించి, ప్రజల అభిప్రాయము, సభ్యుల అభిప్రాయము యా విడంగా ఉన్న దని వెంటనే చర్య తీసుకొనికి ప్రయత్నం చేస్తాము. కనుక దీనిని ఎక్కువ ముగా పాన్ చేయవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P. V. Ramana :—The words "and also supports the demand for inclusion of the Sholapur Division in the Central Railway" may be deleted from my resolution.

Resolutions :

e: Formation Statutory of Development
Corporation for Old City.

1st September, 1972. 38

Mr. Chairman :—The question is:

“ The words ‘and also supports the demand for inclusion of the Sholapur Division in the Central Railway’ be deleted.

The motion was adopted.

(Pause)

Mr. Chairman :—I shall put the resolution as amended to vote :
The question is:

“ This House recommends to the Government of India to include the Guntakal and Waltair Divisions in the South Central Railway so as to bring about the Zonal system on rational basis in conformity with the requirements of the economy.”

The motion was adopted.

e: FORMATION OF STATUTORY DEVELOPMENT CORPORATION FOR OLD CITY

Sri Syed Hasan (Charminar) :—I move :

“This House recommends to the Government that a Statutory Development Corporation be formed for Old City of Hyderabad and the State Government should provide funds out of Telangana surpluses and make the Central Government agree to contribute an equal amount for the purpose.”

Mr. Chairman :—Motion moved.

Sri Syed Hasan :—As we all know the present state of affairs prevalent in the Old City is hopeless and they are in a horrible condition. To whichever locality you go, you will find that the inhabitants and citizens, of the localities are deprived of the minimum civic amenities. There are no proper sanitation facilities, at some places there are no sanitation facilities at all. I invite members from this side and that side to come with me and visit the places. They can see for themselves and satisfy themselves about the sad plight of the people living in certain localities. The people themselves make drains and all the time they are filled with filth and dirt and their children are brought up in insanitary and unhygienic environments. Light is considered a luxury for such people, and minimum amenities such as roads and similar other things like removal of garbage etc. are not to be seen or heard of in the locality. It looks as if they are not the tax-payers and they are not citizens of this city of Andhra Pradesh. It is very horrible. Once the Minister incharge of this had also been with me. He had seen the plight of the people. He realises, he knows it because I think, if not know, he had lived in those localities sometime back. With all this, no attention has been paid by the Government since the last 25 years and the people there are allowed to live in such an unhygienic and insanitary conditions. It gives an impression that it is more horrible than a village. Backward villages of some nooks and corners of the State would be better than these that we are seeing in the old city of Hyderabad.

Even the water is scarce in the places. One member or the other had raised the question of scarcity of water. People are in the queue in the morning since four O'clock and all the time they make vain effort to collect some water in their pot. Most of the time they fail and they have to quarrel for quenching their thirst, they have to quarrel to get a pot of water standing in the queue. When a few persons get water, the time finishes and water taps are closed.

It is full of slums also. There is no question of some caste or creed. The labourer who belongs to any caste or creed, poor and complex, the poor people have no kind of religion as such. Hard labour is the only criterion for their existence and still they are deprived of it. In answer to my question the Minister of Municipal Administration had stated that in the city circles Nos 1, 2 and 3, there are dues to the extent of about Rs 70 lakhs. Here, the poor people have no amenities, no civic facilities. They are forced to pay tax in time. If they fail to pay warrant of distress is brought and not only have they to pay their taxes but they have to pay sometime more to those who try to implement distress warrant. These are the horrible conditions. Yet the question arises as to why all the time Majlis persons are elected from these constituencies in the old city. The question is very clear. If you consider that apathetic up Muslim candidate, those who claim to be non-communal also have set their candidates. People there do not think in terms of Muslim or Hindu, they think that Congress has miserably failed to solve the problems of the people and they think that the solution lies in electing opposition members to expose the atrocities of the Congress, high-handedness of the Congress, the misdeeds of the Congress. Therefore, they elect and send us to the Assembly. It is not on communal basis. It may be Congress, C.S.S or Communist Party or Jana Sangh, it may be any thing. The people there send us to expose this Government. They only know one thing that the Congress is neglecting the people, the needs of the people and that therefore they have no place in the hearts of the down trodden and forsaken people who have been all the time neglected. Therefore, it is high time for the Government to realise that out of the Regional Committee funds, the Government should provide funds and an equal amount to be claimed from the Central Government for this purpose and they should solve the problem of the people who deserve more than any other persons because in spite of their being down trodden, inspite of their being deprived of civic amenities, they pay taxes or taxes are collected from them forcibly. So they deserve more, they have a right to claim that a Development Corporation be formed as in Delhi and as in other places. We see, Sir, even before the reorganisation of the States and also after the reorganisation of the States, the metropolises or any State headquarters of any State, are rebuilt. But in our State we find the state of affairs are very horrible. I appreciate the Ministers coming from Andhra side. They may be corrupt, they may be bad, they may be having so many set backs and drawbacks, but they will look after their constituencies very well. It is a fictitious way of thinking Sir, that all those who have come from Andhra are wealthy people and that they have constructed those houses and business places. It is not that. It is the

Miristers, it is those who are in charge, the officers and Ministers—who manage through them corporation or the other get loans from bank and also through other sources which they can. It would be good and they manage to get the houses, business places and these amenities in the same old city. If you go to a new place like Malakpet Colony, Andhra Colony, we find all the facilities available. It looks as if each house owns a R. T. C. bus and bank facilities are there, marketing provisions are there and all other facilities are there, because they are looked after by Andhra Ministers. They may be corrupt, I say. For this appreciation would be expressed that they look after their constituencies. The Ministers for Telangana have neglected or forgot the people who had voted for them. I find no reason for this.

I hope these points would be considered by those who belong to the Telangana region and that they would see that the real people, the masses, those who live on the waste of life hard work those who pay taxes and from whom areas are collected forcibly, are benefited and they should not be deprived of their right.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

I am surprised at times when we go to the Engineers of the Municipal Corporation, they are all at a time out. They see the Ministers and the big statesmen in their parts of the city. Therefore, we have to spend more time than spending time on labourers. This is the style of affair. I am sure and I find this Minister in charge of Local Administration is such a person and if he should take into his mind, he is capable of doing things and he is capable of satisfying the people not through the party manoeuvring that is going on. I am seeing at the time that a person when he becomes a minister some other person has to be adjusted. This way the Ministers and the persons responsible, both waste their time. I do not think in another five years or 20 years or a quarter of a century would pass, but the condition of the people would be the same. The only solution they would find would be a revolt. Through revolt they will make these Ministers or the Government to look into their affairs and to solve their problems, to see and to consider and to accept them as human beings. I hope this time they would not allow you such time to come before these things take place; these happenings come into existence, the Minister would look into the problems and if they should solve these problems, there may be opposition candidates in many places. Some congress candidates may be elected next time but not otherwise, not through force, not through compulsion, not by way of creating some confusion or police threat. Police threat will not solve the problems. I am sure that with this elaboration and with what I have stated, the Minister would look into the matter dispassionately. He would consider and devote most

of his time in solving the problems of the old city and he would decide it is already in his budget speech from self an authority a Corporation, an independent body providing with funds. Not like the Hon'ble Minister all the time saying 'yes, I do admit the urgency but the paucity of funds is there'. It is not like that. You must find funds. You should be resourceful in finding funds, in solving the problems of the people, funds to be found through the Regional Committee and also through the Centre, in the name of slums, in the name of some other thing. But this problem has to be solved and solved while we are in the Assembly and before others can take our places.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి :— అ ధ్వని కా ! సయద్ హాన్ గారు ప్రవేశ చెట్టిన తీర్మానాన్ని మేం బలపరుస్తున్నాం. ఇది ఒక్క ఒల్డ్ సిటీకి రెస్టోర్టెన్ చెయ్యి కూడదు. తెలంగాచాల్ లో పున్మయంతే కౌన్సిల్, సిటీ - సరణీలు మొంఱయినవి యితరంపే ఆధ్యాత్మికలో పున్మయి ఎక్కుడు ప్రాచ్యట్లు వుంచే అక్కడ స్టమ్పు ఎక్కువగా పుంటున్నాయి ముఖ్యంగా పోరిజనవాడలు, లేబర్ ఏరియాన్ లో యిప్పిన్న కూడా చాలా పెముళ్ళడి, చాలా దుర్మాసనతో— యాగలు, చోమలు, అన్నిరకాల తోగాలూ వారికి పస్తున్నవి అందులన అన్ని సిటీన్ లోను, తెలంగాచాల్ లో ఎక్కుపయతే లేబర్ ఏరియాన్ కౌన్సిల్ ప్రెచ్ట్ అయిపుస్తువో అక్కడ వాటిం సంబంధించి ఒక స్టమ్ప కీల్లియరున్న బోడ్డును ఏర్పాటుచేసి దాని ద్వారా భాగుచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను

The Minister for Municipal Administration (Sri M. Manik Rao) :— Sir, regarding this resolution on Board for the Old City, my friend has expressed about this old city activities. Mostly he charged the Government or the Corporation that it is not taking much interest in the old city. But I want to inform my Hon'ble friend that this Government, specially this Hyderabad Municipal Corporation and specially in the old city during these three or four years has done lot of work. For example, during 1969-70 he Government has sanctioned Rs. 40 lakhs to the Corporation. Out of that Rs 20,40,000 was earmarked for the old city during 96-70. Out of that the Corporation has spend for the roads Rs. 85,000, for buildings Rs. 2,75,000 for parks and islands Rs. 25000, for acquisition of land Rs. 2,75,000 for drainage Rs. 2,29,000, the total being Rs. 20,40,000 during 1969-70. During the year 1971-72 the Government has sanctioned Rs. 30 lakhs to the Municipal Corporation. Out of that Rs. 7 lakhs 50 thousands was earmarked to the old city. For public latrines Rs 1 lakh, roads Rs. 3 lakhs, improvement of old city roads Rs. 1.50 lakhs during 1971-72. In addition to that Government have sanctioned during 1971-72 and 1972-73 Rs. 15 lakhs out of that for roads Rs. 1,50,000 for 1971-72 and for 1972-73 Rs. 1,50,000; drainage 1,50,000 for 1971-72 and for 1972-73 Rs. 1,50,000. Just our friend has mentioned that the old city is completely neglected and specially the old city people are paying the taxes while at the same time they are not enjoying the amenities of the Corporation. I am not agreeing to that point. Just now I have given the figures for the years 1969 to 1972. Specially for this Government there is no such consideration of the old city or the new city. I am informing him that the Government

*re : Formation of Statutory Development
Corporation for Old City.*

have decided to spend a good lot of amount where ever it required. I know personally the old city needs much attention. I have seen the old city and I have visited with him. I know all the problems of the old city.

The Hon'ble friend has mentioned that there are no water facilities. I have already mentioned in this House that we are getting water supply from Marajera which is going to complete the first phase—it will take time—Now we are getting water from the Sugarsagar, Nizamssagar. The second phase would be completed this year, in the month of December. After getting that in view, the water supply position in the old city would improve.

Keeping this in view I have taken special care in giving 200 bore wells. First we have started the bore wells in the old city only which my friend knows very well. The Government is very firm about the supply of water and other amenities.

Regarding the Telangana Regional Committee, we have to get money from it. You know, Sir, I am trying to get some amount from the T.R.C. but I cannot assure you as to how much I can get at present. Regarding other things which our friend has mentioned about the City Development Board, I have already mentioned in my last budget speech and during the last one week that because there is certain procedure of consulting the Public Health Department, Agriculture Department and the Industries Department also, I have called for a meeting and it will be decided. We are getting a Bill also in this House on par with the Delhi Development Board we want to have Hyderabad Development Board. It is only a question of months. I think my friend will agree that the Government is more firm. We are getting that Bill also. I request the Hon'ble friend to withdraw this because the Government is already considering this matter.

Regarding getting the funds from the Central Government Sir, you know we got Rs 1,82,00,000 from the Government of India for the slum improvement. Out of that Rs 33 lakhs have already been sanctioned. We have selected the place also, in the old city. We have taken up the work on the 15th August this year. There is no difficulty. But one thing, where I differ with the Hon'ble Member, that only Majlis is doing a lot of work and that is why the people are electing the Majlis candidates only. There, I would not agree because in general elections a congress member was elected to the Lok Sabha. Small pockets may be there where there is more likin for the individuals but not of the Majlis only. As a Minister I am not concerned with that. I do not consider whether it is Majlis, R.S.S. or Jan Sangh. It is the primary duty of the Government to do all the amenities to the old or new city. I am sure whoever comes in the election, I am firm about that. Immediately we are taking this Hyderabad Development Metropolitan Act in the next session—I cannot immediately assure, it will take time because it is the question of funds. The Hon'ble Members know very well about the drought conditions that are prevailing in the State to-day. Now I am trying to get some of the fund, from the Government of India to take up schemes for this Development Board and I think my friend will agree.

with me. I assure that II demand City Development Board will be there in old city and if it withdraw the resolution, so that we will take up the same as already assured.

Sri S. Selvam : - These jumbled figures produced or read out by the Minister's Minister are not acceptable to me and it would be I guess, not even correct. He is a minister. He knows that these are the justifiable provided his ones. He also knows that areas which have held up for a sector together for a decade or more than a decade, a sector that there are no roads, there are no light; of course not been given. He knows these areas are to be like ant rooms to live. But still he had given some figures which I do not accept. I shall tell the members of this House to visit and satisfy themselves how at work has been done by the provision of these and where it has been done.

Mr. Deputy Speaker : - In the light of the Minister's assurance, what do you say?

Sri S. Selvam : Then here is the question of partiality. He said it never happened to old city or new city. Work would show not the work whether the Government or the officers are partial to the old city showing impartiality to the new city. Work would only be the proof for this.

Regarding the Municipal affairs, it is run by one man: it is a one man show. From your chambers if you try to ring up the higher officers in the Municipal Corporation—to any of the officers—you will find they will not be present in the office for days together. They do not go to their offices. For the last two years we find that no Municipal Corporation exists.

The Assurance was given by the Chief Minister or the Minister in-charge, I do not know, that the elections would be held in October. I have got to ask them whether in October 1972 or 1973 or 1974? Because in their interests they are not holding the elections.

Another point is that I never said that Majlis are popular or not popular. What I said is to show their disgust, people are not voting congress in the old city. This was my statement. I do not think anybody including the Minister incharge would disagree with this point. It is not on the Minister's advise as he put it that I am withdrawing my Resolution but it is on his fair promise, I would like to give him a fair chance again to prove his innocence, to prove that he is sincere in his utterances, I withdraw my Resolution. I hope he would mean what he has said here.

(The Resolution was by leave of the House withdrawn)

e: INTRODUCING A COMMON SCRIPT 'DEVANAGARI' FOR ALL INDIAN LANGUAGES.

Sri P. Kshen Rao :—Sir, I beg to move:

'That this House recommends to the Government of India to introduce a common script, i. e., 'Devanagari' for all the Indian languages including Telugu as it facilitates persons of the other linguistic States to read and learn other languages'

Mr. Deputy Speaker:—Resolution moved.

ఈ చర్చల రేపుంలో డివాన్‌గ్రంథమాత్రిగారు రావడగ చాలా సంశోషకరమైన విషయం. వరికి రుం విష స్థమై చాలా త్రద్ద ఉన్నది. దీనికి ఎలాంటి మార్పు లేకండా అంగీకరిస్తే మంచిదని అభ్యప్రాయపడుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—ఆధ్యాత్మా, శాస్త్ర అనేది మానవుని జీవితంలో చాలా ప్రధానమైనది ఫాష అంటే లిపి మాత్రమే కాదు. ఈబ్బిం మాత్రమే కాదు. కొంతమంది చక్కగా ప్రాస్తే సరిపోతుంది అనుకోంటారు. కొంతమంది శబ్దం చాలా గుంఫసంగా చేసే సమాసాలతో శాసుంచుంది ఆస కొంటారు భాష ఉద్దేశం అది కాది. భాషకు ప్రాణం భావం. భాష న్నే ప్రోస్పరించే మార్గం గురించి చూడాలి. భాషను చారిత్రాత్మకంగా నాగరికీత్వమానపులు అభివృద్ధి చేసుకొంటూ వచ్చారు ఓవిధ వ్యక్తి త్వాలు ఎట్లాగే, భాషకు సమాఖ్యానికి సంబంధించిన వ్యక్తి త్వంకూడా వచ్చి ది. మానవుని విజ్ఞానాన్ని మానపుని వ్యక్తి త్వాన్ని పెంపోండి సాధకమైనది. భాషలో లౌలుగైదు డ్రీగులు సంపోసే డబ్బు సంపాదక ఉపయోగాలుకుంటని కొంటాగి అనుకుంటారు. అది పొరపాటు. ఒముత్కారంగా సంస్కృత మాటలతో భాగా ఉపన్యాసాలు ఇస్తే వోట్లు సంపోదించుకోవచ్చును అనుకోంటారు. అదికూతూ పొరపాటే భాషను మలకవగా చూడవద్దని మనవిచేయున్నాను. తెలుగు భాష నువ్వు ప్రారంభం కాలేదు. తరుతరాలుగా భాష అభివృద్ధి అవుకూ వచ్చింది ప్రారంభంనాటి భాషకు నేటి భాషకు చాలా ఉడా ఉంది. భావం అనేది ఒక తే. పశ్యం చెప్పు. భర్మాన్ని ఆచరించు అనేది ఎప్పటికి ఇంటే. ఆ భావం తావుర్యం ఇంగ్లీషులోనే నా, ప్రాంచిలోనయినా, లోప న్న భాషలోనయినా. అరవంలోనయినా, హింవిలోనే నా సంస్కృతంలోనయినా ఒక తే. భాషను మనం హండిల్ చేసేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. దాని వ్యక్తి త్వం, నాగరికత, స్వరూపం, భావాన్ని అభివృద్ధిచేయడానికి పూనుకోవాలి కాని ఏదో అలంకారిక మైనవస్తువుగానో పోర్టబల్ ట్రూన్సిప్ట్ గానో చూడకూడదు. క్రూన్సిప్ట్ రును మనం తేబులో పెట్టుకుని అప్పుడప్పుడు టూర్మ్యున్ చేసుకుంటూ ఉంటాము. దేవనాగరి లిపి హిందీ భాషకు కూడా ఉంది కాలట్టే తెలుగు భాషకుకూడా దానిని పెడితే అందరూ అర్థంచేసు కుంటారు అనుకోడం పొరపాటు అది సరయినదికామ. తెలుగుకుంటన్న ప్రశ్నేకత పోతుంది. వ్యక్తి త్వం పోతుంది. హిందీ నేర్చుకోడం కషంకాదు. భావహినంగా ఉన్న వారు భాష నేర్చుకోడానికి కషపడతారు భాష నేర్చుకోడం అంటే మనో బలంతప్ప మరేమికాదు. దేవనాగరి లిపి పెడితే అందరూ సమానం అవుతారు, హిందీవారితో మాట్లాడవచ్చును, బింగాలీవారితో మాట్లాడవచ్చును, గుజరాతీ

వాడు తెలుగు తేలిగ్గా నేర్చుకోవచ్చును — ఈ రకంగా ఆలోచింపడం సరయినది కాదని నేట అథిప్రాయపదుతున్నాను. రోషన్ లిపి పెట్టుకుంటే విదేశి భాషలు నేర్చుకోడం సులభం అవుతుందన్న వారన ఉంది. ఇటువంటి తిక్కవిధానాలలోకి జనం పోగడం మంచిది కాదని శాసనసభకు చెప్పవలసి ఉంటుంది భాషయొక్క న్యారికత. వ్యక్తిత్వం, సాంఘర్షాయం మనం శాపాదసలనిన బాధ్యిత ఉంది. భాగా అభివృద్ధి దేయాలంచే ఇతర భాషలనుండి భాషాలను తీసుకోవచ్చును అనే భాషలలోని మాటలు సమ్మేళను అవుతూ వచ్చాయి పొందిలోనిమాటలు, ఇంగ్లీషులోని మాటలు తెలుగులోనికి వచ్చాయి. సంక్షేపంలోని మాటలు ఇంగ్లీషులోనికి వచ్చాయి. ఏ పదాల్లిను భాషను కై మూడేయకర్మని అంటున్నాము భాషను పాడు చేయుటద్దు. దేవనాగరి లిపి, రోషన్ లిపి ఇనిపం కాదు అన్నిఉణి కలవడం సంధ్యం న్నాని విషయం మనిషి ఎప్పుడు. ఆ ప్రయత్నం చేయలేము. మనిషి ప్రయత్నం చేసిది—వర్గదహిత సమాజాగురించి, బాధిం లేకుండా భూమి మీద పుట్టినవాడు సుఖంగా బ్రతఃధానిి, మంషి నేర్చుకున్న నాగరిక సూత్రాలు అనులుచేయడానికి పూనుచున్నాడు. వై వై మెగుంతి దేవనాగరి లిపి తన పెట్ట వద్దని పెంచ్చిస్తూ యా తీర్మానాన్ని సేను వ్యక్తిరేకిస్తున్నాను.

(శ్రీ పి. జనార్థనరచితి): — అధ్యక్షా, యా తీర్మానాన్ని మేము ఒలపరుస్తున్నాము. భాష వడయినా లిపి ఒకటిగా ఉంటే నేర్చుకోడానికి సౌలభ్యం ఉంటంది. అరవం అశరాలుచుట్టాయి, వాటిని నేర్చుకోడానికి ఒక సంవత్సరం పట్టేటు ఉంది. అస్సామీ భాష స్క్రిప్ట నేర్చుకోడానికి సంవస్పరం పడుతుంది కికే స్క్రిప్టవల్ల నేర్చుకోడానికి సౌలభ్యం ఉంటుంది. జాతీయ భావనకూడా పెరుగుతుందనే నమ్మకం ఉంది.

విచార్య శాఖ, సాంస్కృతిక విషయాల మంత్రి (శ్రీ వి శ్రీరామ మూర్తి) — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు సభ్యులు వ్యక్తం చేసిన భాషాలను ప్రభుత్వం గమ నించిందని మనవి చేస్తున్నాను. భాష అనే దానిని ప్రజల తాలూకు ఆవేశాలతోను ఆశయాలతోనుకూడా ముడిపడికిన్న విషయంగా మనం తీసుకోవాలి. లిపికూడా అంతే. ఎంత వాఁచసీయమైన మార్పు ఐప్పటికి అందుకు అందరూ నీమేరు సిద్ధపడతారనేది మనం గమించవలసి ఉంటుంది, మాసిక పంసిద్ధతను ప్రవర్తిత అవసరాన్ని రెంటిని శోధించి మనం నిర్ణయాలు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. దేశ మంత్రటికి ఒకే లిపి ఉంటే కాగుంటుందనే అథిప్రాయంతో వివాదం లేదు. అందరూ ఆ రూపంలో అంగీకరించివలసిన కార్యక్రమంగా ఉంటుంది కాని అందరికంటే ముందుగా మనం చేసాము కాబట్టి తరువాత జనం అంగీకరించి పెనుక వస్తారనే పరిసీకి మంచిది కాదు. రోషన్ లిపి కావాలి అన్న వారు కూడా ఉన్నారు చేవనాగరి భావాలి అన్న వారున్నారు రెండు వాదనలలోను కొంతవరకు సలటు ఉంది, అరం ఉంది. కాని వెంటనే అమలుచేయడం సాధ్యం కాదు. ఎవరి మట్టుకు వారు తమ లిపి సుందరంగాను మనోహరంగాను ఉంది. అనుకోడానికి అవకాశం ఉంది. అట్టా అనుకోని గర్మించడానికి వీలుంది.

వి మార్పు తెల్పినా ఏ మేళకు సహేతులుగా ఉండి అందరికి ఆమోదయోగ్యంగా ఉ ఉద్దస్తేరింటో చిచిచసలి ఉండుటాది నుచురిటి ల్గాను ఎకడమిక్ గాను మాత్రమేకాక విశాలమైన ప్రజాసీసానిం నచింధించిన అనేక రకాలైన వేళాలమ ఉప్పెకాలక ఆలోచలను ఆయాకు రంబంధించిన వ్యవహరంగా తీసుకోరాలని ఉంటుంది ఆ రకంగా తీసుకొంటే మనం తీసుకోనే చర్యి తొంపింపాటు చర్యా ఏ రూపంలోను ఉంటే బాగుండదు. ఏ ఒకక్కరి మీద రుద్రధానీకి వీతైర విషయం ఇందు ఇది. ఉమంత తాము స్వేచ్ఛగా అంగించి అనుశరించి ఆ మోదించే విషయముగా ఉండాలి. ఆ రకంగా మనం చేటాముకున్నప్పదు వారు వ్యక్తంచేసిన అభిప్రాయంతో ఏ రకమైన పేచి లేదు. థియరెటి ఉగా దానిని కాదనవలసిన అవసరం లేదు. సమయం వచ్చించా, సంస్థిత రవ్యతి గోవరించించా అనేది చూసుకోవాలి. తీసుకోదలచిన చర్య ప్రిమెన్చూర్స్ కాకూడదు సరియైన, అనుభూలమైన వాతావరణా వచ్చినప్పుడు తీసుకున్న చర్య ఉధరూ అంగించి ఉంచా నికి వీలుంటుంది. లేకపోతే ఆవేశం కొంతవరకు...it will be off the mark, Sir. అందుచేత కొంత కాపున్తో ఉన్న, కేంద్రించిన అంరం ఉంటుంది నిదావించి తీసుకోవాలని ఉంటుంది గౌరవఃఖులు వ్యక్తంచేసిన అభిప్రాయాలను ప్రఫుత్వం గమనించింది. దాని అవసరాన్ని దేశము ప్రఫుత్వం గుర్తించేరోళు పూర్తిగా రావాలసి ఉన్నది. ఉక్కెమలో ఉసుకోవలసిన చర్య ఆశ్లేషమలో తీసుకుంచే కాగుంటుంది ఆ. దుర్భిత దయాచేసి గౌరవ సభ్యులు దీనిని పేర్నే చేయవ్యాపి కోరుతుర్నాను ఉరి ఆభిప్రాయంను పూర్తిగా మన్నించి, గౌరవించి అమలు చేసే రోషకోసం ఆరోగ్య నచ్చేవరకు వెఱుక్కే చేయవలసి ఉంటుందని మనవి చేస్తూ వారు వ్యక్తంచే, న ఆభివాయూను ప్రఫుత్వం గుర్తించకపోలేదు అనేది షెర్టిఫార్మెంట్ ప్రాచారు దీనిని ఫోర్ము చేయవద్దని, ప్రీజల మీద రుద్రుతున్నాటనే వధంగా ఇరుడం మంచిదికాదని మనవిచేస్తూ కలవు తీసుకొంటుంను.

శ్రీ కె రంగదాసు : ఇవి కేవలం ఇక మెండేషను మాత్రమే. 1937లు ముందుండిన ప్రఫుత్వం చెప్పిన మాటలపై మళ్ళీ శ్రీ రామమూర్తిగా రు చెబుతుర్నారు. అందరూ ఒప్పుకున్న వే చేయాలంబే అన్ని సమస్యలమీదమూ అదే విధముగా చేస్తున్నారా? ఇప్పాప్పాసుట్టు కనుక ప్రఫుత్వం ఆలోచించి ఒక సిర్కిల్ యాసిస్టిచ్యూనిటీ తీర్మానం పెడతాం అంటే పోయేది కనిపం అంతమాత్రం చెప్పక పోవడం విచారకరం అందుచేత హామీ యివ్వండి.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్షా, కాష అన్నది, లిపి అన్నది మనమ్ములయ్యే ఏమోవన్సు సెంటిమెంట్సు కలిసిన సమయాగా దీనిని గుర్తి చక అప్పదు. అందుచేత ఏ వసి చేసినప్పటికి బయటకున్న ప్రజల వాంశ లను ప్రతిచించి, చే చర్యగా సిఫార్సు చేయడం మంచిది. ఉత్సాహం ఎంత ఉన్నప్పటిక సహాజ చేచితి, ప్రజల వా.ఛ, దానికి ఉన్న గళి ఆ రకమైన దకషిష యివ్వాలి.

e : Relaxing restriction on issuing permits and licences to rice hullers in Rayalaseema

కూడా చూసుకోవడి ఉంటుంది. ఈ బంధించినది ఎరూసంగో తీసుకు వచ్చినా ప్రతిభుటన ఎవర్కౌంటా వేల ఆలిం అప్పా కి ద్వితీయా దానికి అనుకూలమైన కాలంలో చర్చ దీచుట కే ఇంకా టంసి సహిగొంగా ఎనవి చేసున్నాను.

(శ్రీ పి కింబర్ రావు చేపథ్య) — గోరసనీయులైన రాష్ట్రముగాకు శలహించు దీనికి సమయం రాలేవు. నుకు పాచయిండ ఇసిని ఇంచు పాయినిను తెలుసుకోవలని ఉండని చెప్పడం చాలా మజసప, దానిలో భీషణం లే. కాని ని వి డి. రాపుగారు దీంచి సుసుసు, ఉప్పు, ఉమా జే కా ఈ నడం విచారకరం హింది, తెలుగు, ఇద్దిము కిష్కలను సొక్కువడఁ ఆంధ్రా బాధ కరం ఒకే లిపి ఉంటే భాగం దేశ లే. ప్రజాందరు బంరినొరు అర్థం చేసుకొనడానికి వేరే భాషలోనీ ఇస్తే, భాలను అగ్గి చేసుకొనడానీ ఉత్సిగ్గాంటు, ఔప్ప పూర్వు వోండులలో ఎక ఎన్ని సాగిఁచుకోఁ వీలన్నసుందరి బి.వి.ర్పుప్పిలో ఈ ర్మానం ప్రవేళిట్టాను. చాలా ఉనఫవు లిగిన ఇం పె. రాపుగారు అలా అనడం చాధాకరంగా ఉండం. మండిగొర్కెన అభిప్రాయం దృష్టాన్ని దీనిని సేన ఇంద్ర చేసుకుంట ర్మాను.

(శ్రీ పి. వి. కె. రావు) — వారిలో ప్రపాట్లు ఉన్నాయి చేసు కమాండను అనలేదు. తెల్పునగరించి పూ అభిప్రాయం చేస్తాను.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

“That the Resolution be withdrawn with the leave of the House”

The motion was adopted.

re : Relaxing restriction on issuing permits and licences to rice hullers in Rayalaseema.

Sri D Venkatesam — Sir, I beg to move : “That this House recommends to the Government of India to relax the restriction imposed in issuing permits and licences to the rice - huller which is quite essential to villagers who want amenity at their reach in Rayalaseema area.”

Mr. Deputy Speaker : Resolution moved.

(Pause)

(శ్రీ డి. వెంకటేశం) :— అభ్యర్థి, ఈ మధ్య కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు యినప్పుకు ముఖ్యినారనే అభిప్రాయంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు రైసు చెల్లియుకు పర్మిటును యివ్వడం మానేశారు. చెల్లిరును పెట్టుకోండని చెబుతున్నారు. చెల్లిరును ఉండడంనల్లి రైసాంగానికి సొకర్ణింగా ఉంటుంది. చెల్లిరును కేలాలోని ప్రాంతము కెపాసిటీప్పి జీలాకు ఒకటి పెడితే 10 బస్తాలు

re: Relaxing restriction on issuing permits and licences to rice hullers in Rayala eema.

అడించుక నేరై తాంగం యిబ్బఁది వడతారు. అరమూట కాలుమూట షెలింగుకు తీసుకువర్చు అవకాశం లోను ఇద్దుచ్చకి వచ్చినపరువాత 10 గుర్రాల క్రతింగున్న రైసు హల్ల రును పెట్టుకోవడు జరిగింది. రైతులకు హల్ల రును అందుబాటులో ఉంటాయి పెల్లరును భరించే ఇప్పాసిటీ గ్రామాలలో అంత పొడకును లేదు జిల్లాలో ఒకచోట పెల్లరును చెడితే రైతాంగాసికి యిబ్బఁదికరంగా ఉంటుంది ‘we are totally not ignoring the issue of permits; it is, under the consideration of the Government’. అంటారు గాని గవర్నరుమెంటు ఇంతవరకు ఏమి ఇన్విక్షన్ ను ఇచ్చినారో హల్ల రును వీ ప్రాతిపదికపై సౌల్యాచేసినారో విశదం కాలేమ. దాదాపు ని మాసాల నుంచి ప్రత్యేకంగా ఈ విషయం సఫలో అనే సార్లు తీసు వచ్చాయి. ప్రభుత్వం ద్వ్యారా ఏమీ సమాధానం రాలేదు. దాని గురించి ప్రభుత్వం హల్ల రును తైన రెప్పుకును తీసి వేయాలిసినదిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రాప్పి ప్రభుత్వం కోరవలసినదిగా తీర్మానాన్ని స్థాపించినాను. హల్ల రును గ్రామాలలో ఉపయోగంగా ఉన్నవి పాటి మీద రెప్పుకును తీసి వేయ వలసినదిగా రాత్మ ప్రభుత్వు మగచి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరవలసినదిగా తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రంగచాసు . — అధ్యక్షా, హల్ల రును సాధారణంగా 100 ఎకరాలు 200 ఎకరాలు ఉన్న ప్రతి గ్రామంలో తీసుకొనడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. తీసుకుంటున్నారు. మీరు ఎంత వడ్డన్నా తీసుకుంటారు. కాకపోతే లైసెన్సు ఫీజు గవర్నరుమెంటుకు నష్టం చేసుకుంటున్నారనిపిస్తున్నది రైసు మిల్లు ఉన్న చోట లక్షలు ఖర్చు పెట్టి టీచోట చాలా దూరం తీసుకుని వెళ్లి బియ్యం పట్టించ కోవడం చాలా కష్టం హల్ల రును ఉంచుసే అనుకూలంగా ఉంటుంది. రేపను రోజులలో బియ్యం ప్రభుత్వం కంట్రోలర్లోకి రావసే ఉండేక్కయితే రెప్పుకును వచ్చినవి. ఇప్పుడు అవసరా లేదు. హల్ల రును యివ్వువద్దని చెప్పినప్పటికి చిన్న ఉండ్రోగుండు యిచ్చే ముడుపు యిచ్చుకుని హల్ల రును నడుపుతున్నారు. అందుచేత హల్ల రును అవసరాన్ని గుర్తించి రాత్మ ప్రభుత్వం కొంత కనికరం చూపించి హల్ల రునుకు లైసెన్సులు యివ్వాలని కోరుతూ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ యమ్. నాగిరెడ్డి : — దేశ వ్యాప్తముగా ఇరిగేషన్ సాకర్యాలు పెరిగిన తరువాత హల్ల రును, పెల్లరును, రైన్ మిల్స్కి లైసెన్సులు ప్రతి గ్రామానికి కావలసి పస్తున్నది. ఇదికరకు దంచుకొనే వారు. ఇప్పుడు దంచుకొనడము కప్పమని వ్యవసాయ కూరీలకు 4 జీర్లు గింజలు వున్న అవి మిల్లుకు వేసి రావడము ఇరుగుతున్నది. ఈ పరిస్థితులలో హల్ల రును కమ్ పెల్లరును పెట్టాలనే రెప్పుకును పెట్టిందువల్ల 40, 50 పెల్లకు తక్కువ ఖర్చు కాదు. ప్రతి గ్రామములో పెట్టడానికి పీలు లేకుండా వుంది. ప్రతి గ్రామములోను అందుబాటులో పుండాలంచే ప్రతి గ్రామానికి హల్ల రును పుండవలసిన అవసరము ఏర్పడుతున్నది. పీటికి లైసెన్సులు యివ్వాడానికి రెపెన్యూ బోర్డు పరచు రావలసి

re: Relaxing restriction on issuing permits and licences to rice hullers in Rayalaseema.

వస్తున్నది పోల్ సరిఫికెట్, భారీబరీ ఇన్సెప్టర్ సరిఫికెట్, స్టాన్ అప్పువ్ చేయడము మునసబు, కరచాలు, వంచాయితీ బోర్డు తీచ్చానము, రెవెన్యూ ఇన్సెప్టరు రికమెండెషను తహాళీలూ, ఆర్ డి బీరికమెండెషను, కల్కెరు రికమెండెషను, తరువాత రెవెన్యూ బోర్డు అప్పువల్, ఇవాళ దీనికి ఒక కంట్రాక్టు వర్వెడిని శివేల రూపాయిలు ఇస్తే లైసెన్సుదారు రాశుండానే లైసెన్సును తెచ్చి యిస్తారు. ఈ ఉబ్బ అర్పు పెట్టచూకి సిద్ధపడంబోతే అనేంగాకాలైన క్వోరీన్ వేయడమయిబ్బందులకు గురి చేయడము జరుగుతున్నది విసుకొండ కాలూకా పిట్టంకొండలో లైన్ మిల్ పెట్టుకొనడానికి 7 సం. లు అయినా పెర్మిషన్ రాలేదు మంత్రిగారి నియోజిస్టవర్గము, వెనుం బడిన ప్రాంతము. లైసెన్సుకొనము రెవెన్యూ బోర్డు వరకు రావల్న అపసరము ఏమి పుండి ? అందువల్ కలెక్టరు లెవెల్ లోనే లైసెన్సు యెచ్చి వ్రాటును ఎండకు చేయకూడదు ? కొతగా లైసెన్సు కావాలంచే గ్రెయిన్ వర్చేషింగ్ లైసెన్సు తీసుకొంచేనే తొందరగా యస్తామటున్నారు. ఎంటి 10, 15 రూపాయిల అర్పుతో అయిల్ ఇర్పులు పోను తమిసీవితాన్ని గాంపురొసవచ్చునని, వ్యవసాయ కూలిలసు ఉపయోగపడతుందిని అన కొంటూ వుంచే గ్రెయిన్ వర్చేషింగ్ లైసెన్సు తీసుకొంచే తప్ప ఇవ్వమనేది న్యాయము కాదు. తర్వాత లైసెన్సు వచ్చినప్పటమంచి ఎంత గ్రెయిన్ కొన్నాపు అని ఇ సందర్భములో పూర్తి చేయవలసిన ఫారమ్స్ పూర్తి చేయలేదని పోరాప్ప చేసే అవకాశము వుంటుంది. లైసెన్సులు తీసుకొనడానికి రెవెన్యూ బోర్డు వరకు వ్యాప్తమిని తీసి వేయాలి వాల్లరు కమ్ పల్లరు వుంచేనే యస్తామనేది తీసి వేయాలి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చిన్న పరిశ్రమలు వృథి కావాలని కోరుకొంటున్న సమయమలో లైసెన్సులు యవ్వడానికి పిలులేదు అంచే గ్రామీణ ప్రాంతాలు ఎట్టా అభివృద్ధిలోకి వస్తాయని అదుగుతున్నాను. ఈ పరిషులను ర్యాప్టులో పెట్టుకొని లైసెన్సులు ఎక్కువగా యచ్చేలాగ చూడాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ వి. చక్రధరరావు (నిజామాబాద్) :— అభ్యాసా, దీనిని బిలపుస్తన్నాను హాల్లర్సు 10 పోచ్. పి. మంచి 20 పోచ్. పి. వరకు వుంటాయి. చిన్నతరహా మెషినరీని పెల్లర్ క్రింద మార్పాలంచే మామూలు పెట్టుబడిచీరుకు ఎంత అప్పగా వుంటుందో ఆలోచించాలి. ప్రతి గ్రామములోను పెల్లర్ పెట్టాలంచే ఎంత ఉబ్బ కావలసివుంటుందో ఆలోచించాలి రోహిం కూలి నాలి చేసుకొని సంపాదించుకొనే కి, 4 కిలోల వడ్డను దంచుకొనడమంచే ఎంత యిబ్బందిగా వుంటుందో ఆలోచించచలని వుంటుంది. కనీసము కి ఇస్తాలు లేవిదే పెల్లర్ నడవు సెంట్రల్ గవర్న్ మెంటు ఆడెశము ప్రకారము హాల్ర్ ముంచి పెల్లర్ కి మార్పాలంచే చాల యిబ్బంది వుంది. ఇక నాగిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు లైసెన్సు తెచ్చుకొనడానికి బోర్డువరకు పోనక్కరలేకుండా కశ్కక్ లెవెల్ లో వచ్చే వ్రాటు చేయాలి. పురపాలక సంఘాలు, వంచాయితీ బోర్డులదిగాని, భార్యలకీ ఇన్సెప్టర్ రదికాని, పోల్ ఇన్సెప్టర్ రది గాని రికమెండెషన్చోంది లైసెన్సుకొరకు కల్క రదగరపడిన్నన్నవి గత 10సంవత్సరాల

re: Relaxing restrictions on issuing permits and licences to rice hullers in Raya area

నంచి నూరుకోఁచే 2 వేల వారు వుంటాయి. వాటిని రెవెన్యూబోర్డుకు సంచాలించు దాఖి కారణాను ఏమిచీ? మానిజమాచాదు కొల్లాలో ఉన్ ఆచెత్త గిర్మిలు 45। పరిశుభ్రత వున్నచి 10 సాపుత్రములనుండి సాకుపున్న . 10 సంవత్సరముల దరువాత వాడికి కట్ చేసి యిఖి ది పెట్టుదుమా జ్యాయము కారచేది ఆలోచించవాళి వుంటుగది ఒక సభ్యుడు పొత్తిటింతో కన్ ఎన్స్టో లై సెన్స్కోరకు అశ్టక్రమ దగ్గరసుంచి ఓ ఆప్టికేషను రెవి మ్యూ బో ర్ధుకు సంపీచారు. 450 అప్పి కెపచ్చ లై సెన్స్కోరకు పడివుంటే బాటి ఎంచుకు పంపించలని వోగ్రెనదని స్టీల్ స్టోలుల మినిప్రరుగారిని డిగితే ఎన్తము ఒక్కసారే పంపిస్తామని అన్నారు అటుపటువ చెప్పినపరువాత ఆ ఒక్కటి సంపించి 449 మాదిరి యిఖుండి పెట్టడం ఎందుకు ఇరిగినవో కలియ దము లేదు. 10 పాచ్ పి పరకు మనిసిపాలిటీలలో అయికే “మీమారు. గ్రామాలో అయితే తహాళీరు లై సెన్స్ యిస్ట్ అవకాశమును “లుగచేసే యిఖుంది వుండగని మంచి చేస్తున్నాను. ఈ గిర్మిలలో పనిచేసేవారి “ఒక్కిర్దిరికి ఉక్కోగావ కాళాలు వుంచాయి ఆండూల్ పెంటనే లై సెన్సులు ఆపినవాటి” లై సెన్సులు యివ్వాలని కోరుటున్నాను. పీటిని శ్యాల్ స్క్యూల్ ఎపడోన్ ప్రింకు కీచుకు రచిపి పోల్తు ఇన్స్పెక్టరు సరిఫికెట, ఫౌట్ రి ఇంస్పెక్టరు సరిఫికెట్ లేకుండా, చోరావు మె టు ప్రజలకు ఇరుగుంటా వుండేటట్లు ఇంచి సన్నిచ రు కై తులకు, కూలిధనానికి సోకర్యము క్రించే అవ కముకు వర్షాటు చేయాలని కొరుకున్నాను

(శ్రీ వి. సత్యనారాయణ.—ఈ తీర్మానములో రాచులసిమ ప్రాంతమనే వుంది. అంద్రలోను, తెలంగాంచాలోనుమాడ ఈ రెప్రోక్సు వున్నచి కాబట్టి వారు పోరాజాగు రాకుండా చూడాలని, మొర్కము స్టేటు అంతకూ ఉపయోగపడే విధంగా చూడాలని కోరుతూ మంత్రిగారిని స్టేటుమెంటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను

(The House then adjourned till Half-past-Eight of the Clock on Saturday the 2nd September 1972)

